

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
KATEDRA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2021

Bc. Sabina ŠVECOVÁ

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra tělesné výchovy a sportu

Diplomová práce

**Analýza podmínek pro tělesnou
výchovu na středních školách
v Českých Budějovicích**

Vypracovala: Bc. Sabina Švecová

Vedoucí práce: doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

České Budějovice, 2021

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

University of South Bohemia in České Budějovice

Faculty of Education

Department of Sports Studies

Graduation thesis

**Analysis of conditions for physical
education in high schools
in České Budějovice**

Author: Bc. Švecová Sabina

Supervisor: doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

České Budějovice, 2021

Bibliografická identifikace

Název diplomové práce: Analýza podmínek pro tělesnou výchovu na středních školách v Českých Budějovicích

Jméno a příjmení autora: Bc. Švecová Sabina

Studijní obor: Učitelství tělesné výchovy pro střední školy (jednooborové)

Pracoviště: Katedra tělesné výchovy a sportu PF JU

Vedoucí diplomové práce: doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

Rok obhajoby diplomové práce: 2021

Abstrakt:

Tato diplomová práce je zaměřena na analýzu materiálních podmínek pro tělesnou výchovu na vybraných středních školách v Českých Budějovicích. Teoretický přehled poznatků byl získán po řádném provedení obsahové analýzy, která se zabývá vývojem školství a tělovýchovy, didaktikou školní tělesné výchovy a jejími podmínkami a přehledem normativů pro tělovýchovu a sport. Cílem práce bylo zanalyzovat a srovnat materiální podmínky pro tělesnou výchovu na vybraných středních školách ležících v katastrálním území Českých Budějovic. Hlavní informace byly získány na základě pasportizačních protokolů, které byly rozeslány školám na jaře 2021. Práce byla cílená na třináct škol státních a jednu školu církevní. Ze získaných informací byla provedena podrobná analýza a vypracován systematický přehled. Následně byla data o materiálně technických podmínkách porovnána s urbanistickým ukazatelem. Z těchto dat byly vyhotoveny tabulky a grafy. Tato diplomová práce může sloužit jako přehled pro zřizovatele škol, případně jako podklad pro zdůvodnění návrhu rozšíření či rekonstrukci tělovýchovných zařízení v uvedených školách.

Klíčová slova: školní tělesná výchova, sportoviště, sportovní vybavení, střední školy, pasportizace, urbanistický ukazatel

Bibliographical identification

Title of the graduation thesis: Analysis of conditions for physical education in high schools in České Budějovice

Author's first name and surname: Bc. Sabina Švecová

Field of study: Physical Education

Department: Department of Sports studies

Supervisor: doc. PaedDr. Jan Štumbauer, CSc.

The year of presentation: 2021

Abstract:

This diploma thesis is focused on the analysis of material conditions for physical education at selected secondary schools in České Budějovice. The theoretical overview of knowledge was obtained after a proper content analysis, which deals with the development of education and physical education, didactics of school physical education and its conditions and an overview of standards for physical education and sport. The aim of the work was to analyze and compare the material conditions for physical education at selected secondary schools located in the cadastral area of České Budějovice. The main information was obtained on the basis of passportization protocols, which were sent to schools in the spring of 2021. The work was targeted at thirteen state schools and one church school. From the obtained information, a detailed analysis was performed and a systematic overview was prepared. subsequently, the data on material and technical conditions were compared with the urban indicator. Tables and graphs were made from this data. This diploma thesis can serve as an overview for the founders of schools, or as a basis for justifying the proposal to expand or reconstruct physical education facilities in these schools.

Keywords:

school physical education, sports grounds, sports equipment, secondary schools, passportization, urban indicator

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě archivované fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum.

Podpis studenta

Poděkování

Děkuji panu doc. PaedDr. Janu Štumbauerovi, CSc. za odborné vedení mé diplomové práce a cenné rady., Dále děkuji Mg. Evě Brablecové z krajského úřadu, Odboru školství, mládeže a tělovýchovy Jihočeského kraje za ochotné jednání a zaslání protokolů vybraným středním školám z Českých Budějovic. Děkuji také všem pověřeným osobám za vyplnění protokolů.

Obsah

1 Úvod	6
2 Metodologie	8
2.1 Cíl, úkoly a předmět práce.....	8
2.1.1 Cíl práce.....	8
2.1.2 Úkoly práce	8
2.1.3 Předmět práce.....	8
2.2 Použité metody práce.....	9
2.3 Rozbor pramenů a literatury	10
3 Přehled teoretických poznatků zaměřených na vývoj školství, školní tělesné výchovy a materiálních podmínek pro tělovýchovu a sport na našem území	12
3.1 Vznik a vývoj českého středního školství.....	12
3.2 Vznik a vývoj školství v Českých Budějovicích	13
3.3 Vznik a vývoj školní tělesné výchovy v českých zemích	15
3.4 Vznik a vývoj tělovýchovných zařízení do konce 19. století.....	18
3.5 Historický vývoj tělesné výchovy.....	19
3.6 Didaktika tělesné výchovy	23
3.6.1 Podmínky pro tělesnou výchovu.....	24
3.7 Přehled vývoje normativ pro tělovýchovu a sport	27
3.8 Usnesení vlády z oblasti sportu a tělovýchovy	29
4 Podrobná analýza materiálních podmínek středních škol	31
4.1 Gymnázium Česká	31
4.2 Biskupské gymnázium J. N. Neumanna	36
4.3 Gymnázium Jírovцова	40
4.4. Gymnázium J. V. Jirsíka.....	44
4.5 Konzervatoř	48
4.6 Obchodní akademie.....	51
4.7 Střední odborná škola veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky.....	54
4.8 Střední průmyslová škola stavební.....	59
4.9 Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická	63
4.10 Střední škola a Vyšší odborná škola cestovního ruchu	67
4. 11 Střední škola obchodní	70
4.12 Střední škola polytechnická	73
4. 13 Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická	77
4. 14 Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola automobilní a technická.....	81
5 Souhrn zjištěných dat a diskuze	86
5 Závěr.....	96
Referenční seznam literatury	98
Seznam příloh	100

1 Úvod

Pohybová aktivita je známá už od dob kamenných, kdy pravěcí lidé běhali a lovili zvěř. Už v té době byl pohyb důležitý pro obživu a jejich přežití. Přístup lidí k pohybu se postupem času změnil a v současné době velká část populace, ale hlavně děti a mládež, trpí nedostatek pohybové aktivity.

Světová zdravotnická organizace WHO uvádí, že každý čtvrtý dospělý a 81 % dospívajících nemá dostatečnou fyzickou aktivitu. Důsledkem jsou měnící se dopravní podmínky a zvýšené využívání technologií pro práci a rekreaci. Tím se tedy zvyšuje i sedavý způsob chování (WHO, 2021).

Z tohoto hlediska je zapotřebí změnit přístup ke sportování, zvláště vedení dětí ke sportu. Když se řeknou děti, mám na mysli děti od předškolního věku. V mateřských, základních a středních školách by měli děti k pohybu vést a naučit je správnému životnímu stylu. Samozřejmě to není jenom práce škol, ale jde také o přístup rodičů ke sportu a jejich dětem.

Zdravá generace (2018) uvádí, že české děti jsou aktivní, ale nedosáhnou objemu pohybové aktivity, jak doporučuje WHO, tedy hodinu pohybové aktivity každý den. Tohoto limitu dosáhne necelá pětina školáků ve věku 11-15 let, respektive 22 % chlapců a 15 % dívek. Existuje ale velká skupina dětí, co mají pravidelnou pohybovou aktivitu.

Současná povinná školní tělesná výchova má hlavní úlohu při utváření pohybového režimu dětí a mládeže. Patří mezi základní a nejučinnější výchovné formy, působící na celou populaci. Je to jediný předmět, který se především zaměřuje na tělesný rozvoj a zdraví. Prostřednictvím školní tělesné výchovy dochází také k rozvoji zájmu o pohybovou aktivitu a k návykům, jenž jsou důležité pro zdravý životní styl v dospělosti. Pro některé žáky může být povinná školní tělesná výchova jediným kontaktem z oblasti sportu, proto je tedy podstatné tuto oblast nadále rozvíjet. U dětí a mládeže by měla hodina tělesné výchovy vyvolat pozitivní prožitek a pestrost zážitků, kvůli kterým se budou chtít k dané činnosti vracet. Důležité je žáky při hodinách tělesné výchovy motivovat, využívat jejich potenciál, rozvíjet jejich schopnosti a dovednosti, aby právě tento předmět měl nezastupitelný vliv na jejich myšlení a konání v budoucím životě.

Pokud chceme, aby děti začaly pořádně sportovat, potřebují k tomu hlavně bezpečné, motivující sportoviště a vybavení. Mnoho učitelů tělesné výchovy si stěžují na to, že děti v hodinách tělocviku nechtějí cvičit. Jedním z mnoha důvodů může být, ale také to, že nemají na školách příznivé materiální podmínky pro jejich výuku. Z tohoto důvodu jsem si vybrala dané téma, abych zjistila, jaké materiálně technické podmínky mají střední školy v Českých Budějovicích. Jelikož se většina těchto škol nachází v centru města a některé z nich sídlí v historických budovách, zajímalo mě, kde a za jakých podmínek vedou českobudějovické oslovené střední školy hodiny tělesné výchovy. Chtěla jsem vědět, zda mají své vlastní prostory a vybavení ke sportovním činnostem a jestli jsou pro danou školu tyto podmínky dostačující s ohledem na počet žáků školy.

V diplomové práci se zabýváme analýzou materiálních podmínek pro tělesnou výchovu na vybraných středních školách v Českých Budějovicích. Pomocí metody pasportizace a systematickým přístupem jsme vyhotovili podrobnou analýzu, která se zabývá hlavně materiálními podmínkami pro tělesnou výchovu. Na základě analýzy jsme se pokusili porovnat data jednotlivých škol s normativem Vorla (1991) z roku 1960, který je podložen urbanistickým ukazatelem.

Závěry této diplomové práce mohou sloužit jako přehled pro zřizovatele škol, případně jako podklad pro zdůvodnění návrhu rozšíření či rekonstrukci tělovýchovných zařízení.

2 Metodologie

2.1 Cíl, úkoly a předmět práce

2.1.1 Cíl práce

Cílem této diplomové práce je zjištění a srovnání materiálních podmínek pro tělesnou výchovu na středních školách v Českých Budějovicích.

2.1.2 Úkoly práce

Z tohoto cíle vyplývají následující úkoly:

- ✓ pomocí obsahové analýzy zpracovat veškeré informace z dostupné odborné literatury a zdrojů,
- ✓ vyhotovit protokol k pasportizaci materiálně technických podmínek (viz. příloha 2),
- ✓ zkontaktovat Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Jihočeského kraje o provedení pasportizace a rozeslání protokolů (viz. příloha 1),
- ✓ provést podrobnou analýzu pomocí protokolů a následně vypracovat systematický přehled středních škol podle jednotného vzoru,
- ✓ zjištěné informace zpracovat do grafů, tabulek, vyhodnotit a provést komparaci škol,
- ✓ pokusit se stanovit souvztažnost mezi současnou kapacitou žáků škol a cvičební plochou dle urbanistického ukazatele,
- ✓ stanovit závěry a doporučení týkající se materiálně technických podmínek středních škol.

2.1.3 Předmět práce

Z hlediska obsahového je předmět práce zaměřen na zjištění a srovnání materiálně technických podmínek pro tělesnou výchovu na středních školách. Jedná se o státní školy (gymnázia, konzervatoř, všechny střední školy) a jednu školu církevní. Z hlediska územního je předmět práce zaměřen na všechny školy ležící v současném katastru Českých Budějovic. Z hlediska časového se jedná o současný stav, tedy situační snímek z jara 2021.

2.2 Použité metody práce

K vyhotovení této diplomové práce bylo použito několik metod. Pro zpracování informací a dat z odborných literatur, zdrojů a informačních webových stránek byla použita metoda obsahové analýzy. Pomocí této metody jsou shromážděny poznatky a data, týkající se zvoleného tématu diplomové práce. Použitá odborná literatura a internetové zdroje byly odcitovány a zařazeny do referenčního seznamu literatury.

Pomocí metody pasportizace jsme shromažďovali data o jednotlivých středních školách v Českých Budějovicích. Jednalo se především o podmínky materiálně technického vybavení pro tělesnou výchovu vybraných středních škol. K této metodě byl zhotoven pasportizační protokol (viz. příloha 2), který se zabývá především údaji o vnitřních a venkovních sportovištích a jejich hygienickým zázemím, sportovním vybavením a základními informacemi o škole. Po domluvě s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy Jihočeského kraje byl protokol elektronicky poslán, samotným odborem, všem vybraným středním školám.

Jelikož nám epidemiologická situace zapříčiněná Covidem 19 nedovolila provést osobní šetření v plném rozsahu, tedy v objektech středních škol, zvolili jsme pro tuto diplomovou práci strukturované pozorování. Pomocí této metody jsme sledovali jednotlivé pasportizační protokoly, oficiální internetové stránky škol, institucí (České unie sportu, Jihočeského kraje) a literární publikace. Pomocí těchto zdrojů jsme vyhotovili fotodokumentaci a podklady k této diplomové práci.

V práci jsme využili systémového přístupu, který jsme uplatnili při tvorbě podrobné analýzy materiálních podmínek středních škol. Tímto přístupem jsme vytvořili jednotný přehled o vybraných školách.

K tomu abychom jednotlivé střední školy mohli mezi sebou porovnat, srovnat jsme využili metodu komparativní, tedy srovnávací. Tato metoda nám umožnila mezi sebou porovnat jaká škola má lepší nebo naopak horší materiální podmínky pro tělesnou výchovu. Ke srovnání jsme také využili jeden z normativů dle Vorla (1991), kdy porovnáme data dle urbanistického ukazatele z roku 1960.

V této práci byly použity také metody teoretické analýzy a syntézy. Metoda analýzy nám posloužila k vyčlenění informací z celku, tedy věcí obecných, do menších okruhů. Naopak při stanovení závěrů a vyhodnocení informací jsme postupovali od menších zaměřených oblastí k celkovému zobecnění dané problematiky.

2.3 Rozbor pramenů a literatury

K tématu naší diplomové práce jsme dohledali několik zdrojů informací. Literární zdroje pocházejí z periodik, které se specializují na vývoj a vznik českého středního školství, školství v Českých Budějovicích, vznik a vývoj školní tělesné výchovy v českých zemích a historii tělesné kultury i tělovýchovných zařízení.

Pro zpracování informací o vzniku a vývoji českého středního školství jsme čerpali z knih Veselá, Z. (1972). *Vznik a vývoj českého středního školství. Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity*. Brno: Katedra pedagogiky FF UJEP, Vališová, A., & Kasíková, H. (2007). *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada.

O vývoji a vzniku školství v Českých Budějovicích jsme pro naši práci získávali informace již od dob 1. poloviny 14. století až po data z roku 2013 z publikace Novotný, M. (2021). *Encyklopedie Českých Budějovic*.

Z periodik Vilímová, V. (2009). *Didaktika tělesné výchovy*. Brno: Masarykova univerzita a Grexa, J., & Strachová, M. (2011). *Dějiny sportu. Přehled světových a českých dějin tělesné výchovy a sportu*. Brno: Masarykova univerzita jsme získali informace o vzniku a vývoji školní tělesné výchovy v českých zemích.

Pro zpracování faktů o historickém vývoji tělesné výchovy měly veliký význam pro naši práci především publikace Kössl, J., Štumbauer, J., & Waic, M. (2008). *Vybrané kapitoly z dějin tělesné kultur* Praha: Karolinum., Krátký, F. (1974). *Dějiny tělesné výchovy. Od nejstarších dob do roku 1848*. Praha: Olympia., Novaček, V., Kopřivová, J., & Mužík, V. (2001). *Vybrané kapitoly z teorie a didaktiky tělesné výchovy*. Brno: Masarykova univerzita., a také Grexa, J., & Strachová, M. (2011). *Dějiny sportu. Přehled světových a českých dějin tělesné výchovy a sportu*. Brno: Masarykova univerzita. Z těchto publikací byly použity informace o historických podkladech spojené s počátky tělesné výchovy, tedy od pravěku až po 20. století. Zabýváme se, jak světovou, tak českou tělesnou kulturou na našem území.

Další důležité odvětví v naší diplomové práci jsou získané informace o školní didaktice a její podmínky pro tělesnou výchovu. Mezi nejdůležitější knihy pro naši práci jsou Rychtecký, A., & Fialová, L. (1998). *Didaktika školní tělesné výchovy*. Praha: Karolinum a Vilímová, V. (2009). *Didaktika tělesné výchovy*. Brno: Masarykova univerzita. Zde se dovídáme, jak moc je tělesná výchova pro školní mládež důležitá, jak

z hlediska zdravotního, sociálního tak fyzického. Dále publikace nabízí přehled podmínek, které by měla splňovat školní tělesná výchova.

Pro zpracování a vyhledávání faktů o normativech, která jsou určena pro tělovýchovu a sport, měly největší význam tyto literární publikace Fialová, L., Flemr, L., Marádová, E., & Mužík, V. (2014). *Vzdělávací oblast Člověk a zdraví v současné škole*. Praha: Karolinum, Wágnerová, K. (2015). *Sokolovny napříč časem. Vzdělávatelské listy a Vorel., M. (1991). Stavby pro tělovýchovu a sport*. Praha: Karolinum.

Z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy byla pro naši práci důležitá zpracovaná tato usnesení vlády o Konceptu státní politiky v tělovýchově a sportu v České republice a o Národním programu rozvoje sportu pro všechny, ve kterých jsou vyhodnoceny nejrůznější problémy a návrhy na opatření z oblasti sportu a tělovýchovy.

Poměrně významnou úlohu k analýze středních škol, k jejich historii, základním informacím a výměře školy jsme informace čerpali zejména z oficiálních internetových stránek 14 středních škol (viz. příloha 3), dále také ze stránek Jihočeského kraje, Zákony pro lidi, České unie sportu, Českého úřadu zeměměřického a katastrálního a Mapy.cz.

3 Přehled teoretických poznatků zaměřených na vývoj školství, školní tělesné výchovy a materiálních podmínek pro tělovýchovu a sport na našem území

3.1 Vznik a vývoj českého středního školství

Významným datem pro rozvoj českého středního školství se stal revoluční rok 1848. Z dokladů rakouské statistiky z roku 1851 se dozvídáme, že v českých zemích byla česko-německá gymnázia v Praze, Jičíně, Hradci Králově, Jindřichově Hradci, Písku a v Německém Brodě. V padesátých letech byla zaznamenána cesta zpět v oblastech veřejného života a školství. Za vlády Alexandra Bacha nastal obnovený centralismus, který byl spjat s touhou germanizace a tvrdým národnostním útlakem. Bachův systém se opíral o církve, která začala posilovat svůj vliv na středních školách. Reakční vývoj byl dovršen v roce 1855 sjednáním konkordátu, dohodou mezi církví a rakouským státem. Než vyšel nový školský zákon, tak církve do roku 1867 dohlížela na školství. Státní instituce, tak řešily pouze otázky správní a staraly se o hmotné zabezpečení škol. Roku 1866 byl vydán Zákon o rovnoprávnosti jazykové a teprve od tohoto roku můžeme mluvit o českém středním školství. Založena byla první česká gymnázia na Moravě a slovanská v Brně a Olomouci. Roku 1867 přinesla nová politická situace změny ve vývoji českého středního školství. Dochází k omezení církevního vlivu na školství a pokračuje laicizace. Říšský zákon z května 1868 se stal významným krokem, který vyhlásil základní pravidla o postavení školy k církvi a o úloze státu. Dále pokračoval rozvoj nových typů středních škol – reálek a reálných gymnázií. Snaha byla i o založení jednotné střední školy. V roce 1869 stanovil Zákon o obecném školství rozdělení školy národní na dva stupně – školu obecnou a měšťanskou. Vznikem škol měšťanských se přispělo k formování reálek jako škol středních. Reálky byly rozšířeny na sedm tříd, čtyřletý stupeň nižší a tříletý vyšší. Jako vyšší reálka sloužilo čtyřleté gymnázium. V roce 1879 proběhla úprava osnov a přiblížila reálky ve všeobecném vzdělání gymnáziím. V průběhu 19. století nastalo období rozvoje českých středních škol a začaly vznikat nová gymnázia ve městech i obcích (Veselá, 1972).

V roce 1922 byla sjednocena „malým školským zákonem“ v českých a slovenských zemích povinná školní docházka 8 let. V Československu mezi roky 1918 – 1945 se střední vzdělání na tehdejších školách ponechalo svoji strukturu z dob rakousko-uherských. Ponechaly si maturitní zkoušky, které sloužily ke vstupu na

univerzity. Na některé obory bylo nutné vykonat rozdílové zkoušky podle druhu studované střední školy – gymnázium, reálné gymnázium, reformní reálné gymnázium, reálka. V roce 1948 došlo ke schválení zákona o jednotné škole a vzdělávací soustava se rozčlenila na školy mateřské (3 – 6 let), národní (pětiletý 1. stupeň jednotné školy), střední (čtyřletý 2. stupeň jednotné školy). Tento zákon trval pouze několik málo let, protože roku 1953 byl vystaven nový školský zákon a s ním zavedení osmileté a jedenáctileté střední školy, kdy poslední tři roky jedenáctileté střední školy byly výběrové a zároveň nahrazovaly gymnázia. V roce 1960 dochází k vydání dalšího školského, který na střední školství obohacuje o nové typy škol – odborná učiliště, učňovské školy, střední odborné školy, střední všeobecné vzdělávací školy a střední školy pro pracující. O něco později vznikají i střední odborná učiliště. Česká republika se vydala po roce 1989 složitou cestou transformace a velkých změn. V následujících 20 letech vzniká mnoho zákonů a dokumentů zasahující do oblasti vzdělávání. V roce 1995 byl schválen zákon č. 138/1995 Sb., o soustavě základních a středních škol, který pojímal změny napříč stupni škol od předškolních po střední školy. Zákon stanovil délku studia na gymnáziu na čtyři, šest a osm let. Žáci mohli povinnou školní docházku plnit také na gymnáziu i konzervatoři a je platný dodnes. V lednu 2005 vyšel v platnost nový školský zákon č. 564/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a jiném vzdělání a v roce 2015 došlo k jeho novelizaci (Vališová & Kasíková, 2007).

3.2 Vznik a vývoj školství v Českých Budějovicích

Počátky rozvoje školství v Českých Budějovicích spadají do dob 1. poloviny 14. století. Existují, ale písemné dokumenty o tom, že dvoutřídní městské školy pocházejí až z roku 1373. Mezi hlavní vzdělávací instituce této doby patří městská škola u kostela svatého Mikuláše a česká škola farní u kostela svatého Prokopa a svatého Jana Křtitele na Starém Městě. Do počátku 16. století zde působila i židovská škola u synagogy. Dozor nad školami v 16. století vykonávali místní farmáři spolu s městskou radou. Nepříznivé podmínky 17. století – třicetiletá válka, požár města, hospodářský i demografický úpadek, měl za následek pokles úrovně městského školství. Po roce 1774 byly prosazované ve školství státní zásahy, které postupně proměnily strukturu i obsahové zaměření škol všech stupňů rakouské monarchie. Základní stupeň školy představovala škola triviální, která byla zřízena z původní staroměstské farní školy. Pro

dívky byla určena triviální škola u svatého Mikuláše, která se oddělila od městské školy roku 1776. Jako vyšší stupeň školy v nové školské soustavě, byly představeny školy hlavní, kde se probíralo více učiva než ve školách triviálních. Absolvováním trojtřídní, později čtyřtřídní, hlavní školy bylo podmínkou ke studiu na gymnáziu. V souvislosti s tereziánskými reformami nižšího a středního školství bylo roku 1762 zřízeno v Českých Budějovicích pětitřídní, později šestitřídní, piaristické gymnázium. Roku 1803 byla zahájena činnost i vyšší vzdělání - biskupský seminář a filozofický ústav. V 2. polovině 18. století přineslo reformní úsilí řadu změn. Důležitým se stalo prosazení povinné školní docházky 6 - 12 letých dětí, nová struktura školské sítě, centralizace školské správy, kdy rozhodující pravomoc přešla do rukou státu. Reforma z roku 1805 obnovila vliv církve na školství a tento dualistický systém byl zachován až do 60. let 19. století. Církev rozhodovala o učebních plánech a obsahu vyučování, kdežto státní a místní úřady zajišťovaly školy hmotně a finančně. Po státní stránce byly českobudějovické školy řízeny místním magistrátem a okresním školním úřadem, patřící zemské školní radě. Církevní dozor nad školami vykonával místní farář jako nadřízený učitel. V této době se také začalo rozrůstat českobudějovické školství a v roce 1860 přibýly tyto ústavy: osmitřídní gymnázium, dvoutřídní učitelský ústav při hlavní škole, trojtřídní nižší reálka, čtyřtřídní Krajská hlavní škola, triviální škola na Starém Městě a čtyřtřídní dívčí škola. Po reformě 1864 byla prodloužena povinná školní docházka od 6 do 14 let. Dozor nad školami přešel výhradně do rukou státních orgánů. Ve 2. polovině 19. století se začalo budovat vlastní školství pro budějovické Čechy a Němce. Obě národní společenství věnovala velkou pozornost dívčímu vzdělání, a tak postupně začaly vznikat ve všech stupních nově vytvářených školských struktur ve městě – národní školy, odborné školy, lycea, učitelské ústavy). Před rokem 1918 se dívkám dostalo i otevření na dosud výlučně chlapecká gymnázia – Jirsíkovo gymnázium (1911-1912). Budějovičtí Češi a Němci si uvědomovali význam národního školství a tak se snažili vybudovat v každé ze čtyř čtvrtí, do nichž bylo město od roku 1879 rozděleno, vlastní školy obecné. Na tyto školy poté navazovaly školy měšťanské (chlapecké i dívčí), dále odborné školy nebo přijetí na učitelské ústavy. Po roce 1918 převzal československý stát organizaci školství a došlo k redukci německého školství ve městě. V roce 1945 byly nakonec všechny německé školy uzavřeny a zrušeny. Následné reformy a reorganizace, k nimž se komunistický stát po celé období 1948 – 1989

uchyloval, proměnily od základů strukturu českobudějovického školství. Na základě školského zákona z roku 1948 byly všechny školy zestátněny a zavedeny do jednotné státní školské soustavy, která zahrnovala mládež 6 – 15 let. Došlo také ke zrušení církevních škol. Roku 1960 bylo prodlouženo základní vzdělání na devět let a tím vzniklo celkem 12 úplných základních devítiletých škol v Českých Budějovicích. Na tyto školy navazovaly tři ročníky výběrové střední všeobecně vzdělávací školy, která byla umístěna v prostorách dřívějšího Jirsíkova gymnázia na rohu ulic Fráni Šrámka a Jírovcovy. V letech 1952-1958 bylo učňovské školství dočasně vyjmuta ze školské soustavy. Po roce 1958 byly zřizovány učňovské školy, učňovská střediska při velkých závodech (Igla, Sfinx, Restaurace a jídelny, Potraviný), odborná učiliště (Motor, Škoda, Pozemní stavby). Vzdělání vyšší odborné bylo možné získat na odborných školách a na čtyřletých vyšších školách odborných. Další změny a reorganizace školské soustavy od roku 1973 vedly k obnovení gymnázií, ke vzniku středních odborných učilišť a k zavedení povinné desetileté školní docházky. V roce 1989 na území města České Budějovice bylo zřízeno pro předškolní výchovu dětí 38 mateřských škol, 21 základních škol, dvě zvláštní školy, 20 středních odborných učilišť, pět středních odborných škol, čtyři gymnázia a jedna Lidová škola umění. Poslední změny po roce 1989 přinesl radikální proměny v celé struktuře školství na území města i jeho správy. Mateřské školy a základní školy spadají pod Odbor školství, mládeže a tělovýchovy. Pod Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Jihočeského kraje vykonává umělecké školy, střední školy, odborné školy a vyšší odborné školy. Vysoké školy spadají pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Na území se měnily názvy škol, některé zanikaly a vznikaly nové. Ve školním roce 2013 – 2014 působilo v Českých Budějovicích 27 mateřských škol, 15 základních škol, 35 vyšších a středních odborných škol včetně jazykových škol, 6 gymnázií, 6 základních uměleckých škol a tři vysoké školy (Novotný, 2021).

3.3 Vznik a vývoj školní tělesné výchovy v českých zemích

Národní dějiny sportu začínají příchodem Slovanů na naše území koncem 4. století. Formy fyzických aktivit vycházeli ze základních potřeb a uplatnily se v několika rovinách – tělesná příprava bojovníků, speciální pracovní činnost poddaných, hraní her a tělesnou vojenskou přípravou bojovníků. V období 12. – 16.

století nastal ucelený systém rytířské výchovy. Stále dominovala vojenská příprava, která našla svůj výraz v zakládání šermířských a střeleckých bratrstev. V prostředí hradů a měst se začaly stavět – míčovny, kuželny, jízdárny a šermírny. Od 16. století do roku 1848 byli největšími představiteli Jan Amos Komenský, jehož názory přesáhly hranice a ovlivnily evropské myšlení. Dalším významným představitelem pro české tělovýchovné hnutí byl Jan Malypetr, který založil tělocvičný ústav v pražské Panské ulici (Grexa & Strachová, 2011).

Po porážce Rakouska ve válce s Pruskem přistoupilo Rakousko k podstatné reformě školské soustavy, jehož součástí bylo zavedení tělesné výchovy jako povinného předmětu do škol obecných v roce 1869. V roce 1870 byly vymezeny tři základní okruhy tělesných cvičení a to pořadová, prostná, nářadová. První osnovy, využívané u nás, patří Adolfo Spiessovi, který vycházel z formální analýzy pohybů. Školní tělesná výchova byla zaměřena na rozvoj síly, obratnosti, jistoty, odvahy a sebedůvěry. Rozsah výuky tělocviku byl stanoven na dvě vyučovací jednotky týdně. Zákon z roku 1869 zavedl tělocvik jako povinný předmět na obecné školy a učitelské ústavy, ale na reálkách a gymnáziích byl tělocvik nepovinný (Vilímová, 2009).

V 19. století se začaly objevovat počátky moderního sportu. V soukromých ústavech se kromě gymnastiky začala cvičit také střelba, jízda na koni, bruslení, plavání, veslování a tenis. Po vzniku Československa v polovině 19. století vzniká první česká tělovýchovná organizace Sokol, kde měl velikou zásluhu Miroslav Tyrš svou vlastní tělocvičnou soustavou (Grexa & Strachová, 2011).

Mezinárodní rozšíření sportů, severský tělocvik, francouzský fyziologický systém, rytmický tělocvik a tělovýchovné hnutí uvedlo do pohybu přehodnocení školních osnov a vyústilo k jejich přepracování. Rozsah dvou vyučovacích hodin zůstal zachován, ale novinkou bylo zavedení nepovinných her s výkonností, sportovní orientací. Dále v roce 1910 bylo umožněno zřídit soukromé školy tělocviku i pro děvčata, která byla vyučována pouze ženami. Úpravy v učebních osnovách tělesné výchovy středních škol pro dívky proběhly až v roce 1913. V obecných školách měly dívky od roku 1915 jednu hodinu tělocviku týdně jako nepovinný předmět (Vilímová, 2009).

Roku 1954 byly na základních a středních školách zavedeny normativní osnovy tělesné výchovy, které kladly důraz na vzdělávací a výkonnostní cíle. Byly stanoveny

konkrétní úkoly ve formě plnění výkonnostních limitů. Zdatnost školní mládeže byla sledována pomocí účasti odznaku zdatnosti. K odstranění z osnov proběhlo v roce 1957 (Vilímová, 2009).

V posledním desetiletí 19. století se začalo formovat dělnické i katolické hnutí. Začaly se také rozvíjet sportovní spolky a turismus. Už v polovině 19. století se tělocvik vyučoval jako nepovinný předmět na třetině českých středních školách. Říšský zákon o školách z května 1969 zaváděl dvě povinné hodiny tělesné výchovy týdně. Tento zákon se týkal pouze škol obecných a některých reálek. Vznikem Československa roku 1918 se odrazilo o ve struktuře sportovního hnutí a začala vznikat celá řada tělovýchovných organizací - ČOS, SDTJ, Orel, Makkabi a tělovýchovných spolků – YMCA, YWCA, DTV, DTSV, ATUS, SÍLA. Došlo také k roztržštění turistického a skautského hnutí. Největšími spolky té doby byly Klub československých turistů a Svaz junáků a skautů a skautek. Školství je demokratizováno a chybí řada kvalifikovaných pedagogů a ještě stále absence povinné tělesné výchovy na některých typech škol. Do roku 1989 se v období socialismu zvýšila působnost státních orgánů a byl vyhlášen zákon č. 187/1949 Sb. O státní péči o tělesnou výchovu a sport. Na základě toho se utvořil orgán Státní výbor pro tělesnou výchovu a sport. Pro učitele tělesné výchovy byly zřízeny na vysokých školách ústavy pro tělesnou výchovu, později nahrazeny katedrami pro tělesnou výchovu. V období 1953 – 1956 dochází k rozvoji tělovýchovného školství a vědy. Zvýšená pozornost byla věnována budování materiálního zázemí a učňům (Grexa & Strachová, 2011).

Vlivem společenských změn v roce 1989 došlo k obsahovým, organizačním, řídicím změnám v celém našem školství. Liberalizace v oblasti vzdělávání, roztržnění škol (státní, církevní a soukromé) kladly nové nároky na učitele i žáky. Jednalo se především o vyšší nároky na přípravu obsahu vyučování, zajištění optimálního rozsahu s potřebným materiálním vybavením. Počet hodin byl fixní, a to 2 – 3 hodiny týdně. Větší prostor k výuce hodin tělesné výchovy je dán samotnou školou (Vilímová, 2009).

Roku 2004 byly naplněny podmínky pro vstup ČR do Evropské unie a došlo ke sblížení českých zákonů s legislativou EU. Významným rámcovým dokumentem v oblasti sportu a tělovýchovy je Bílá kniha, která stanovuje cíle tělovýchovy v EU. Tělesná výchova je dle Rámcově vzdělávacího programu povinná v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně (Grexa & Strachová, 2011).

3.4 Vznik a vývoj tělovýchovných zařízení do konce 19. století

V období 6. – 4. století př. n. l. začaly vznikat v Řecku první výchovné instituce, kde se vyučovalo gramatice, tedy čtení, psaní. Dále také zpěv, tanec, hra na lyru či píšťalu. Vrcholným výchovným zařízením antického Řecka, ale i Athén se stala gymnázia. Byla to veřejná škola zpočátku pro chlapce, kde se učili gymnastice, filozofii, literatuře a politice. V 18 letech nastoupili na dvouletou vojenskou službu – efébie, po které se stali plnoprávními občany. V Athénách byla tři slavná gymnázia Akademia, Lykeion a Kynosargos. Gymnázia byla vybavena studovny, přednáškovými sály, knihovny, ale nejdůležitější byla palaistra (zápasiště) a sály pro gymnastiku a míčové hry. Mezi další vybavení patří otevřené i kryté běžecké dráhy, hygienická zařízení – sprchy, bazény, prostory pro masáž i odpočinek. Každé gymnázium a palaistra, pořádala různé soutěže, kde si studenti měřili své síly, Soutěžilo se ve sportovních disciplínách, v hudbě, zpěvu i tvorbě literárních děl. Zde se závodníci připravovali na olympijské hry a nejrůznější soutěže. Pro řecké svobodné občany byla tělesná výchova součástí každodenního života. Proto pro ně stát vytvářel vhodné podmínky, které se týkaly výstavby a údržby tělovýchovných a vzdělávacích zařízení. V podstatě každé město mělo kromě palaister a gymnázií také plavecké bazény, lázně a stadiony, kde se konaly veřejné soutěže, kam se vešlo přibližně 20 – 40 tisíc diváků. U řady měst byly také dostihové dráhy – hippodromy (Kössl, Štumbauer & Waic, 2008).

V Římě byly neslavnější gladiátorské hry, které se odehrávaly v amfiteátrech a cirkusech, mezi nejznámější patří Colosseum. Tato historická stavba Říma byla vysoká 57 metrů a rozkládala se na ploše 186 x 156 metrů. Samotní gladiátoři byli připravováni ve speciálních školách. Jakmile se začala vytvářet profesionální armáda, řadoví občané začali být k tělesné výchově pasivní. Upřednostňovali tedy pasivnější formy tělesné výchovy, jakožto hygienu, masáže, zdravotní gymnastiku. Proto také v té době ve velké míře přibývaly lázně (Grexa & Strachová, 2011).

V období pozdního feudalismu v době rytířské, měšťanské a venkovské se začali do současné podoby formovat sportovní hry, šerm, atletika, gymnastika a dostihy. Za tímto účelem se zřizovaly ve městech speciální sportovní objekty – kuželny, míčovny, střelnice, jízdárny a šermířské sály. Z her se vytvářel také golf, kombinace ragby a fotbalu, tenis. Přínosem v tomto období bylo i jednoduché nářadí – tyče a kladiny. Koncem 18. a počátkem 19. století se začal rozvíjet moderní sport

v anglickém prostředí vysokých i středních internátních školách. V období kapitalismu vznikaly tělovýchovné systémy v Německu, Švédsku a Francii. Německé turnérské hnutí budovalo hřiště a tělocvičny a upřednostňovali hlavně cvičení na nářadí – kruh, bradla, hrazda. Švédský systém byl označován jako léčebný a mezi hlavní nářadí patřilo – ribstole, boom, lavičky, kladina, lana, stůl, bedny a žebříky. Francouzský systém dbal na přirozený pohyb a využíval nářadového tělocviku. (Grexa & Strachová, 2011).

3.5 Historický vývoj tělesné výchovy

Počátky tělesné výchovy

Počátky tělesné výchovy vznikaly již s rozvojem lidstva, kdy tělesná příprava jedince byla nezbytná pro práci a boj. Tehdy úspěch pracovní a bojové činnosti závisel na úrovni pohybových schopností a kvalitě dovedností. Hlavní pracovní náplní člověka byl sběr potravy a lov zvěře. Spontánně docházelo k nejrůznějším přirozeným pohybům – chůze, plavání, skoky, běh, lezení, šplh a hody. S loveckou činností a obranou přichází jedinec do styku s novými předměty, jakožto se zbraněmi a loveckými nástroji. Vzniká tedy další zásoba pohybů – vrhání, chytání, pátkování a jízda na zvířatech. Lidé opakovanou činností získávali praxi a rozvoj pohybových vlastností jako sílu, rychlost, obratnost a vytrvalost. Postupem času byla tělesná výchova soustředěna na různá bojová cvičení, jako jsou zápas, střelba z kuší i praku, lukostřelba, jízda na koních, hod kopím a další, které sloužili k výcviku otroků. V jiných zemích světa směřovala tělesná výchova jinými směry. V Číně se jednalo o vznik prvního uceleného systému tělesné výchovy, který se zaměřoval na hygienu a upevnění zdraví – systém Kung-fu. V Japonsku se jednalo o systém převážně sebeobraný, v Indii o systém harmonický spojením tělesné přípravy s filosofií, v Egyptě o systém bojové přípravy s náboženstvím a v Mezopotámii o systém vojenského charakteru (Nováček, Kopřivová & Mužík, 2001).

Řecká a Římská tělesná výchova

Na vývoji tělesné výchovy se podílelo hlavně starověké antické Řecko, kde působil spartský a aténský systém. Ve spartském systému hrály důležitou úlohu ve výchově hry a tělesná cvičení. Cílem byla příprava k válce. Oproti tomu athénský systém uplatňoval všestrannou a harmonickou výchovu, kde slučoval fyzickou zdatnost s rozumovou a mravní vyspělostí – kalokagathíí. Pro řecké svobodné občany byla

tělesná výchova součástí života. Každý měl povinnost cvičit a stát tak pro ně budoval vhodné podmínky – stavěl tělovýchovná a vzdělávací zařízení. Každý městský stát pořádal veřejné hry a některé z nich se staly i hrami regionálními. Mezi nejznámější patří hry všeřecké (panhelénské), konkrétně čtveřice her – nemejské, pýtijské, istmické a olympijské. Na těchto hrách si mládež z celého antického Řecka měřila své síly, fyzickou zdatnost a vyspělost. Mezi první soutěže patřil běh na jeden stadion 192,27 m. Postupem času se počet disciplín navyšoval a hry trvaly i několik dní. Vznikl také propracovaný čtyřdenní tréninkový cyklus, který byl spojený se správnou životosprávou, lékařskou péčí, masážemi a koupelemi. Byla to jakási jednotná pravidla, které Řekové brali jako důležitou součást výchovy, rozuměli jim a sami podle věku si udržovali fyzickou zdatnost. Tohle všechno platilo do konce 4. století př. n. l., poté ztrátou samostatnosti klesal význam tělesné výchovy a postupně narůstala důležitost rozumové výchovy (Kössl, Štumbauer & Waic, 2008).

Římská tělesná kultura měla jednoznačně válečný charakter. Ovlivněna byla etruskou kulturou, která znala péči o tělo a hygienu, tanec, box, zápas, hody, skoky, závody vozů a další. Římané jsou známí svými gladiátory a římskými gladiátorskými hrami. V této největší atrakci starověkého Říma vystupovali vojenští zajatci, otroci, zločinci, ale i svobodní dobrovolníci. Byl to boj na život a na smrt. Povinností každého Římana byla vojenská služba, která sloužila k tělesné přípravě. Obsahem v té době tvořily lidové hry, cvičení, chůze, běhy, skoky, zápas, šerm, lukostřelba, plavání, výcvik v jízdě na koni a bojovém voze. Vytvoření profesionálních armád vedlo k tělesné pasivitě prostých občanů. Římané tedy začali dávat přednost hygieně, masážím, zdravotní gymnastice a drobným hrám. V tomto období začíná úpadek tělesné přípravy a přibývá hlavně výstavba lázní (Grexa & Strachová, 2011).

Tělesná výchova středověku

Po zániku římského státu se západní civilizace změnila v barbarské království, které zničilo přežívající zbytky antického kultury a civilizace. Postupem času se začala rodit nová feudální společnost, kde se centrem moci stal královský a knížecí dvůr. V té době se křesťanská církev stavěla proti antickému dědictví a označovala tělo za hříšné a nečisté. Z toho pak vychází hluboký odpor křesťanství k lidskému tělu, k fyzické lásce, k nahotě i tělesné výchově. Tento pohled měl po staletí dopad na celou evropskou kulturu (Kössl, Štumbauer & Waic, 2008).

Ve vrcholném středověku byl ideál světce obohacený o ideál „tělesného“ rytíře. Rytířům se tedy dostávalo soustavné tělesné výchovy, které byla pouze formální, verbální a bez obsahu. Výchova rytířů měla sedm ctností, z nichž pět bylo světských a dvě duševní. Obsah se skládal z jízdy na koni, plavání, lukostřelby, zápas/šerm, lov, šachy a veršování. Prvních pět ctností představoval rytířský pětiboj. Tyto ctnosti sloužily hlavně vojenskému řemeslu k výcviku obratnosti pro dobývání hradů. Příslušníkům rytířského postavení se dostávalo soustavně společenského a tělovýchovného vzdělání. Šlechtický syn od sedmi let nastoupil jako páže na rytířský dvůr, kde sloužil, učil se zdvořilému chování a dvorským způsobům. Od 14 let sloužil jako panoš, dostal meč, dokončoval svůj výcvik a přípravu k turnajům i k boji. Co se týká tělesné výchovy měšťanů, tak tělesná cvičení byla prováděna zčásti záměrně a organizovaně. Cvičení lidová se konala zcela nesoustavně, ale byla více příležitostná. Na venkově sloužila tělesná cvičení spíše jako zábavná vložka k rozveselení obecnstva. Celkově se tělesná zdatnost rozvíjela formou tradičních lidových cviků a her, které dostávaly svá pravidla i řád. Hry vycházely z přirozených pohybů a daly se hrát kdekoli a kdykoli. Mezi známé patří: honičky, schovávaná, házená, chytaná, odbíjená, kopaná, v podstatě hry, které se hrají rukama, nohama nebo s nějakými předměty, náčiním. Feudální lidové sporty, zábavy a hry byly jedním z počátků novodobého sportu, sportovních her a systémů. V pozdním feudalismu se o propagaci a rozvoj školní tělesné výchovy i tělesného cvičení zasloužili humanističtí pedagogové, vědci a literáti. Mezi nejznámější humanisti patří Thomas Moore, Richard Mulcaster, Francois Rabelais a další (Krátký, 1974).

Tělesná výchova v novověku

Osvícenství se hlásilo k odrazu humanistů a požadovali radostnou harmonickou výchovu, ve které měla své místo i pravidelná tělesná výchova. Věnovali velkou pozornost šíření poučení se školnímu vzdělání jeho demokratizaci, stanovení nového obsahu a forem vzdělání a výchovy. Mezi nejznámější představitelé osvícenství, kteří se zabývali otázkami tělesné výchovy, patřili John Locke, Jean Jacques Rousseau, Johann Heinrich Pestalozzi. John Locke v díle *Několik myšlenek o výchově* pojednával o pedagogickém systému zdravého rozumu, přípravě na praktický život gentlemana a hlásal myšlenky obnovení antického ideálu – zdravý duch ve zdravém těle. Ve svém díle doporučuje zdokonalování a rozvoj smyslových i pohybových orgánů, otužování,

plavání, správnou životosprávu. Radí pobývat na zdravém vzduchu, pravidelně cvičit, tančit, jezdit na koni, šermovat a zápasit. Vzniká také první ucelený systém teorie tělesné výchovy. Naopak nedostatkem v jeho teorii je individualismus výchovy a orientace na vyšší vrstvy. Jean Jacques Rousseau ve svém díle *Emil čili o výchově* se považuje za tvůrce teorie přirozené výchovy přirozenými prostředky. Šíří úctu a lásku k dítěti a spojení tělesné s rozumovou výchovou - soulad těla a duše. Jeho doporučení se vztahuje na tři fáze tělesné výchovy: tělesné otužování, rozvoj smyslů a rozvoj pohybových schopností, návyků. Podobně jako John Locke směřoval k pohybovým dětským hrám, chůzi, běhu, cvičení v přírodě, plavání, otužování, jízdě na koni, lezení, šplhu a hodům. Preferoval výchovu k samostatnosti, podporoval soutěživost a požadoval ve školách hřiště. Byl kritikem feudální výchovy a hlásal, aby měli všichni právo na radostnou a užitečnou výchovu. Nedostatkem v jeho teorii bylo podceňování postavení žen a školní výchovy. Johann Heinrich Pestalozzi napsal dílo *O tělesném vzdělávání jako uvedení k pokusu o elementární gymnastiku v sledu tělesných cvičení*. V tomto díle se výchova rozvíjí jako přirozená schopnost, která je v souladu s přírodou a zdokonaluje člověka. Prosazuje nutnost metodického rozpracování výchovy a princip elementárního vzdělávání pro děti i rodiče. Doporučuje systém prostných cvičení – pohyby hlavy, trupu, paží, nohou a zdůrazňuje estetické cvičení. Dále také společné cvičení ve třídách. Klade důraz na důsledné didaktické i metodické rozpracování cvičení, citlivý přístup k dětem a silné sociální cítění (Grexa & Strachová, 2011).

V období filantropismu je škola představována láskou k člověku, radostné výchově formou nenásilného a hravého vyučování. Přínosem filantropistů je, že zavedli tělesná cvičení do soukromých škol, kde byla brána jako rovnocenný předmět. Dále zařadili základy moderní evropské gymnastiky, prosadili přirozená cvičení a položili vědecké zdůvodnění základů tělesné výchovy. Požadavkem filantropů byla i odborná příprava učitelů tělesné výchovy. Mezi nejznámější teoretiky a praktiky filantropismu patří Johann Bernhard Basedow, Christian Gotthilf Salzmann, Johann Christian Guts-Muths a Gerhard Ulrich Anton Vieth. J. B. Basedow zavedl tělocvik do škol jako předmět a navýšil počet hodin na dvě až tři hodiny denně. Představil tělesnou výchovu ve prospěch měšťácké třídy z rytířských akademií, rozšířil jejich znalosti o antiku a lidové cviky i zábavu. J. Ch. Guts-Muths povýšil tělocvik na vědní obor a učinil z tělesné výchovy vědu v teorii a praxi. Zdůrazňoval soutěživost a za dobrý výkon

odměňoval chválou – systém odměn. Dle Guts-Muthsa je gymnastika prostředkem, jak tělo i člověka výcvikem zdokonalit, aby byl tělesně, duševně, kulturně harmonický. Účelem gymnastiky byla harmonie těla a ducha (Krátký, 1974).

Anglické buržoazní školství bylo čistě užitkové, pragmatické a vycházelo hodně z učení Johna Locka. Cílem bylo připravit co nejlépe gentlemana, pro budoucí povolání. Anglický systém zdůrazňoval hlavně systém her a sportu převážně přirozený tělocvik. Usiloval o všestrannost výcviku tělesných a mravně volných vlastností. Jahn Eiselenův německý turnérský systém měl politický cíl k osvobození Německa v době Napoleonských válek. V této době se začaly zakládat veřejná cvičiště – Turnplatz a tělocvičny – Turnhalle. Organizovala se cvičení podle staří a vyspělosti cvičenců. Cvičila se pořadová a prostná cvičení, přirozený tělocvik a nejvíce nářadový tělocvik na koze, koni, hrazdě a bradlech. Dalším byl Lingův švédský systémem, který vybudoval Petr Jindřich Ling, jehož cílem byl zdravotní tělocvik. Snahou bylo vytvoření zdravotně, hygienických cviků a podle nich se teprve vytvářelo nářadí – ribstole, boom, lavičky, stoličky, kladina, lana. Velký důraz byl kladen také zejména na dechová cvičení. Ve školách se o rozvoj tělesné výchovy postaral zakladatel Adolf Spiess. Žádal o odborně vzdělaného učitele, u každé školy chtěl tělocvičnu a hřiště. Tělocvik se vyučovalo nejdříve na vyšších typech škol (Krátký, 1974).

3.6 Didaktika tělesné výchovy

Význam, funkce a účel tělesné výchovy spočívá v souhře všech tělesných, psychických a sociálních efektů, které nastupují záměrně vlivem pohybových aktivit v organismu jedince. Tělesná výchova je pro své příznivé účinky nezastupitelnou složkou obecné výchovy, lidské kultury a vyučovacím předmětem ve škole. Pohybem či pohybovou aktivitou nastávají pozitivní i negativní změny – tělesné, duševní (Rychtecký & Fialová, 1998).

Tělesnou výchovu můžeme také chápat jako cílevědomou výchovnou a vzdělávací činnost, která působí na náš tělesný i pohybový vývoj člověka. Upevňuje naše zdraví, zvyšuje tělesnou zdatnost i pohybovou výkonnost a utváří trvalý vztah člověka k pohybové aktivitě. Úkolem tělesné výchovy je osvojování, zdokonalování a upevňování pohybových návyků i dovedností, rozvíjení kondičních a koordinačních

pohybových schopností, utváření vztahu lidí k pohybové aktivitě, získávání vědomostí ze sportu a tělesné výchovy (Vilímová, 2009).

Cílem školní tělesné je také stimulovat a rozvíjet individuální zvláštnosti: biopsychosociálně účinný pohybový režim, zdravotní prevenci, pohybové dovednosti, schopnosti i vědomosti, osobní vlastnosti a pozitivní postoj žáků k pohybové činnosti (Rychtecký & Fialová, 1998).

Tělesná výchova je významnou složkou harmonické, všestranné výchovy člověka, o které se konstatovalo již v antice. Podstatou té doby bylo ideálem vzdělání, jednota tělesné krásy a duševní pohody člověka (Vilímová, 2009).

Předmětem didaktiky tělesné výchovy je zkoumání a vysvětlování zákonitostí procesu vzdělávání a výchovy, jeho vnitřní a vnější činitele i vztahy mezi nimi. Mezi základní prvky didaktického procesu školní tělesné výchovy patří – činnosti žáka, činnost učitele, podmínky a projekt výchovy a vzdělání (Rychtecký & Fialová, 1998).

Jádrum didaktiky je souhrn otázek směřovaných na objasnění výběru učiva, které tvoří obsah vyučování. Dále podstatu vzdělávacího procesu, kde si žáci ve vzájemných interakcích osvojují učivo. Hlavní je však interakce mezi učitelem a žákem (Vilímová, 2009).

3.6.1 Podmínky pro tělesnou výchovu

Součástí výchovně vzdělávacího procesu jsou podmínky, které působí vždy komplexně. Podmínky vytvářejí prostředí, ve kterém výchovně vzdělávací proces probíhá a jsou souhrnem institucionálních, personálních, sociálních, materiálních, právních a dalších znaků. Ve vztahu k tělovýchově mají podmínky funkci podpůrnou, jak pro vyučovací činnosti učitele tak učební činnosti žáka. Ovlivňují také efektivitu výchovy a vzdělávání ve školní tělesné výchově. Roli také sehrávají v bezpečnosti práce (Rychtecký & Fialová, 1998).

Institucionální podmínky ovlivňují okolnosti, za kterých se uskutečňují cíle a úkoly vzdělání, které vyplývají ze současných potřeb společnosti. Pro rozvoj školství společnost vytváří legislativní, ekonomické, organizační a další předpoklady, které jsou rozpracované do forem zákonů, předpisů a vyhlášek. Povinná tělesná výchova se uskutečňuje se skupinami žáků, buď z jedné, nebo dvou paralelních tříd. Stanovení optimálního počtu žáků se řídí požadavky na zdravotní aspekty, efektivitu vyučování a bezpečností při provádění pohybových aktivit. Počet žáků ve třídě má vliv i na

působení vyučovacích činností učitele. Průzkumy ukázaly, že při zvýšeném počtu žáků v hodinách tělocviku klesá efektivita působení učitele, snižuje se čistý cvičební čas (na středních školách o 25%), zvyšuje se ztrátový čas i počet zásahů k udržení kázně. Učitel je poté nucen volit příkazový styl výuky a volí často hromadný způsob vyučování. Ovlivněno je i zatěžování žáků, bezpečnost a hygiena při cvičení. Při zařazování náročnějších pohybových aktivit se zvyšuje v početnější třídě i riziko vzniku úrazů. V předpisech pro střední školy je doporučeno 24 studentů na třídu (Vilímová, 2009).

Sociální podmínky jsou společenské podmínky, které jsou ovlivněny významem tělesné výchovy a sportu ve společnosti, ve škole, ve třídě, vztahem rodičů, sociálními skupinami a působením hromadných sdělovacích prostředků. Sociální klima má příznivý vliv na úspěšnost celého výchovně vzdělávacího systému (Rychtecký & Fialová, 1998).

Personální podmínky zajišťují hlavně tělovýchovný pedagogové, kteří musejí být vysokoškolsky vzdělaní odborníci nebo absolventi studia pedagogického směru. Tyto podmínky značně ovlivňují úroveň výchovy a vzdělání (Rychtecký & Fialová, 1998).

Dle organizačních směrnic Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy má být každá škola materiálně vybavena tak, aby se mohlo vyučovat podle platných vzdělávacích projektů. Pokud škola nemá objekty k zajištění výuky, jedná ředitelství o zabezpečení výuky jinde. Učitel tělesné výchovy se osobně podílí na zajišťování tělocvičny, hřiště, bazénu nebo chaty na lyžařský výcvik. Cvičební prostor a jeho vybavenost ovlivňuje výsledky výchovně vzdělávací činnosti. Náradí a náčiní by mělo odpovídat konstrukci, počtu, věku i množství žáků. Pro jednotlivé typy škol bývalo dříve stanoveno základní vybavení předpisem ministerstva školství (viz. tabulka 1) (Rychtecký & Fialová, 1998).

Pro výstavbu tělocvičen, hřišť a bazénů platí dnes státní norma. Stále je ale mnoho starých budov, jejichž vybavení je upřednostňováno cvičením na náradí a jsou podněcovány sportovní hry, atletika... Z dnešního hlediska jsou tyto budovy nevyhovující pro současnou výuku tělesné výchovy. K podmínkám materiálního vybavení patří také rozmístění a uložení náradí a náčiní, které musí dodržovat požadavky na bezpečnost, čistotu a hygienu. Učitel tělesné výchovy by tedy měl zabezpečit v přípravě i v průběhu školního roku bezpečnostní prohlídky, údržbu, běžné opravy, inventarizaci a provozuschopnost cvičební plochy (Rychtecký & Fialová, 1998).

Tabulka 1. Základní vybavenost ve školní tělesné výchově (Rychtecký & Fialová, 1998, s. 160).

Náradí	ks	Náčíní	ks
lavičky	8	míče plné (2, 3, 4 kg)	20
tyče na šplh	8	míče na košíkovou	15
hrazda posuvná	4	míče na kopanou	15
švédská bedna	4	míče odbíjenou	15
žíněny	10	míče na házenou	15
gymnastický koza	4	švihadla krátká	40
koberec pro akrobacii	1	granáty 250 kg	15
odrazový můstek	4	kriketové míče	15
gymnastický kůň s madly		tyče krátké	30
bradla		lano na přetahování	2

Z hlediska právních podmínek se jedná o školu jako o státní instituci, která je řízena státním orgánem. Fungování školy je zajišťováno zákony s celostátní platností a směrnicemi Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). U škol církevních a soukromých jsou některé normy omezeny. Řídící činnost MŠMT se projevuje organizací výuky, stanovení obsahu vyučování, organizací práce v předmětech, zajištění materiálně technických podmínek, hygiena, bezpečnost a další. Základním dokumentem je školský zákon, který stanovuje školní docházku, rozděluje školy do stupňů a typů, dále také spolupracuje s podniky, institucemi a další. V roce 1994 došlo k právní úpravě, z nařízení vlády, k zákoníku práce. Nově má škola odpovědnost za úrazy, které vzniknou žákům. Tudíž i úrazové pojištění a jiné pojištění na žáky i zaměstnance sjednávají jednotlivé subjekty. K právním podmínkám se vztahuje i školní řád, který patří mezi důležité organizační směrnice a vydává ho samotná škola. Dále také klasifikační řád, důležitý dokument, který stanovuje způsob hodnocení v jednotlivých předmětech a je potřebným dokumentem hlavně pro učitele (Vilímová, 2009).

3.7 Přehled vývoje normativ pro tělovýchovu a sport

Počátek moderních sportovních zařízení, zejména hřišť, můžeme datovat od 18. století a to vlivem sportovního hnutí v Anglii a vlivem filantropického ústavu v německém Dessau. Tyto trendy měly veliký vliv na vývoj sportovišť na našem území. Postupem času vlivem klimatických změn začaly vznikat i první tělocvičny. První skutečně moderní tělocvična o rozměrech 18 m x 30 m vznikla v roce 1852 v Německu dle návrhu Adolfa Spiesse. Na našem území byla první tělocvična vybudovaná Janem Malypetrem roku 1862. V průběhu roku 1865 byla na Sokolské třídě v Praze vystavěna velmi pokroková tělocvična, která byla vzorem pro další. Čechy se k tělesné výchově postavily důstojně po nařízení ze Stavebního řádu z roku 1889, který nařizoval zřízení tělocvičny a cvičiště u každé nové školy. V této době začaly vznikat první normy pro rozměry a vybavenost sportovních zařízení. U nás se o největší rozmach zasloužilo sokolské hnutí, ale i dělnické tělocvičné jednoty a Orel. O další impulz pro výstavbu sportovišť byly i novodobé olympijské hry. Se vznikem Československa roku 1918 nastal další výraznější rozvoj výstavby sportovních zařízení. *Zákonem č. 228/1920 Sb., o zřízení poradního sboru pro tělesnou výchovu*, byl zřízen roku 1920 Poradní sbor pro tělesnou výchovu při Ministerstvu veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy. Součástí sboru byly i speciální komise pro řešení problematiky tělovýchovných zařízení. Komise vypracovaly určité normy pro výstavbu jednotlivých druhů sportovních zařízení. Podobnou funkci měla i Stavební komise Československé obce sokolské, která také poskytovala pomoc při výstavbě tělocvičen (Fialová, Flemr, Marádová & Mužík, 2014).

V Sokole a České obci sokolské založené roku 1889 tenkrát ještě netušili, že po vzoru jednot budou stavěny stovky dalších sokoloven. Nikdy však nevzniklo jednotné ustanovení o tom, v jakém slohu mají být sokolovny stavěny a jak mají vypadat. Architekti byli vybráni na základě vyhrané soutěže či přátelství s lidmi okolo jednot. Typickým rysem v každé sokolovně 19. a přelomu 20. století byl prostor pro cvičení, který byl obdélníkového tvaru o rozměrech 20 m x 12 m, tak aby se vešlo 10 cvičenců po šesti řadách. Cvičební sál byl vysoký přes dvě podlaží a v druhém podlaží byly ochozy – balkony (Wágnerová, 2015).

V roce 1921 se členové Ministerstva veřejného zdravotnictví a tělovýchovy zasloužili o dostatek vhodných ploch pro hřiště pro mládež a dorost. Zároveň byl u nás ustanoven normativ – urbanistický ukazatel 3 m² ploch pro tělovýchovu na jednoho

obyvatele. Tento ukazatel se týkal především venkovních ploch, ale na tehdejší dobu v evropském měřítku velmi pokrokový. Urbanistické plochy se tak staly základem pro zpracování územních plánů všech kategorií. I přes přísný zákon nebyly počty a kvalita školních tělovýchovných zařízení uspokojivé. V roce 1928 mělo svoji tělocvičnu jen 11,3% národních škol, 75% středních škol mělo svoji tělocvičnu, ale většinou nevyhovujících rozměrů. V 60. letech se v Československu plánovala výstavba sportovních i tělovýchovných zařízení. Tato zařízení spadala do tzv. občanského vybavení a plošné požadavky byly vyjadřovány tzv. urbanistickým ukazatelem (Fialová, Flemr, Marádová & Mužík, 2014).

Potřebnou plochu pro tělovýchovu a sport určují tzv. urbanistické ukazatele, které se používají při plánování urbanistických projektů, tedy ke stavbám tělovýchovných zařízení. Určující podmínkou je tzv. urbanistická plocha. Pro hřiště, stadiony a ostatní otevřená zařízení se určuje hrací plocha, hrací plocha se zázemím nebo urbanistická plocha, což je hrací plocha se zázemím. U tělocvičen, sportovních hal, krytých bazénu, umělých ledových ploch se určuje cvičicí plocha, zastavěná plocha celého objektu nebo urbanistická plocha, což je zastavěná plocha zvětšená o potřebný volný prostor kolem objektu, potřebný pro provoz. V urbanistických plochách jednotlivých objektů není zahrnuta komunikace uvnitř areálu, doplňková zeleň, prostory na parkování. Všechny urbanistické plochy jsou počítány jako minimální. Urbanistické plochy jsou základním prvkem pro zpracování územních plánů všech kategorií (Vorel, 1991).

Norma z roku 1960 dle urbanistického ukazatele určovala 8 m² sportovišť na jednoho obyvatele, pokud šlo o organizovanou formu. Pokud šlo o neorganizovanou tělovýchovu, byly na hřiště a stadiony určeny 2 m² na jednoho obyvatele. Na školní tělovýchovu bylo určeno celkem 6, 870 m² na jednoho obyvatele. Z hlediska územního plánování by se mělo jednat o celkový urbanistický ukazatel, k němuž se přidává ještě 15% na komunikaci a zeleň a ukazatel tedy činí na jednoho obyvatele 8, 33 m² (Fialová, Flemr, Marádová & Mužík, 2014).

Dle Vorla (1991) má školní tělesná výchova určeny urbanistické ukazatele dále ještě podle druhů a velikostí škol (viz. tabulka 2).

Tabulka 2. Urbanistické ukazatele školní tělesné výchovy z roku 1960 – uvedeno v m² na obyvatele (Vorel, 1991, s. 17).

Druh školy	Hřiště	Tělocvična	Plavecká učebna	Zeleň	Součet
Jesle	0,320			0,032	0,352
Mateřská škola	0,480			0,048	0,528
Základní škola	3,127	0,340	0,070	0,313	3,850
Učební obor					
dvouletý	0,095	0,015	0,006	0,009	0,125
tříletý	0,582	0,092	0,030	0,059	0,763
Střední školy	0,962	0,153	0,040	0,097	1,252
Celkem	5,566	0,600	0,146	0,558	6,870

Nezávaznost současných urbanistických ukazatelů pro tělovýchovu a sport lze dokumentovat tím, že tyto normy nejsou dohledatelné. Ani od MŠMT ani od zhotovitele zakázky, kterým je Sportprojekt Brno, a. s., se nedovíme o existenci nových urbanizačních ukazatelů. O existenci se dozvídáme většinou pouze ze sekundárních pramenů. Na počátku 90. let v reakci na nepoměry vznikla z podnětu MŠMT ČR nová metodika tvorby urbanistických ukazatelů, která byla v roce 1992 obhájena při oponentním řízení na MŠMT (Fialová, Flemr, Marádová & Mužík, 2014).

Tabulka 3. Plošné ukazatele z materiálu MŠMT z roku 1999 (Kopřiva, 2017, s. 11).

	cvičební plocha v m ² /obyvatele	užitková plocha v m ² /obyvatele	urbanistická plocha v m ² /obyvatele
výkonnostní sport (S)	1,8 - 2,1 (Ø 1,95)	2,4 - 2,7 (Ø 2,55)	3,4 - 3,8 (Ø 3,6)
pohybová reakce (R)	1,35 - 1,6 (Ø 1,45)	1,8 - 2,1 (Ø 1,95)	2,5 - 2,9 (Ø 2,7)
školní tělovýchova (T)	1,8 - 2,1 (Ø 1,95)	2,2 - 2,5 (Ø 2,35)	2,6 - 3,0 (Ø 2,8)
celkem	4,9 - 5,8 (Ø 5,35)	6,4 - 7,3 (Ø 6,85)	8,5 - 9,7 (Ø 9,1)

Skoro každý region v rámci kraje nebo státu má svá specifika, která mohou být způsobená historickým, kulturním, demografickým vývojem, jenž se promítá do oblasti sportu a sportovní výstavby (Fialová, Flemr, Marádová & Mužík, 2014).

3.8 Usnesení vlády z oblasti sportu a tělovýchovy

Koncept státní politiky v tělovýchově a sportu v České republice z usnesení vlády č.2/1999 ze dne 6. ledna 1999 předložil hlavní problémy, který průzkum uskutečněný v roce 1995 agenturou Amasia prokázal. V oblasti tělesné výchovy a sportu na školách v roce 1995 trpělo 41 % dětí a mládeže nedostatečnou pohybovou aktivitou a nějakým

typem zdravotního oslabení. Kvůli této situaci padlo rozhodnutí, že 2 hodiny povinné tělesné výchovy je pro mladý organismus nedostačující. Roku 1990 přijalo MŠMT opatření k postupnému rozšíření povinné tělesné výchovy na středních i základních školách na 3 hodiny týdně. Z finančních a jiných důvodů se však nikdy nerealizovalo a v současné době ztratilo účinnost. Školy jako celek v 75% mají svoji vlastní tělocvičnu a hřiště. Většina těchto zařízení je hodně zastaralá a neodpovídá současným potřebám, charakteru, prostředí a atmosférou nemotivuje mládež k pohybu. Mezi hlavní problémy z usnesení vlády č.2/1999 patří: nedostatečný počet hodin TV na ZŠ i SŠ, nedostatečná spolupráce mezi školou, sportovními spolky a obcemi, zastaralá sportovní zařízení a absence výstavby, modernizace a údržby, omezená výstavba a další problémy (MŠMT, 2001).

Národní program rozvoje sportu pro všechny z usnesení vlády č. 17 ze dne 5. ledna 2000 předložilo zprávu o podpoře péči materiálně technické základy. Zájem je o rozšíření okruhu lidí, kteří se budou pravidelně zabývat tělovýchovou a sportem. To vše vyžaduje vhodné a atraktivní prostředí. Sportovní a tělovýchovná zařízení vlastní a provozují obce, orgány státní správy, školy, školská zařízení a další. Struktura vlastnických vztahů a nedostatek statických údajů nám nedávají možnost objektivně zjistit vybavenost obcí tělovýchovnými a sportovními zařízeními ve vztahu k doporučeným urbanistickým ukazatelům. Ty uvádí, že na jednoho obyvatele by mělo být k dispozici 17 m² sportovní plochy, včetně zeleně a komunikace. Částečně šetření v některých regionech zaznamenala plnění tohoto ukazatele z 50 – 60%. Dále toto usnesení uvádí, že kvůli dlouhodobé neřešitelné situace s vlastnickými vztahy dochází ve většině sportovišť ke snížení funkčnosti vybavení. Podobně lze takto charakterizovat situaci ve výstavbě, provozování a udržování tělovýchovných a sportovních zařízení škol. Pouze 75% základních škol a středních škol má vlastní tělocvičnu a hřiště, ale převážná část těchto zařízení je zastaralá a nevytváří dostatečně motivující prostředí (MŠMT, 2001).

4 Podrobná analýza materiálních podmínek středních škol

V této části práce jsou prezentovány výsledky zjištěných informací o materiálních podmínkách pro tělesnou výchovu na středních školách v Českých Budějovicích. Informace byly zpracovány na základě systémové studie. Osloveno bylo 13 státních středních škol (gymnázia, konzervatoř, střední školy) a jedna škola církevní.

Samotná pasportizace se měla konat v zimě roku 2021, kdy jsme měli vybrané školy osobně navštívit, ale z důvodu epidemiologické situace Covidu 19 se tak nestalo. Školy i okresy se uzavřely a nebylo možné provést pasportizaci osobně. Z tohoto hlediska jsme se rozhodli poslat protokol (viz. příloha 2) školám elektronicky a další důležité informace jsme dohledali na oficiálních internetových stránkách škol a České unie sportu. Protokoly k pasportizaci vybraným středním školám nám ochotně rozeslal Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Jihočeského kraje, se kterým jsme se telefonicky a poté i elektronicky (viz. příloha 1) spojili s žádostí o pomoc.

Veškeré informace v podrobné analýze jsou čerpány z pasportizačních protokolů nebo z uvedených zdrojů.

4.1 Gymnázium Česká

Obrázek 1. Gymnázium Česká (zdroj: www.gymceska.cz 2021).

Historie školy

Kdysi na tomto pozemku školy bývalo městské opevnění, tedy obytné domy řemeslníků, mincovny, lázně a solnice. Na počátku 20. století proběhla demolice solného skladu a následně po něm výstavba německého gymnázia. V roce 1923 bylo rozhodnuto o zřízení pobočného oddělení české státní reálky, tedy osmitřídí chlapecké reformní realné gymnázium. Od té doby tato budova slouží k účelům vzdělávání (www.gymceska.cz, 2021).

Obrázek 2. Historická fotografie Gymnázia Česká (zdroj: www.gymceska.cz 2021).

Geografická poloha

Škola se nachází v centru Českých Budějovic na pravém břehu Slepého ramena, které vzniklo soutokem řek Malše a Vltavy. Sídlí v ulici Česká 64. Z hlediska dostupných sportovišť se nachází budova na dobré pozici, protože má cca 350 metrů od školy atletický stadion Sokol a tělocvičnu Sokolovnu. Dále plavecký stadion cca 260 metrů a zimní stadion cca 700 metrů od školy

Obrázek 3. Mapa polohy Gymnázia Česká (zdroj: www.mapy.cz 2021).

Dle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního se škola rozkládá na ploše o výměře 2948 m². Z katastrální mapy na obrázek 4 můžeme zpozorovat, že okolí je zastavěno budovami a bohužel neumožňuje rozšíření školy o nějakou další výstavbu (www.nahlizenidokn.cuzk.cz, 2021).

Obrázek 4. Katastrální mapa Gymnázia Česká (zdroj: www.cuzk.cz 2021).

Základní informace o škole

Toto gymnázium provozuje všeobecné zaměření, zajišťující čtyřleté a osmileté studium a také čtyřleté sportovní studiu. Ředitelem školy je pan Mgr. Antonín Sekyrka. Na gymnázium dochází přibližně 450 žáků.

Sportoviště

Každá třída na škole má dvě hodiny tělesné výchovy týdně. Škola vlastní sportovní tělocvičnu (viz. obrázek 5) a víceúčelové venkovní hřiště (viz. obrázek 6). K výuce tělesné výchovy si gymnázium pronajímá tělocvičnu Sokolovnu a atletický stadion Sokol. Tato sportoviště se nachází přibližně do deseti minut chůze od školy. Také využívají českobudějovický plavecký stadion a hernu stolního tenisu v Rožnově. Do posilovny nikam nedochází a ani ji nevlastní. Hodiny gymnastiky a sportovních her probíhají na sportovištích gymnázia, kde mají i řádné hygienické zázemí, tedy šatny, WC a sprchy. Škola uvedla, že je schopná z 50 % uplatnit hodiny tělocviku na svých sportovištích.

Obrázek 5. Tělocvična Gymnázia Česká (zdroj: www.iscus.cz 2021).

Tělocvična na obrázku 5 má rozměr 19 m x 10 m x 5 m (D x Š x V) a slouží tedy pouze pro nesoutěžní, rekreační sport. Jak můžeme zpozorovat tělocvična má vyznačené sportovní kurty na volejbal, malou kopanou a povrch tvoří parkety.

Obrázek 6. Víceúčelové sportovní hřiště Gymnázia Česká (zdroj: www.gymceska.cz 2021).

Víceúčelové hřiště má rozměry 12 m x 24 m (Š x D) a nachází se na dvoře školy. Lze tady hrát basketbal, florbal, malou kopanou a další jiné sportovní hry.

Sportovní vybavení

Základní sportovní vybavení pro atletiku, gymnastiku a sportovní hry na gymnáziu Česká je na dobré úrovni. Z hlediska *atletického vybavení* si gymnázium pronajímá: startovní bloky, výškově stavitelné překážky, vrhačské koule, míčky, oštěpy a disky. Pro *výuku gymnastiky* škola vlastní tato nářadí: gymnastický koberec, švédskou bednu, odrazový můstek, kruhy, kladinu, hrazdu, gymnastickou kozu, švédské lavičky, ribstole. Z *gymnastických pomůcek*: švihadla, overbally, kterých mají 20 kusů a více. V řádech 10 – 20 kusů vlastní bosu, gymbally, kužele a žíněny. Ohledně *sportovních her* pro fotbal, volejbal, basketbal, florbal, stolní tenis, badminton je škola plně vybavena brankami, sítěmi, koši, míči, pálkami, raketami a rozlišovacími dresy. Pro posilování škola vlastní jednoruční činky do 3 kg a medicinbaly.

4.2 Biskupské gymnázium J. N. Neumanna

Obrázek 7. Biskupské gymnázium (zdroj: www.bigy-cb.cz 2021).

Historie školy

Biskupské gymnázium Jana Nepomuka Neumanna bylo založeno v roce 1990 tehdejším budějovickým biskupem Miloslavem Vlčkem v Českých Budějovicích. Škola si tehdy prostory pro výuku pronajímala. Roku 1995 získala vlastní budovu, internát i školní jídelnu. Nejrůznějšími přestavbami a rekonstrukcemi byla vytvořena kapacita až pro 660 žáků. Školního roku 2002/2003 se stala součástí gymnázia i Církevní základní škola s kapacitou pro 450 žáků v rozsahu 1. – 9. třídy (www.bigy-cb.cz, 2021).

Geografická poloha

Gymnázium leží v blízkosti náměstí Přemysla Otakara II. v Českých Budějovicích. Nachází se v okolí kulturního domu Metropol a Jihočeského muzea. Sídlí v ulici Jirsíkova 5. Z hlediska dostupných sportovišť se škola nachází ještě na obstojné pozici, protože má cca 700 metrů od školy atletický stadion Sokol a tělocvičnu Sokolovnu. Dále plavecký stadion cca 680 metrů a zimní stadion cca 570 metrů od školy.

Obrázek 8. Mapa polohy Biskupského gymnázia J. N. Neumanna (zdroj: www.mapy.cz 2021).

Dle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního se gymnázium rozkládá na ploše o výměře 1492 m². Z katastrální mapy, obrázku 9, můžeme zpozorovat, že okolí je částečně zastavěno budovami a bohužel neumožňuje rozšíření školy o nějakou další výstavbu. Vedle školy se nachází internát, který má výměru 835 m² a slouží k ubytování studentů (www.nahlizenidokn.cuzk.cz, 2021).

Obrázek 9. Katastrální mapa Biskupského gymnázia J. N. Neumanna (zdroj: www.cuzk.cz, 2021).

Základní informace o škole

Toto gymnázium provozuje všeobecné zaměření, zajišťující čtyřleté, šestileté a osmileté studium. V posledních dvou letech studia nabízí žákům velké množství volitelných seminářů, které slouží k přípravě na vysoké školy nebo k budoucímu

povolání. Zřizovatelem školy je Biskupství českobudějovické a ředitelem školy je pan Ing. Martin Maršík, Ph.D.. Na gymnázium dochází přibližně 700 žáků.

Sportoviště

Každá třída na škole má dvě hodiny tělesné výchovy týdně. Škola vlastní sportovní tělocvičnu (viz. obrázek 10) a posilovnu (viz. obrázek 11) K výuce plavání si gymnázium pronajímá českobudějovický plavecký stadion, který se nachází přibližně deset minut chůze od školy. Pro venkovní aktivity využívají park Stromovka nebo jiné veřejné prostory, které se nacházejí do deseti minut od školy. K výuce hodin atletiky tedy nevyužívají žádné specializované sportoviště. Hodiny gymnastiky a sportovních her probíhají na sportovištích gymnázia, kde mají i řádné hygienické zázemí, tedy šatny, WC a sprchy. Škola uvedla, že je schopná z 90 % uplatnit hodiny tělocviku na svých sportovištích.

Obrázek 10. Tělocvična (vlevo) a místnost pro víceúčelové aktivity (vpravo) Biskupského gymnázia (zdroj: www.bigy-cb.cz 2021).

Tělocvična na obrázku 10 vlevo má rozměr menší než 12 m x 24 m (Š x D) a výška stropů dosahuje do tří metrů nad zemí. Prostor slouží pouze pro nesoutěžní, rekreační sport. Jak můžeme vidět tělocvična má umělý povrch a je na něm vyznačený volejbalový kurt. Místnot vpravo na obrázku 10 slouží hlavně k hraní stolního tenisu a někdy k výuce gymnastiky.

Obrázek 11. Posilovny Biskupského gymnázia (zdroj: [www. bigy-cb.cz](http://www.bigy-cb.cz) 2021).

Posilovny na obrázek 11 mají rozměry menší než 12 m x 24 m (Š x D) a výška stropu dosahuje do tří metrů. Vlevo můžete vidět, že je posilovna plně vybavena činkami, horní i spodní kladkou, rotopedem, multipressem, legpressem, polohovací lavicí, kotoučemi a osou. Vpravo je nový prostor pro sportování, kde můžete vidět spinningová kola, běžecké pásy a trapomlíny.

Sportovní vybavení

Základní sportovní vybavení pro atletiku, gymnastiku a sportovní hry na Biskupském gymnáziu je na dostačující úrovni. Z hlediska *atletického vybavení* si gymnázium žádné prostory neprorajímá, ale vlastní doskočiště pro skok vysoký, vrhačské koule, míčky a disky pro hod. Pro *výuku gymnastiky* škola vlastní tato nářadí: gymnastický koberec, švédskou bednu, odrazový můstek, trampolínu, hrazdu, gymnastickou kozu a koně, švédské lavičky, ribstole. Z *gymnastických pomůcek*: švihadla, kužele, žíněny, karimatky, kterých mají 10 - 20 kusů. V řádech 1 - 10 kusů vlastní bosu, gymbally, overbally a gymnastické tyče. Ke *sportovním hrám* pro fotbal, volejbal, basketbal, florbal, házenou, stolní tenis je škola plně vybavena brankami, sítěmi, koši, míči, pálkami, hokejkami a rozlišovacími dresy.

4.3 Gymnázium Jírovцова

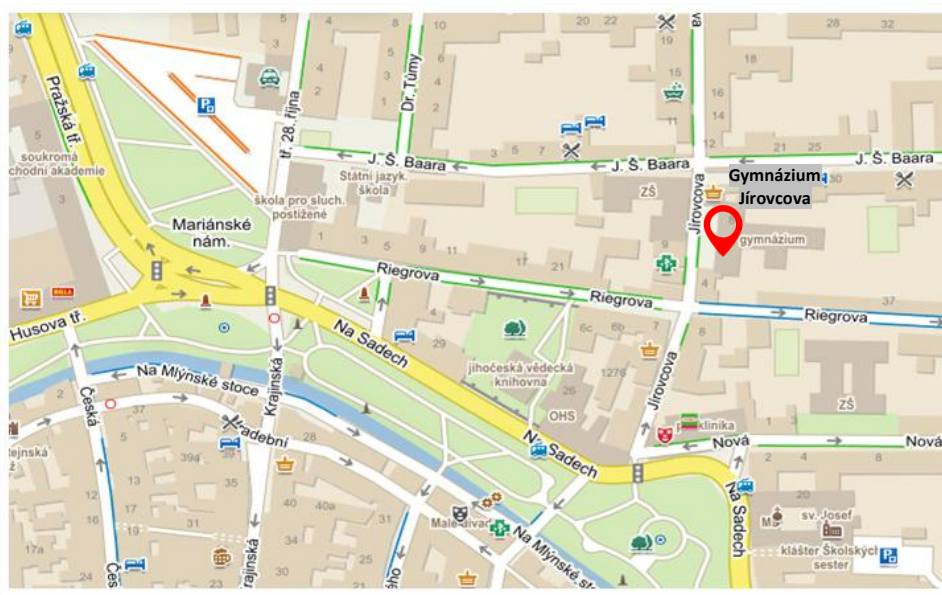
Obrázek 12. Gymnázium Jírovцова (zdroj: [www. facebook.com/gymji](https://www.facebook.com/gymji) 2021).

Historie školy

O zřízení Gymnázia Jírovцова rozhodla Rada JČKVN roku 1971 a vyučovalo se v budově bývalé ZDŠ v Jeronýmově ulici, kde se škola musela dělit o své prostory s Pedagogickou fakultou. Roku 1974/75 získalo gymnázium svoji současnou budovu na adrese Jírovцова 8 (www.gymji.cz, 2021).

Geografická poloha

Gymnázium Jírovцова se nachází jako většina středních škol ve středu Českých Budějovic. Leží v blízkosti Mariánského náměstí a Jihočeské vědecké knihovny. Sídlí v ulici Jírovцова 8. Z hlediska dostupných sportovišť se škola nachází v nevyhovujícím prostředí. Plavecký a atletický stadion na Sokolském ostrově leží od školy cca 1,1 km a přibližná délka chůze činí 17 minut.

Obrázek 13. Mapa polohy Gymnázia Jírovцова (zdroj:mapy.cz 2021).

Dle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního se gymnázium rozkládá na ploše o výměře 3281 m². Z katastrální mapy na obrázku 14 můžeme zpozorovat, že okolí je plně zastavěno budovami a bohužel neumožňuje rozšířit školu o nějakou další výstavbu. Modrá plocha na obrázku je venkovní plocha, kde se rozkládá venkovní víceúčelové hřiště (1140 m²) a atletická rovinka s doskočištěm (220 m²) (www.nahlizenidokn.cuzk.cz, 2021).

Obrázek 14. Katastrální mapa Gymnázia Jírovцова (zdroj: www.cuzk.cz 2021).

Základní informace o škole

Gymnázium Jírovцова provozuje všeobecné zaměření, zajišťující čtyřleté a osmileté studium. Jedna ze čtyřletých tříd bývá rozšířena o výuku matematiky

a přírodních věd. Škola úzce spolupracuje s vysokými školami, vědeckými institucemi a se školami v zahraničí. Ředitelem školy je pan Mgr. Pavel Kavřík. Na gymnázium dochází přibližně 450 žáků (www.gymji.cz, 2021).

Sportoviště

Na škole má každá třída dvě hodiny tělesné výchovy týdně. Škola vlastní sportovní tělocvičnu (viz. obrázek 15), posilovnu, atletickou dráhu o délce 60 m se třemi dráhami a doskočištěm (viz. obrázek 17), víceúčelové venkovní hřiště (viz. obrázek 16). K výuce plavání si gymnázium pronajímá českobudějovický plavecký stadion, který se nachází přibližně 17 minut chůze od školy. Pro výuky atletiky si škola vystačí s prostory, co mají a další si nepronajímá. Hodiny gymnastiky a sportovních her probíhají na sportovištích gymnázia, kde je i řádné hygienické zázemí, tedy šatny, WC a sprchy. Škola uvedla, že je schopná z 50 % uplatnit hodiny tělocviku na svých sportovištích. Své sportovní prostory pronajímá a to v rozmezí 20 hodin týdně.

Obrázek 15. Tělocvična Gymnázia Jírovcova (zdroj: www.iscus.cz 2021).

Tělocvična na obrázku 15 má rozměr menší než 12 m x 24 m (Š x D) a výška stropů dosahuje více jak šesti metrů. Prostor slouží pouze pro nesoutěžní, rekreační sport. V tělocvičně jsou dřevěné parkety, na kterých můžeme vidět vyznačené volejbalové a basketbalové hřiště.

Víceúčelové venkovní hřiště se nachází na školním dvoře a je oploceno. Z obrázku 16 můžeme zpozorovat, že hřiště slouží hlavně ke sportovním hrám jako je basketbal a volejbal. Dokonce jsou vyznačeny dva volejbalové kurty. Atletická dráha na

obrázku 17 má délku 60 m a má tři dráhy, které slouží zároveň jako rozběžiště pro skok daleký.

Obrázek 16. Víceúčelové venkovní hřiště Gymnázia Jírovcova (zdroj:www. iscus.cz 2021).

Obrázek 17. Atletická dráha s doskočištěm do dálky Gymnázia Jírovcova (zdroj:www. iscus.cz 2021).

Sportovní vybavení

Základní sportovní vybavení pro atletiku, gymnastiku a sportovní hry na Gymnáziu Jírovcova jsou na celkem dobré úrovni. Co se týká *atletického vybavení*, tak gymnázium si žádné prostory nepronajímá, ale vlastní atletickou dráhu, doskočiště pro skok vysoký, doskočiště pro skok daleký a vrhačský kruh. Z atletického náčiní vlastní více jak 15 ks vrhačských koulí, míčků a v rámci 5 – 10 ks vlastní disky a oštěpy. Pro *výuku gymnastiky* škola vlastní: gymnastický koberec, švédskou bednu, odrazový můstek, bradla, hrazdu, gymnastickou kozu, švédské lavičky, ribstole. Z *gymnastických pomůcek* vlastní víc jak 20 kusů švihadel a žíněnek. Ke *sportovním hrám* pro fotbal, volejbal, basketbal, florbal, házenou je škola plně vybavena brankami, sítěmi, koši,

míči, hokejkami a rozlišovacími dresy. Dále škola uvedla, že posilovna je plně vybavena činkami, medicinbaly, horní i spodní kladkou, běhacími pásy, polohovací lavicí, kotoučemi a osou.

4.4. Gymnázium J. V. Jirsíka

Obrázek 18. Gymnázium J. V. Jirsíka (zdroj: www.iscus.cz 2021).

Historie školy

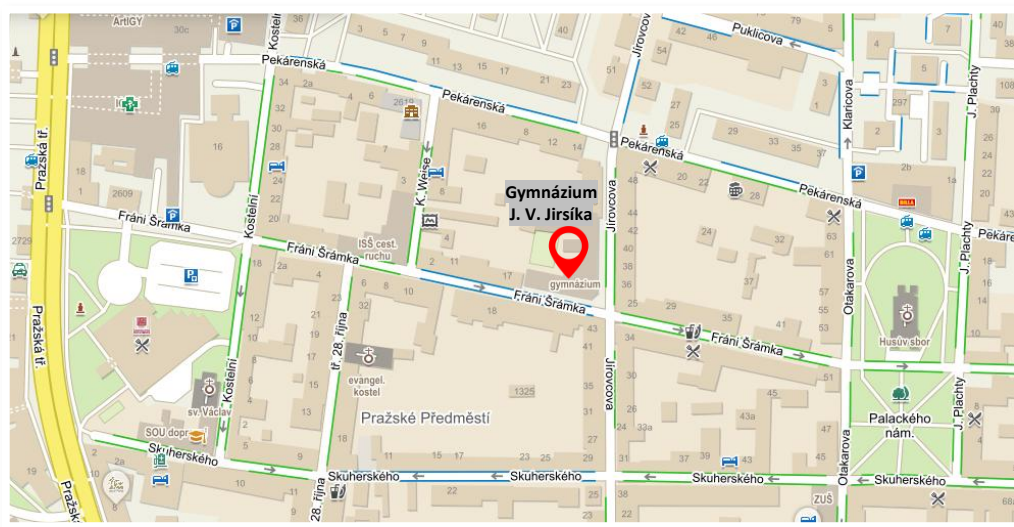
Roku 1851 přišel do Českých Budějovic všestranně vzdělaný teolog a nadšený vlastenec biskup Jan Valerián Jirsík, který nechal postavit soukromé gymnázium. Důvodem bylo zamítnutí žádosti o zřízení nižšího státního gymnázia. Základní kámen byl položen roku 1868 a téhož roku bylo i zahájeno vyučování. V roce 1871 se gymnázium stalo státní školou. Jelikož původní prostory školy byly nedostačující. V roce 1903 byla otevřena nová, současná budova (www.gjvj.cz, 2020).

Obrázek 19. Historická fotografie Gymnázia J. V. Jirsíka (zdroj: www.gjvj.cz 2021).

Geografická poloha

Gymnázium leží v blízkosti Palackého náměstí a nákupního centra IGY v Českých Budějovicích. Škola sídlí v ulici Fráni Šrámka 23. Z hlediska dostupných sportovišť se škola nachází na velmi špatné pozici. Nejbližší atletický stadion a tělocvična je Sportovní klub Policie, který je ve vzdálenosti cca 1,1 km od školy. Pro hodiny gymnastiky lze také navštívit GymCentrum, který je vzdáleno cca 680 m od gymnázia.

Obrázek 20. . Mapa polohy Gymnázia J. V. Jirsíka (zdroj: www.mapy.cz 2021).

Dle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního se gymnázium rozkládá na ploše o výměře 3250 m². Z katastrální mapy na obrázek 21 můžeme zpozorovat, že okolí je plně zastavěno budovami a bohužel neumožňuje rozšířit školu o nějakou další výstavbu. Modrá plocha na obrázku 21 je venkovní plocha, kde se rozkládá venkovní víceúčelové hřiště o výměře 532 m² (www.nahlizenidokn.cuzk.cz, 2021).

Obrázek 21. Katastrální mapa Gymnázia J. V. Jirsíka (zdroj: cuzk.cz 2021).

Základní informace o škole

Gymnázium J. V. Jirsíka provozuje všeobecné zaměření, zajišťující čtyřleté a osmileté studium. V současné době navštěvuje školu okolo 500 studentů. Gymnázium klade důraz na výuku jazyků, přírodovědecké předměty a programování. V posledních dvou ročnících si žáci mohou vybrat ze široké škály volitelných předmětů. Ředitelem školy je pan RNDr. Jaroslav Pustina (www.gjvj.cz, 2020).

Sportoviště

Každá třída na škole má dvě hodiny tělesné výchovy týdně. Škola vlastní dvě sportovní tělocvičny (viz. obrázek 22 a 23), posilovnu, a víceúčelové venkovní hřiště (viz. obrázek 24). Pro výuky atletiky si škola pronajímá SK Policie, které se nachází cca 1,1 km od školy, cesta trvá přibližně 17 minut. Škola uvedla, že plavecký bazén nenavštěvují. Hodiny gymnastiky a sportovních her probíhají na sportovištích gymnázia, kde je i řádné hygienické zázemí, tedy šatny, WC a sprchy. Škola uvedla, že je schopná ze 70 % uplatnit hodiny tělocviku na svých sportovištích. Své sportovní prostory pronajímá a to v rozmezí šesti hodin týdně.

Obrázek 22. Tělocvična I. Gymnázia J. V. Jirsíka (zdroj: www.iscus.cz 2021).

Tělocvična na obrázku 22 má rozměr menší než 12 m x 24 m (Š x D) a výška stropů dosahuje do šesti metrů. Prostor slouží pouze pro nesoutěžní, rekreační sport. V tělocvičně jsou dřevěné parkety, na kterých můžeme vidět vyznačené lajny pro volejbal, nohejbal a basketbal.

Obrázek 23. Tělocvična II. Gymnázia J. V. Jirsíka (zdroj: www.iscus.cz 2021).

Tělocvična na obrázku 23 má ještě menší rozměry než tělocvična na obrázku 22, tudíž menší než 12 m x 24 m (Š x D) a výška stropů dosahuje do šesti metrů. Prostor slouží pouze pro volnočasový, rekreační sport. V tělocvičně jsou dřevěné parkety, lze zde hrát vybíjenou a míčové hry. Je zde uložena i nářaďovna s vybavením.

Obrázek 24. Víceúčelové venkovní hřiště Gymnázia J. V. Jirsíka (zdroj: www.iscus.cz 2021).

Víceúčelové venkovní hřiště se nachází na školním dvoře a je oploceno. Z obrázku 24 můžeme zpozorovat, že hřiště má dva kurty, které slouží hlavně ke sportovním hrám jako je volejbal a nohejbal. Je zde možnost trénovat basketbal, házenou a malou kopanou.

Sportovní vybavení

Základní sportovní vybavení pro atletiku, gymnastiku a sportovní hry na Gymnáziu J. V. Jirsíka jsou na dobré úrovni. Z hlediska *atletického vybavení* si škola pronajímá atletický stadion SK Policie, kde mají v rámci nájmu doskočiště pro skok daleký, vysoký a vrhačský kruh. Dále ještě výškově stavitelné překážky. Z atletického náčiní vlastní startovní bloky, 10 - 15 ks míčků a v rámci 5 – 10 ks vrhačské koule. Pro *výuku gymnastiky* škola vlastní: gymnastický koberec, švédskou bednu, odrazový můstek, hrazdu, kladinu, gymnastickou kozu i koně, švédské lavičky, ribstole. Z *gymnastických pomůcek* vlastní více jak 20 kusů švihadel, bedýnek pro step aerobic, gymballů, overballů, karimatek a gymnastických tyčí. V rozmezí 10 – 20 ks vlastní stuhy, žíněnký, kužele a bosu. Pro *sportovní hry* jako je fotbal, volejbal, basketbal, florbal, házená, stolní tenis a badminton je škola plně vybavena brankami, sítěmi, koši, míči, hokejkami, pálkami a rozlišovacími dresy. Dále škola uvedla, že posilovna je plně vybavena činkami, medicinbaly, horní i spodní kladkou, rotopedy, legpressem, polohovací lavicí, kotoučemi a osou.

4.5 Konzervatoř

Obrázek 25. Konzervatoř v Českých Budějovicích (zdroj: www.konzervatorcb.cz 2021).

Historie školy

Škola byla založena roku 1990 a snaží se od jejího počátku navazovat zahraniční vztahy s hudebními školami. Hned od začátku rozvinula spolupráci s konzervatoří

v rakouském Linci, později s hudební školou ve francouzských městech Lorient a Dijon. Dále také v dánské hudební škole v Lemvigu, v polské hudební škole ve Wroclavi a v chorvatském Zagrebu (www.konzervatorcb.cz, 2015).

Geografická poloha

Konzervatoř sídlí v centru Českých Budějovic nedaleko náměstí Přemysla Otakara II. Škola se nachází v ulici Kanovnická 22/391. Pro tento typ školy je to velice výhodná pozice, protože sousedí s Koncertní síní Otakara Jeremiáše, dále mají nedaleko Jihočeské divadlo, DK Metropol a Jihočeské muzeum. Z hlediska dostupných sportovišť se škola nachází ještě v obstojné pozici. Nejbližší atletický stadion, plavecký stadion a tělocvična jsou na Sokolském ostrově vzdálených cca 830 m od Konzervatoře.

Obrázek 26. Mapa polohy Konzervatoře (zdroj: www. mapy.cz 2021).

Dle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního se Konzervatoř rozkládá na ploše o výměře 1613 m². Budovu školy nelze rozšířit o nějakou další výstavu. Z jedné strany je obklopená potokem a z druhé strany silnicí (www.nahlizenidokn.cuzk.cz, 2021).

Obrázek 27. Katastrální mapa Konzervatoře (zdroj: cuzk.cz 2021).

Základní informace o škole

Konzervatoř v Českých Budějovicích provozuje úplné středoškolské vzdělání s maturitou i absolutorium vyšší odborné školy s diplomem a titulem Dis. Škola poskytuje vzdělání v oborech hudba a zpěv. V oboru hudba se vyučuje hraní na nejrůznější hudební nástroje a v oboru zpěv se zabývají pouze zpěvem klasickým. V současné době navštěvuje školu okolo 200 studentů. Ředitelem školy je pan Mgr. Petr Ries (www.konzervatorcb.cz, 2015).

Sportoviště a sportovní vybavení

Každá třída na škole má dvě hodiny tělesné výchovy týdně. Konzervatoř nevlastní žádné sportovní zařízení, náčiní ani nářadí pro výuku atletiky, gymnastiky a sportovních her. Škola uvedla, že si projímají tělocvičny v Českých Budějovicích, ale nevedla konkrtní název sportoviště. Dále si také pronajímají venkovní hřiště, konkrtní objekt neveden. Konzervatoř uvedla, že není schopná uplatnit výuku tělesné výchovy ve svém nájmu.

4.6 Obchodní akademie

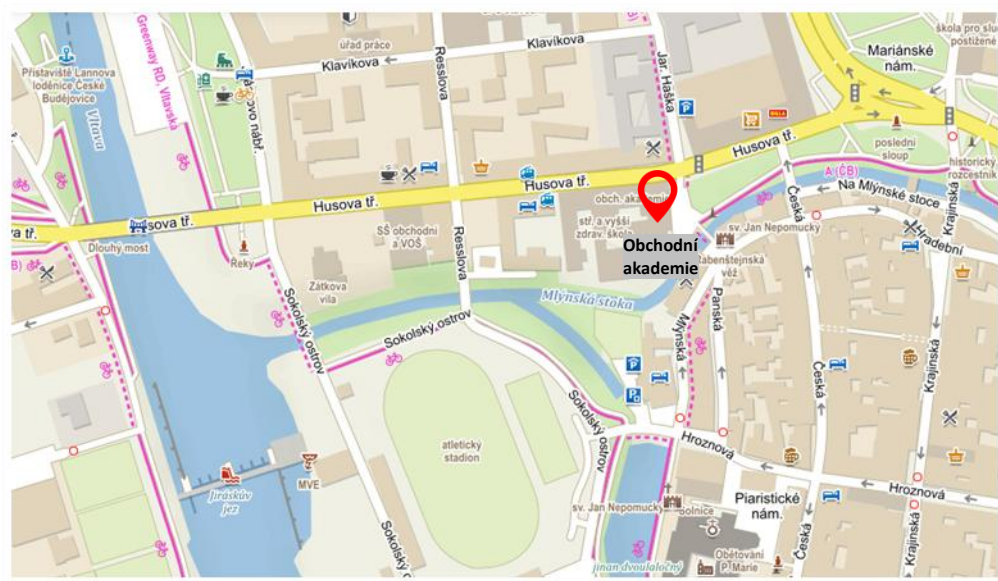
Obrázek 28. Obchodní akademie, Husova 1, České Budějovice (zdroj: www.oacb.cz 2021).

Historie školy

Roku 1901 se Obchodní a průmyslová komora v Českých Budějovicích usnesla, že zřídí chlapeckou dvoutřídní obchodní školu a o něco málo později v roce 1908 se rozšířila i o dvouletou dívčí. Škola se několikrát stěhovala, ale k poslednímu přesunu došlo v roce 1958 z ulice Dukelské na již současnou adresu v Husově ulici. Název této školy ustálil a má současný název od roku 1990 (www.oacb.cz, 2020).

Geografická poloha

Obchodní akademie leží v blízkosti Piaristického náměstí a Sokolského ostrova v Českých Budějovicích. Škola sídlí v ulici Husova 1. Z hlediska dostupných sportovišť se škola nachází na velmi dobré pozici. Nejbližší sportoviště pro atletiku, plavání, popřípadě gymnastiku a sportovní hry se nacházejí na Sokolském ostrově, kde leží hřiště, bazén, parky a tělocvična. Od školy jsou vzdáleny cca 400 m.

Obrázek 29. Mapa polohy Obchodní akademie (zdroj: [www. mapy. cz](http://www.mapy.cz) 2021).

Dle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního se Obchodní akademie rozkládá na ploše o výměře 1849 m². Budova je obklopena silnicemi a trasy pro pěší. Okolo školy také protéká Mlýnský potok a lze tedy usoudit, že školu nelze rozšířit o nějakou další výstavu (www.nahlizenidokn.cuzk.cz, 2021).

Obrázek 30. Katastrální mapa Obchodní akademie (zdroj: www.cuzk.cz 2021).

Základní informace o škole

Obchodní akademie nabízí studentům střední vzdělání s maturitou v oborech Ekonomické lyceum a Obchodní akademie. V současné době navštěvuje školu okolo 320 studentů. Absolventi studia se snadno orientují v ekonomickém prostředí a nacházejí uplatnění v celé škále českých firem a institucí. Orientují se v obchodních,

manažerských, marketingových, účetnických a administrativních dovednostech. Ředitelkou školy je paní Ing. Lenka Kubátová (www.oacb.cz, 2020).

Sportoviště

Každá třída na škole má tři hodiny tělesné výchovy týdně. Škola vlastní sportovní tělocvičnu (viz. obrázek 31) a posilovnu. Pro výuky atletiky si škola pronajímá atletický stadion Sokol, který se nachází 400 m od školy a cesta trvá přibližně 6 minut. Dále si pronajímají tělocvičnu, českobudějovický plavecký bazén a venkovní víceúčelové hřiště. Hodiny gymnastiky a sportovních her probíhají buď ve vlastní nebo pronajaté tělocvičně, kde mají řádné hygienické zázemí, tedy šatny, WC a sprchy. Škola uvedla, že je schopná z 50 % uplatnit hodiny tělocviku na svých sportovištích. Své sportovní prostory pronajímá a to přibližně v rozmezí šesti hodin týdně.

Obrázek 31. Tělocvična Obchodní akademie (www.iscus.cz 2021).

Tělocvična na obrázku 31 má rozměry menší než 12 m x 24 m (Š x D) a výška stropů dosahuje více jak šesti metrů. Tělocvična má dřevěné parkety, na kterých jsou vyznačeny kurty přizpůsobené rozměrům plochy. Jsou zde kurty pro volejbal, nohejbal, malou kopanou a basketbal. V tělocvičně je ještě nářadovna s pomůckami. Prostory slouží pouze pro volnočasový, rekreační sport.

Sportovní vybavení

Základní sportovní vybavení pro atletiku, gymnastiku a sportovní hry na Obchodní akademii jsou na dobré úrovni. Z hlediska *atletického vybavení* si škola pronajímá atletický stadion Sokol, kde mají v rámci nájmu kromě atletického oválu,

také doskočiště pro skok daleký i vysoký a vrhačský kruh. Pronajímají si i atletické náčiní – překážky, oštěpy, vrhačské koule, startovní bloky atd... Pro *výuku gymnastiky* škola vlastní: gymnastický koberec, švédskou bednu, odrazový můstek, trampolínu, kruhy, hrazdu, gymnastickou kozu i koně, švédské lavičky, ribstole. Z *gymnastických pomůcek* vlastní více jak 20 kusů švihadel. V rozmezí 10 – 20 ks vlastní gymbally, overbally, bosu, karimatky a do deseti kůsu žíněnek. Pro *sportovní hry* jako je fotbal, volejbal, basketbal, florbal, stolní tenis a badminton je škola plně vybavena brankami, sítěmi, koši, míči, hokejkami, pálkami a rozlišovacími dresy. Dále škola uvedla, že posilovna je plně vybavena činkami, medicinbaly, horní i spodní kladkou, spinningovými koly, multipressem a kotoučemi.

4.7 Střední odborná škola veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky

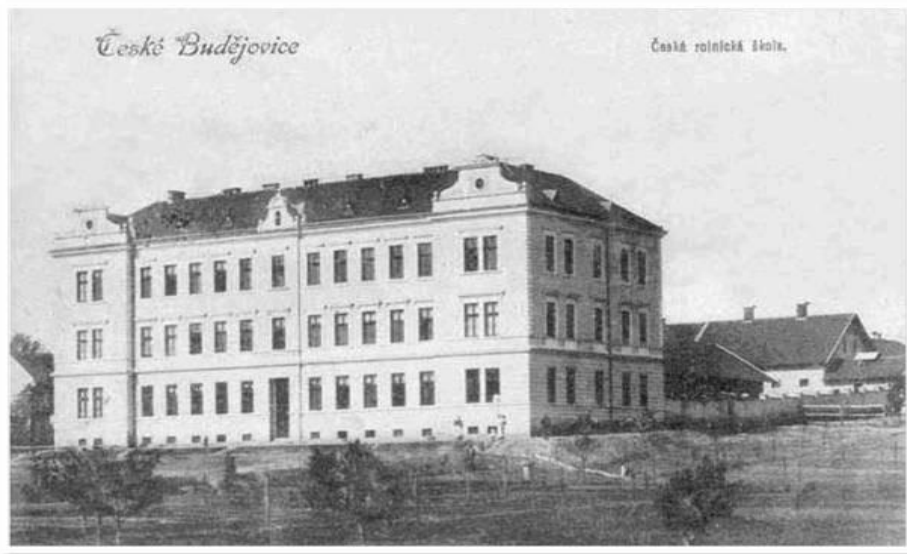

Obrázek 32 SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola (zdroj: www.soscb.cz 2021).

Historie školy

Úplné počátky sahají do roku 1879, kdy byl založen hospodářsko-lesnický spolek. Počátek školy se ale datuje k roku 1886 vznikem České rolnické školy. Jeho členové se rozhodli o vytvoření dvojjazyčné zemědělské školy pro české a německé žáky. V období válečném i poválečném docházelo k různým změnám a stěhování školy. Školního roku 1949/50 byla založena čtyřletá Střední zemědělská technická škola zakončená maturitní zkouškou. Studentům nabízela pěstitelství a veterinářství. Roku 1999 došlo ke koncepčním změnám. Škola nabízela kromě čtyřletého studia zakončené maturitou také tříleté (později pětileté) nástavbové studium, jednoleté nástavby pro pracovníky JZD a dvouletá zemědělská mistrovská škola a dálkové studium. Po listopadu 1989 se rozpadla jednotná zemědělská družstva, zanikly státní statky a změnil se postoj

k zemědělské problematice. Roku 1999 přibyl Zahradnický obor a v roce 2007 vzala škola pod svá křídla Jazykovou školu s právem státní jazykové zkoušky a tím došlo ke změně původního názvu školy (www.soscb.cz, 2021).

Obrázek 33. Historická fotografie SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnické a Jazykové školy (zdroj: www. soscb. cz 2021).

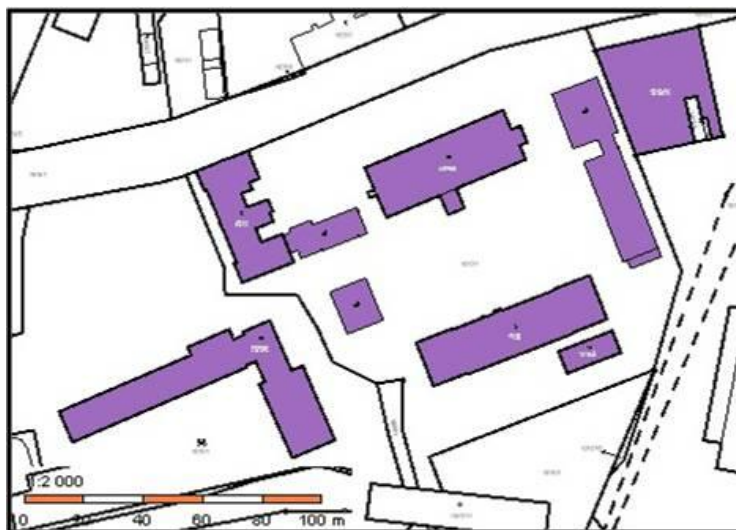
Geografická poloha

Škola se nachází mimo centrum města a sídlí v ulici Rudolfovska 92. Z hlediska dostupných sportovišť se škola nenachází v dobré pozici, ale na druhou stranu si vystačí se svými sportovišti. Jediné neblížejší hřiště, které by mohla škola navštívit je fotbalové hřiště TJ Akra, které se nachází cca 670 m od školy.

Obrázek 34. Mapa polohy SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnické a Jazykové školy (zdroj: www. mapy. cz 2021).

Dle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního se SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola se rozkládá na ploše o výměře 5421 m². Budovy jsou obklopeny silnicí a travnatou plochou. V této výměře je započítán i školní skleník a Domov mládeže. Škola má poměrně dost prostoru k výstavbě nějaké další budovy, ale v areálu školy se ještě nacházejí pastviny a zahrádkářství (www.nahlizenidokn.cuzk.cz, 2021).

Obrázek 35. Katastrální mapa SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazykové školy (zdroj: www.cuzk.cz 2021).

Základní informace o škole

SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola nabízí studentům čtyřleté obory s maturitou - mechanizace a služby, veterinářství, rostlinolékařství, zahradnictví a Jazykovou školu. V současné době navštěvuje školu okolo 620 studentů. Ředitelem školy je pan Břetislav Kábele Ing.

Sportoviště

Každá třída na škole má dvě hodiny tělesné výchovy týdně. Škola vlastní sportovní tělocvičnu, posilovnu, venkovní travnaté hřiště, atletickou dráhu. Plavecký bazén a víceúčelové venkovní hřiště nevyužívají. Škola uvedla, že si žádné sportoviště nepronajímá, tudíž nikam nedochází. Své prostory pronajímá cca 14 hodin týdně sportovním klubům a cca 6 hodin týdně svým studentům na internátu. Škola uvedla, že je schopná ze 100 % uplatnit hodiny tělocviku na svých sportovištích.

Tělocvična na obrázku 36 má rozměry 12 m x 24 m (Š x D) a výška stropů dosahuje více jak šesti metrů. Tělocvična má dřevěné parkety, na kterých jsou vyznačeny kurty přizpůsobené rozměrům plochy. Jsou zde kurty pro volejbal, florbal

a basketbal. Prostory slouží pouze pro volnočasový, rekreační sport. Mají vlastní sociální zázemí - šatny, wc a sprchy.

Obrázek 36. Tělocvična SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnické a Jazykové školy (zdroj: www.iscus.cz 2021).

Posilovna na obrázku 37 má rozměry 7 m x 5 m (Š x D) a výška stropů dosahuje tři metry. Posilovna má na zemi koberec a tento prostor slouží pouze pro volnočasový, aktivitu.

Obrázek 37. Posilovna SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnické a Jazykové školy (zdroj: www.iscus.cz 2021).

Obrázek 38. Venkovní kurty a travnaté hřiště SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnické a Jazykové školy (zdroj: [www. iscus.cz](http://www.iscus.cz) 2021).

Tato venkovní sportoviště slouží pouze žákům školy. Na obrázku 38 můžeme vidět písčité volejbalový kurt (10 m x 9 m; Š x D), nohejbalový kurt (15 m x 10m; Š x D) a venkovní travnatou plochu s fotbalovými brankami.

Obrázek 39. Letecký pohled na sportoviště SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnické a Jazykové školy (zdroj: [mapy. cz](http://mapy.cz) 2021).

Na leteckém snímku na obrázku 39 lze vidět v horní části snímku doskočiště pro skok daleký a ve spodní části obrázku 100 metrů dlouhou atletickou dráhu.

Sportovní vybavení

Základní sportovní vybavení pro atletiku, gymnastiku a sportovní hry na SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnické a Jazykové školy jsou na velmi dobré úrovni.

Z hlediska *atletického vybavení* škola nevlastní pouze doskočiště pro skok vysoký a vrhačský kruh. Z atletické náčiní vlastní do pěti kusů startovních bloků, oštěpů a disků, dále mají 10 – 15 ks – vrhačských koulí a míčků. Pro *výuku gymnastiky* škola vlastní: gymnastický koberec, zrcadlovou stěnu, odrazový můstek, trampolínu, kruhy, kladinu, hrazdu, gymnastickou kozu, švédské lavičky, ribstole. Z *gymnastických pomůcek* vlastní více jak 20 kusů overballů, švihadel a karimatek. V rozmezí 10 – 20 ks vlastní žíněnky a gymnastické tyče. Pro *sportovní hry* jako je fotbal, volejbal, basketbal, házená, florbal, stolní tenis a badminton je škola plně vybavena brankami, sítěmi, koši, míči, hokejkami, pálkami a rozlišovacími dresy. Dále škola uvedla, že posilovna je vybavena rotopedy, činkami, medicinbaly, polohovací lavičí, horní kladkou, legpressem, multipressem , posilovací tyčí a kotoučemi.

4.8 Střední průmyslová škola stavební

Obrázek 40. Střední průmyslová škola stavební (zdroj: www.atlasskolstvi.cz 2021).

Historie školy

Slavnostní otevření české státní školy průmyslové proběhlo roku 1910 v Českých Budějovicích. Zahrnovala dvouletou školu stavebních řemesel pro zedníky a tesaře, která se z počátku skládala ze tří zimních pětiměsíčních běhů. V průběhu 1. světové války sloužila budova pro vojenské účely. Několik dalších let se měnil název a obory vyučované na škole. Roku 1960 se ustanovil název školy na Střední průmyslovou školu stavební (www.stavarna.com , 2021).

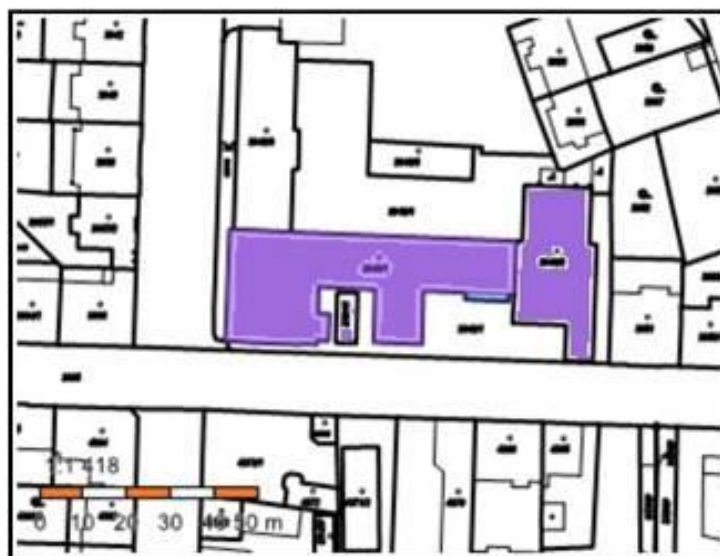
Geografická poloha

Střední průmyslová škola stavební se nachází v okolí centra města. Škola sídlí v ulici Resslerova 2. Z hlediska dostupných sportovišť se škola nachází v dobré pozici. K nejbližšímu sportovišti, tedy atletickému hřišti a tělocvičně Sokol na Sokolském ostrově je škola vzdálena cca 530 m. Lze také využít atletické hřiště i tělocvičnu SK Policie, které se nachází cca 780 m od školy.

Obrázek 41. Mapa polohy Střední průmyslové školy stavební (zdroj: [www. mapy. cz](http://www.mapy.cz) 2021

Dle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního se Střední průmyslová škola stavební rozkládá na ploše o výměře 1848 m². Budova je obklopena silniční komunikací a ostatními budovami. Lze tedy předpokládat, že škola nemůže rozšířit svoje prostory budovy o nějakou další výstavbu.

Obrázek 42. Katastrální mapa Střední průmyslové školy stavební (zdroj: [www. cuzk. cz](http://www.cuzk.cz) 2021).

Základní informace o škole

Střední průmyslová škola stavební nabízí studentům čtyřleté studium, zakončené maturitní zkouškou. Škola nabízí v oboru stavebnictví možnost od 3. ročníku denního studia volit mezi těmito zaměřeními – architektonická tvorba, pozemní stavby, stavební obnova, dopravní stavby či vodohospodářské stavby. Je taky jedna z mála škol, která nabízí obor geodézie a katastr nemovitostí, kde je možno získat tuto kvalifikaci. V současné době navštěvuje školu okolo 400 studentů. Ředitelem školy je pan RNDr. Vladimír Kostka (www.stavarna.com, 2021).

Sportoviště

Každá třída na škole má dvě hodiny tělesné výchovy týdně. Škola vlastní sportovní tělocvičnu (viz. obrázek 43.) a multifunkční sportovní prostor (viz. obrázek 44). Pro výuky atletiky si škola pronajímá atletický stadion SK Policie, který se nachází 780 m od školy a cesta trvá přibližně 12 minut. Dále si pronajímají českobudějovický plavecký bazén, posilovnu Fitness Pouzar, Fight club Metropol a navštěvují park Stromovka. Hodiny gymnastiky a sportovních her probíhají ve vlastní tělocvičně, kde mají řádné hygienické zázemí, tedy šatny, WC a sprchy. Škola uvedla, že je schopná z 60 % uplatnit hodiny tělocviku na svých sportovištích. Své sportovní prostory pronajímá, ale nevedla kolik hodin týdně.

Obrázek 43. Tělocvična Střední průmyslové školy stavební (zdroj: www.iscus.cz 2021).

Tělocvična na obrázku 43 má rozměry 12 m x 24 m (Š x D) a výška stropů dosahuje více jak šesti metrů. Tělocvična má dřevěné parkety, na kterých jsou

vyznačeny kurty přizpůsobené rozměrům plochy. Jsou zde kurty pro volejbal, nohejbal a basketbal. Prostory slouží pouze pro volnočasový, rekreační sport.

Obrázek 44. Multifunkční sportovní prostor Střední průmyslové školy stavební (zdroj: www.iscus.cz 2021).

Multifunkční sportovní prostor na obrázku 44 má rozměry 10 m x 6 m (Š x D) a výška stropů dosahuje do čtyř metrů. Prostor má dřevěné parkety a slouží k posilování a volnočasovým aktivitám žákům školy.

Sportovní vybavení

Základní sportovní vybavení pro atletiku, gymnastiku a sportovní hry na Střední průmyslové škole strojní je na dobré úrovni. Z hlediska *atletického vybavení* si škola pronajímá atletický stadion, kde je součástí pronájmu vrhačský kruh, doskočiště pro skok daleký i vysoký a výškově stavitelné překážky. Z atletického náčiní vlastní pět až deset vrhačských koulí a více jak 15 kusů míčků. Pro *výuku gymnastiky* škola vlastní – švédskou bednu, odrazový můstek, kruhy, kladinu, bradla, hrazdu, gymnastickou kozu i koně, švédské lavičky, ribstole. Z *gymnastických pomůcek* vlastní více jak 20 kusů švihadel a v rozmezí 10 – 20 kusů gymballů, gymnastických tyčí, karimatek a žíněnek. Pro *sportovní hry* jako je fotbal, volejbal, basketbal, házená, florbal, stolní tenis a badminton je škola plně vybavena brankami, sítěmi, koši, míči, hokejkami, pálkami a rozlišovacími dresy. Dále škola uvedla, že posilovna tedy multifunkční prostor, je vybaven činkami, medicinbaly, polohovací lavičí, horní i spodní kladkou, legpressem, multipressem, posilovací tyčí a kotoučemi.

4.9 Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická

Obrázek 45. Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická (zdroj: [www. atlasskolstvi.cz](http://www.atlasskolstvi.cz) 2021).

Historie školy

Škola byla původně založena v roce 1913 vedením českobudějovické radnice jako německá odborná škola kovorobná. Budovu roku 1923 odkupuje český stát a do počátku 2. světové války měla škola německé a české oddělení pod českou správou. Byl zde také zaveden nový obor strojírenství. V době války byla část české výuky přesunuta do Písku a do současné stavební průmyslové školy v Resslově ulici. V dnešní Dukelské 13 zůstala pouze německá škola. Po roce 1945 bylo obnoveno vyučování české mistrovské školy strojnické a postupem času dospěla škola až do současné podoby. Za zmínku stojí ještě přístavba školy, která proběhla v letech 1956 -1958, kdy přibyla tělocvična, posluchárna, kabinety, prostor dílen a učebny (www.spssecb.cz,2021).

Geografická poloha

Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická se nachází v okolí centra města. Škola sídlí v ulici Dukelské 13. Z hlediska dostupných sportovišť se škola nachází ve velmi špatné pozici. K nejbližším sportovištím na Sokolském ostrově – plaveckému bazénu, tělocvičně i atletickému stadionu Sokol a parku Stromovka je škola vzdálena cca 1,1 km.

Obrázek 46. Mapa polohy Střední průmyslové školy strojní a elektrotechnické (zdroj: www.mapy.cz 2021).

Dle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního se Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická rozkládá na ploše o výměře 3439 m². Budova je obklopena silniční komunikací, budovami a Mlýnskou stokou. Lze tedy předpokládat, že škola nemůže rozšířit svoje prostory budovy o nějakou další výstavbu (www.nahlizenidokn.cuzk.cz, 2021).

Obrázek 47. Katastrální mapa Střední průmyslové školy strojní a elektrotechnické (zdroj: www.cuzk.cz 2021).

Základní informace o škole

Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická poskytuje studentům čtyřleté studium, zakončené maturitní zkouškou. Škola nabízí obory elektrotechniku a strojírenství. V průběhu studia absolvují studenti čtrnáctidenní praxi v některých

z podniků v Českých Budějovicích a okolí, kde si vyzkouší činnosti, o kterých se ve škole dozvěděli. V současné době navštěvuje školu okolo 360 studentů. Ředitelem školy je pan Mgr. Jaroslav Koreš, Ph.D. (www.spssecb.cz, 2021).

Sportoviště

Každá třída na škole má dvě hodiny tělesné výchovy týdně. Škola vlastní sportovní tělocvičnu (viz. obrázek 48) a posilovnu (viz. obrázek 49). Pro výuky atletiky si škola pronajímá atletický stadion Sokol, který se nachází 1,1 km od školy a cesta trvá přibližně 17 minut. Pronajímají si českobudějovický plavecký bazén. Hodiny gymnastiky a sportovních her probíhají ve vlastní tělocvičně, kde mají také řádné hygienické zázemí, tedy šatny, WC a sprchy. Škola uvedla, že je schopná z 80 % uplatnit hodiny tělocviku na svých sportovištích. Své sportovní prostory pronajímá a to v rozsahu šesti hodin týdně.

Obrázek 48. Tělocvična Střední průmyslové školy strojní a elektrotechnické (zdroj: www.iscus.cz 2021).

Tělocvična na obrázku 48 má rozměry menší než 12 m x 24 m (Š x D) a výška stropů dosahuje mezi třemi až šesti metry od podlahy. Tělocvična má dřevěné parkety, na kterých jsou vyznačeny kurty přizpůsobené rozměrům plochy. Jsou zde kurty pro volejbal, badminton, nohejbal a basketbal. Prostory slouží pouze pro volnočasový, rekreační sport.

Obrázek 49. Posilovna Střední průmyslové školy strojní a elektrotechnické (zdroj: www.iscus.cz 2021).

Posilovna na obrázku 49 má rozměry 4,5 m x 5,5 m (Š x D) a výška stropů dosahuje do tří metrů. Prostor má umělou podlahu a slouží k posilování a volnočasovým aktivitám žákům školy.

Sportovní vybavení

Základní sportovní vybavení pro atletiku, gymnastiku a sportovní hry na Střední průmyslové škole strojní a elektrotechnické je na dostačující úrovni. Z hlediska *atletického vybavení* si škola pronajímá atletický stadion Sokol, kde je součástí pronájmu vrhačský kruh, doskočiště pro skok daleký. Z atletického náčiní vlastní pouze míčky pro hod. Pro *výuku gymnastiky* škola vlastní – švédskou bednu, odrazový můstek, kruhy, hrazdu, gymnastickou kozu i koně, švédské lavičky, ribstole. Z *gymnastických pomůcek* vlastní více jak 20 kusů švihadel a gymnastických tyčí. V rozmezí 10 – 20 kusů mají karimatek a 1 – 10 žíněnek a gymballů. Pro *sportovní hry* jako je fotbal, volejbal, basketbal, florbal a badminton je škola plně vybavena brankami, sítěmi, koši, míči, hokejkami, pálkami a rozlišovacími dresy. Dále škola uvedla, že posilovna je vybavena činkami, medicinbaly, polohovací lavičí, spodní kladkou, multipressem, posilovací tyčí a kotoučemi.

4.10 Střední škola a Vyšší odborná škola cestovního ruchu

Obrázek 50. Střední škola a Vyšší odborná škola cestovního ruchu (zdroj: www.atlasskolstvi.cz 2021).

Historie školy

Střední škola a Vyšší odborná škola cestovního ruchu vzdělává a připravuje budoucí pracovníky v oblastech cestovního ruchu už více než 30 let. Bohužel o historii školy jsme více na webových stránkách školy nedohledali (www.skolacrcb.cz, 2021).

Geografická poloha

SŠ a VOŠ cestovního ruchu má dvě sídla jedno v budově na Senovážném náměstí 12, což je v centru Českých Budějovic nedaleko náměstí Přemysla Otakara II.. Druhá budova se nachází v ulici Fráni Šrámka 9, což je v okolí centra Českých Budějovic blízko Palackého náměstí. Z hlediska dostupných sportovišť se škola nachází ještě v obstojné pozici. Nejbližší atletický stadion pro budovu v ulici Fráni Šrámka je stadion SK Policie, který je vzdálený cca 920 m od školy. Pro školu ze Senovážného náměstí je nejbližší stadion Sokol, který je vzdálen cca 950 m.

Obrázek 51. Mapa polohy SŠ a VOŠ cestovního ruchu (zdroj: www.mapy.cz 2021).

Dle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního se SŠ a VOŠ cestovního ruchu rozkládá na ploše o výměře 4291 m². Budova v ulici Fráni Šrámka má výměru 2921 m² a je obklopena silniční komunikací a budovami. Budova na Senovážném náměstí má výměru 1370 m² je taktéž obklopena silnicí a budovami. Lze tedy předpokládat, že školy nemůžou rozšířit své prostory o nějakou další výstavbu (www.nahlizenidokn.cuzk.cz, 2021).

Obrázek 52. Katastrální mapy SŠ a VOŠ cestovního ruchu (vlevo - budova v ulici Fráni Šrámka; vpravo - budova na Senovážném náměstí) (zdroj:www.cuzk.cz 2021).

Základní informace o škole

SŠ a VOŠ cestovního ruchu nabízí čtyřleté studium s maturitou v oborech hotelnictví a gastronomie. Střední odborné učiliště umožňuje tříletý učňovský obor zakončený závěrečnou zkouškou s výučním listem v oboru kuchař - číšník. Škola poskytuje i nástavbové studium v gastronomickém oboru. Dalším čtyřletým studiem s maturitou je studium v oboru hotelnictví. Žáci se na své budoucí povolání připravují po odborné stránce na vybraných pracovištích v regionu př.: Malý pivovar, Zvon, Clarion Congress Hotel.... V současné době navštěvuje školu okolo 700 studentů. Ředitelkou školy je paní Mgr. Zdeňka Erhartová (www.skolacrcb.cz, 2021).

Sportoviště

Každá třída na škole má dvě hodiny tělesné výchovy týdně. Škola vlastní sportovní tělocvičnu (viz. obrázek 53). K výuce plavání si škola pronajímá českobudějovický plavecký stadion a k výuce atletiky využívají SK Policie – travnaté hřiště, atletickou dráhu, workout hřiště a beachvolejbalové hřiště. Ve svých hodinách nevyužívají posilovnu. Hodiny gymnastiky a sportovních her probíhají na sportovištích gymnázia, kde mají hygienické zázemí pouze šatny a WC. Škola uvedla, že je schopná

z 50 % uplatnit hodiny tělocviku na svých sportovištích. Své sportovní prostory pronajímá a to v rozsahu dvou hodin týdně.

Obrázek 53. Tělocvična v budově Fráni Šrámka SŠ a VOŠ cestovního ruchu (zdroj: [www. skolacrb.cz](http://www.skolacrb.cz) 2021).

Tělocvična na obrázku 53 má rozměry 12 m x 24 m (Š x D) a výška stropů dosahuje do šesti metrů od země. Tělocvična má dřevěné parkety, na kterých jsou vyznačeny kurty přizpůsobené rozměrům plochy. Prostory slouží pouze pro volnočasový, rekreační sport.

Sportovní vybavení

Základní sportovní vybavení pro atletiku, gymnastiku a sportovní hry na SŠ a VOŠ cestovního ruchu má slabší úroveň vybavení. Z hlediska *atletického vybavení* si škola pronajímá atletický stadion SK Policie. Z atletického náčiní vlastní pouze vrhačské koule. Pro *výuku gymnastiky* škola vlastní – švédskou bednu, odrazový můstek, trampolínu, kruhy, hrazdu, gymnastickou kozu, švédské lavičky, ribstole. Z *gymnastických pomůcek* vlastní více jak 20 kusů švihadel a bedýnek pro step. V rozmezí 1 – 10 kusů mají karimatek, žíněnek, gymballů a bosu. Pro *sportovní hry* jako je fotbal, volejbal, basketbal, florbal, házená, stolní tenis a badminton je škola plně vybavena brankami, sítěmi, koši, míči, hokejkami, pálkami a rozlišovacími dresy. Z posilovacího náčiní vlastní pouze činky a medicinbaly. Jinak posilovnu nemají.

4. 11 Střední škola obchodní

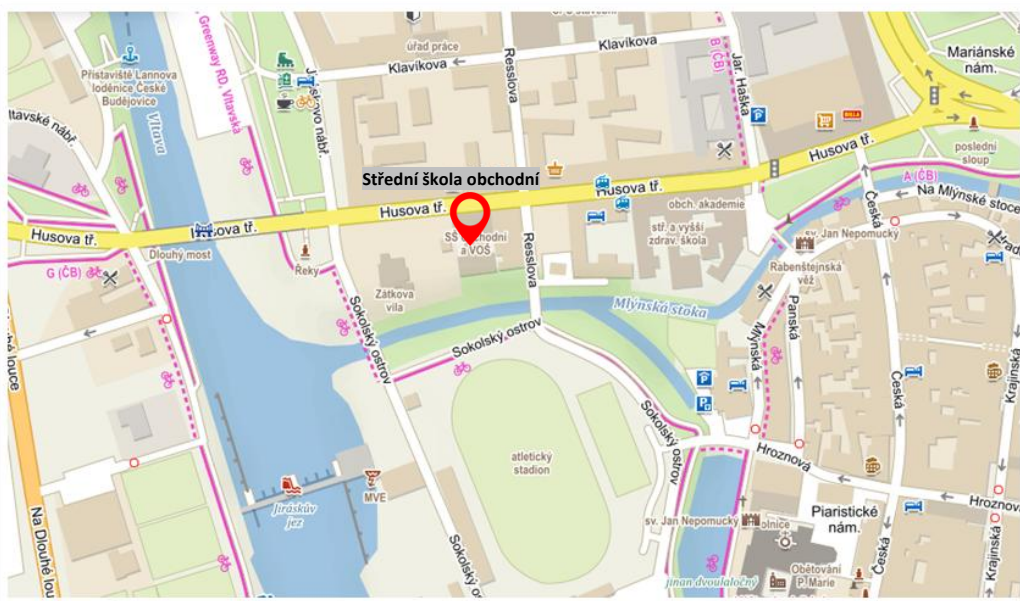
Obrázek 54. Střední škola obchodní (zdroj:www.sso.cz 2021).

Historie školy

Do roku 1988 neexistovala v centru jižních Čech střední škola, která by připravovala nastávající pracovníky státního obchodu. V ulici Lipenské roku 1989 vzniklo za skromnějších podmínek Střední odborné učiliště obchodní. Zde však dlouho nepobýlo a přestěhovalo se do ulice Husova, číslo 9, kde si škola velice přilepšila a posunula se k lepšímu. Škola se nachází v centru a má zde lepší dopravní, ubytovací i stravovací podmínky. V roce 2006 byl změněn název školy na Střední školu obchodní. Od 1. 7. 2017 došlo ke sloučení dvou organizací – Střední školy obchodní a Střední školy obchodu, služeb a podnikání a Vyšší odborné školy v jednu instituci. Název školy se změnil na současný roku 2019 (www.sso.cz, 2021).

Geografická poloha

Střední škola obchodní se nachází v centru města Českých Budějovic. Škola sídlí v ulici Husova 9. Z hlediska dostupných sportovišť je škola ve výborné pozici, protože se nachází v blízkosti atletického stadionu i tělocvičny Sokol, českobudějovického plaveckého stadionu a parku Stromovka. Vzdálenost k těmto sportovištím od školy je cca 450 metrů.

Obrázek 55. Mapa polohy Střední školy obchodní (zdroj:www.mapy.cz 2021).

Dle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního se Střední škola obchodní rozkládá na ploše o výměře 1557 m² (fialová barva na obrázku 56). Škola je obklopena silnicí, travnatou plochou a Mlýnskou stokou. Své prostory by šly v určitých případech rozšířit, ale z hlediska geografické polohy, kde se travnatá plocha nachází u potoka, lze předpokládat třeba povodně. Rozšíření v tomto případě není tedy ideální volba (www.nahlizenidokn.cuzk.cz, 2021).

Obrázek 56. Katastrální mapa Střední školy obchodní (zdroj:www.cuzk.cz 2021).

Základní informace o škole

Střední škola obchodní poskytuje studentům čtyřleté studium zakončené maturitní zkouškou v oborech – Fotograf, Farmaceutická technologie, Kosmetička,

Obchodník, Ekonomika a podnikání a Cestovní ruch. Škola nabízí i tříleté obory zakončené výučním listem. Jedná se o Kadeřníka, Pekaře, Cukráře, Aranžéra, Prodavače a Sladovník-pivovarník. V nabídce je i dálkové studium nebo nástavbové studium v denní i dálkové formě. V současné době navštěvuje školu okolo 700 studentů. Ředitelkou školy je paní Mgr. Benýšková Jarmila (www.sso.cz, 2021).

Sportoviště

Každá třída na škole má dvě hodiny tělesné výchovy týdně. Škola nevlastní žádné sportoviště. Pronajímá si sportovní halu Na Dlouhé louce v Českých Budějovicích, která je vzdálená okolo 1 km od školy a cesta trvá přibližně 16 minut. Dále škola uvedla, že si pronajímají posilovnu, venkovní travnaté hřiště bez atletické dráhy, ale neuvedla na jaké místo dochází. Také si pronajímají plavecký bazén. Škola uvedla, že není schopna ze 100% uplatnit hodiny tělocviku ve svých prostorech. Škola má jednu z nejvýhodnějších pozic, co se týká vzdálenosti k jednotlivým sportovištím, ale bohužel je nevyužívá.

Sportovní vybavení

Základní sportovní vybavení pro atletiku, gymnastiku a sportovní hry na Střední škole obchodní je nevyhovující. Z hlediska *atletického vybavení* škola nevlastní žádné atletické vybavení ani sportoviště. Pro *výuku gymnastiky* škola nevlastní žádné gymnastické vybavení pouze některé *gymnastické pomůcky* jako jsou – švihadla, kužele, bedýnky pro step, gymbally, overbally a karimatky. Pro *sportovní hry* jako je fotbal, volejbal, basketbal, florbal, házená, stolní tenis a badminton je škola vybavena pouze sítěmi, míči, hokejkami, pálkami a rozlišovacími dresy. Z posilovacího náčiní vlastní pouze činky a medicinbaly.

4.12 Střední škola polytechnická

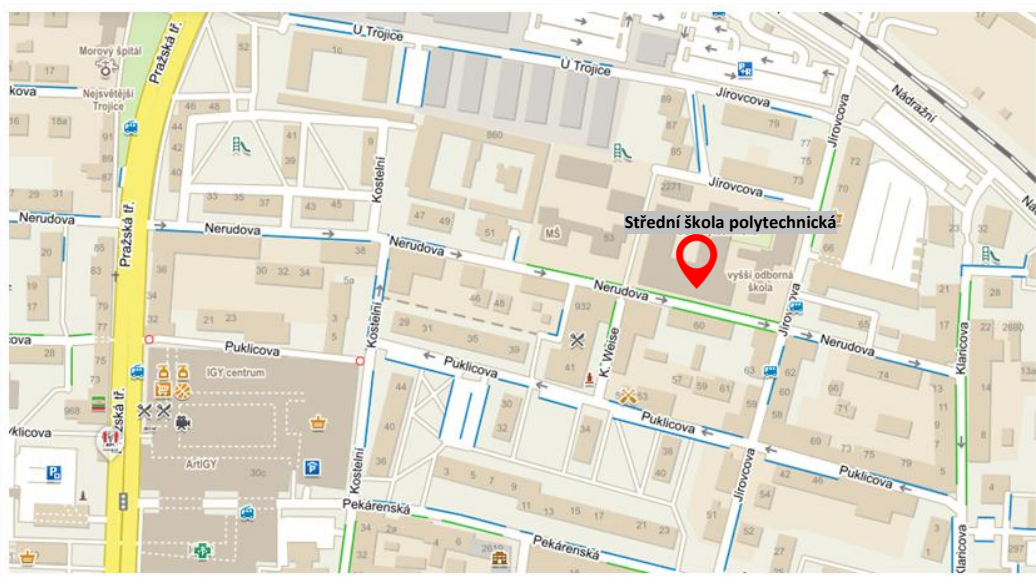
Obrázek 57. Střední škola polytechnická (zdroj:www.sspcb.cz 2021).

Historie školy

Historie školy je poměrně dlouhá. Pamětníci vyprávěli, že existovalo už v roce 1949 učiliště Pozemních staveb. Byly zde prioritní hlavně stavební obory, zejména zedník. Od roku 1974 se škole říkala „Nerudovka“, protože získala novou budovu v Nerudově ulici. Později přibyla ke škole přístavba se svoji tělocvičnou, jídelnou, domovem pro mládež a společenskými sály. Škola v této ulici sídlí až do současné doby, přibývají a mění se pouze obory ke studování žáků (www.sspcb.cz, 2021).

Geografická poloha

Střední škola polytechnická se nachází mimo centrum města Českých Budějovic. Škola sídlí v ulici Nerudova 59. Z hlediska dostupných sportovišť škola sídlí na velmi špatné pozici. Důvodem je velká vzdálenost ke sportovištím. Nejbližší atletický stadion je SK Policie, který je vzdálený okolo 1,3 km od školy. Ke sportovištím na Sokolském ostrově, tedy i k plaveckému bazénu to má škola cca 1,8 km daleko.

Obrázek 58. . Mapa polohy Střední školy polytechnické (zdroj:www.mapy.cz 2021).

Dle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního se Střední škola polytechnická rozkládá na ploše o výměře 2776 m². Škola je obklopena silnicemi a do budoucna to vypadá, že by již nemohla své prostory nějak rozšířit o nějakou další výstavbu (www.nahlizenidokn.cuzk.cz, 2021).

Obrázek 59. Katastrální mapa Střední školy polytechnické (zdroj:www.cuzk.cz 2021).

Základní informace o škole

Střední škola polytechnická poskytuje studentům čtyřleté studium, zakončené maturitní zkouškou v oborech – Technologie a materiály ve stavebnictví, Ekonomika a podnikání a Technické zařízení budov. V nabídce školá má i tříleté učební obory zakončené výučním listem – Instalatér, Kominík, Malíř, Montér suchých staveb, Tesař,

Truhlář, Zámečník a Zedník. Studenti mohou využít i denní nástavbové studium. V současné době navštěvuje školu okolo 450 studentů. Ředitelem školy je pan Ing. Kubát Luboš (www.sspcb.cz, 2021).

Sportoviště

Každá třída na škole má dvě hodiny tělesné výchovy týdně. Škola vlastní sportovní tělocvičnu (viz. obrázek 60) a posilovnu (viz. obrázek 62). K výuce plavání si škola pronajímá českobudějovický plavecký stadion a k výuce atletiky využívají SK Policie – travnaté hřiště, atletickou dráhu a víceúčelové hřiště. Hodiny gymnastiky a sportovních her probíhají ve vlastní školní tělocvičně, kde mají řádné hygienické zázemí, tedy šatny, WC a sprchy. Škola uvedla, že je schopná z 80 % uplatnit hodiny tělocviku na svých sportovištích. Své sportovní prostory pronajímá a to v rozsahu 15 hodin týdně.

Obrázek 60. Tělocvična Střední školy polytechnické (zdroj:www. sspcb.cz 2021).

Tělocvična na obrázku 60 má rozměry větší než 18 m x 36 m (Š x D) a výška stropů dosahuje více jak šesti metrů od podlahy. Tělocvična má dřevěné parkety, na kterých jsou vyznačeny kurty na různé sporty – volejbal, basketbal, házená, florbal atd.... Jedná se o multifunkční prostor, který slouží pouze pro volnočasový, rekreační sport.

Obrázek 61. Posilovna Střední školy polytechnické (zdroj: www.sspcb.cz 2021).

Posilovna na obrázku 61 má rozměry menší než 12 m x 24 m (Š x D) a výška stropu činí okolo 3 – 4 metrů. Podlaha posilovny je umělá a slouží k posilování a volnočasovým aktivitám žákům školy.

Obrázek 62. Nářaďovna na sportovní vybavení Střední školy polytechnické (zdroj: www.iscus.cz 2021).

Sportovní vybavení

Základní sportovní vybavení pro atletiku, gymnastiku a sportovní hry na Střední škole polytechnické je na výborné úrovni. Z hlediska *atletického vybavení* si škola pronajímá atletický stadion SK Policie. Z atletického náčiní vlastní několik kusů

startovních bloků, vrhačských koulí, míčků pro hod a disky. Pro *výuku gymnastiky* škola vlastní – gymnastický koberec, švédskou bednu, odrazový můstek, trampolínu, kruhy, hrazdu, gymnastickou kozu i koně, švédské lavičky a ribstole. Z *gymnastických pomůcek* vlastní více jak 20 kusů švihadel. V rozmezí 10 – 20 kusů mají karimatek a 1 – 10 kusů žíněnek, gymballů a bosu. Pro *sportovní hry* jako je fotbal, volejbal, basketbal, florbal, házená, stolní tenis a badminton je škola plně vybavena brankami, sítěmi, koši, míči, hokejkami, pálkami a rozlišovacími dresy. Dále škola uvedla, že posilovna je vybavena spinningovými koly, činkami, medicinbaly, polohovací lavičí, horní i spodní kladkou, multipressesem, legpressesem, posilovací tyčí a kotoučemi.

4. 13 Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická

Obrázek 63. Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická (zdroj:www. szsccb.cz 2021).

Historie školy

Historie školy sahá až do roku 1910, kdy se zakládaly různé školní spolky s názvem „Ludmila“. O zdravotní škole se začíná mluvit až od roku 1946. Od této doby poskytovala škola škálu nejrůznějších oborů – Pěstounky, Zubní laborant, Ženská sestra, Asistent hygienické služby a další. Několik dalších let se měnil název školy a jejich vyučovací obory. Současný název školy nese škola od roku 2006 – Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická (www.sspcb.cz, 2021).

Geografická poloha

Střední zdravotnická škola se nachází v centru města Českých Budějovic. Škola sídlí v ulici Husova 3. Z hlediska dostupných sportovišť je škola na výborné pozici, protože se nachází v blízkosti atletického stadionu i tělocvičny Sokol, českobudějovického plaveckého stadionu a parku Stromovka. Vzdálenost k těmto sportovištím od školy je cca 500 metrů.

Obrázek 64. Mapa polohy Střední zdravotnické školy (zdroj:www.mapy.cz 2021).

Dle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního se Střední zdravotnická škola rozkládá na ploše o výměře 3243 m² (fialová barva na obrázku 66.). Škola je obklopena silnicí a stezkou pro cyklisty a pěší. Pokud by škola chtěla rozšířit své prostory o nějakou další výstavbu, tak zde bohužel nemají dostatek prostoru.

Obrázek 65. Katastrální mapa Střední zdravotnické školy (zdroj:www.cuzk.cz 2021).

Základní informace o škole

Střední zdravotnická škola nabízí studentům čtyřleté studium, zakončené maturitní zkouškou v oborech – Zdravotnický asistent, Praktická sestra, Laboratorní asistent, Asistent zubního technika, Masér sportovní a rekondiční a Zdravotnické lyceum. V současné době navštěvuje školu okolo 800 studentů započítané i s pracovišti v Prachaticích a Strakonících. Ředitelem školy je pan PhDr. Štix Karel (www.sspcb.cz, 2021).

Sportoviště

Každá třída na škole má dvě hodiny tělesné výchovy týdně. Škola vlastní dvě sportovní tělocvičny – malou, velkou (viz. obrázek 66) a víceúčelové venkovní hřiště (viz. obrázek 67). K výuce atletiky si škola pronajímá atletický stadion Sokol, který je od školy vzdálený cca 510 m a cesta trvá přibližně osm minut. Hodiny gymnastiky a sportovních her probíhají ve vlastních školních tělocvičnách nebo na víceúčelovém školním hřišti. U vlastních sportovišť mají řádné hygienické zázemí tedy šatny, WC a sprchy. Škola uvedla, že je schopná ze 70 % uplatnit hodiny tělocviku na svých sportovištích. Své sportovní prostory pronajímá a to v rozsahu 20 hodin týdně.

Obrázek 66. Tělocvičny Střední zdravotnické školy (vlevo - velká tělocvična; vpravo - malá tělocvična) (zdroj: www.iscus.cz 2021).

Tělocvičny na obrázku 66 mají obě dvě na zemi umělý povrch. Rozměr velké tělocvičny činí 12 m x 24 m (Š x D) a výška stropů dosahuje v rozmezí 3 -6 metrů od země. Tělocvična má vyznačený volejbalový kurt. K ostatním sportům jsou kurty přizpůsobené rozměrům plochy tělocvičny. Malá tělocvična má rozměry menší než 12 m x 24 m (Š x D) a výška stopu je taktéž v rozmezí 3 -6 metrů. Slouží spíše k posilovacím účelům. Prostory slouží pouze pro volnočasový, rekreační sport.

Obrázek 67. Víceúčelové venkovní hřiště Střední zdravotnické školy (zdroj:www.google/maps.cz 2021).

Škola bohužel nevedla bližší informace k víceúčelovému hřišti, tak alespoň z leteckého snímku (viz. obrázek 67) můžeme zpozorovat, že je hřiště umístěno na školním dvoře.

Sportovní vybavení

Základní sportovní vybavení pro atletiku, gymnastiku a sportovní hry na Střední zdravotnické škole je na dobré úrovni. Z hlediska *atletického vybavení* si škola pronajímá atletický stadion Sokol, kde mají atletickou dráhu, doskočiště pro skok daleký i vysoký a vrhačský kruh. Z atletického náčiní vlastní pouze několik kusů vrhačských koulí a míčků pro hod. Pro *výuku gymnastiky* škola vlastní – švédskou bednu, odrazový můstek, trampolínu, kruhy, hrazdu, kladinu, gymnastickou kozu, švédské lavičky a ribstole. Z *gymnastických pomůcek* vlastní v rozmezí 10 – 20 kusů karimatek, gymnastických tyčí, overballů, bedýnek pro step a švihadel. Dále mají 1. - 10 kusů žíněnek a gymballů. Pro *sportovní hry* jako je fotbal, volejbal, basketbal, florbal, stolní tenis a badminton je škola plně vybavena brankami, sítěmi, koši, míči, hokejkami, pálkami a rozlišovacími dresy. Dále škola uvedla, že posilovnu nemají, ale přesto vlastní - rotopedy, činky, medicínabaly a polohovací lavici.

4. 14 Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola automobilní a technická

Obrázek 68. Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola automobilní a technická (zdroj: www.mapy.cz, 2021).

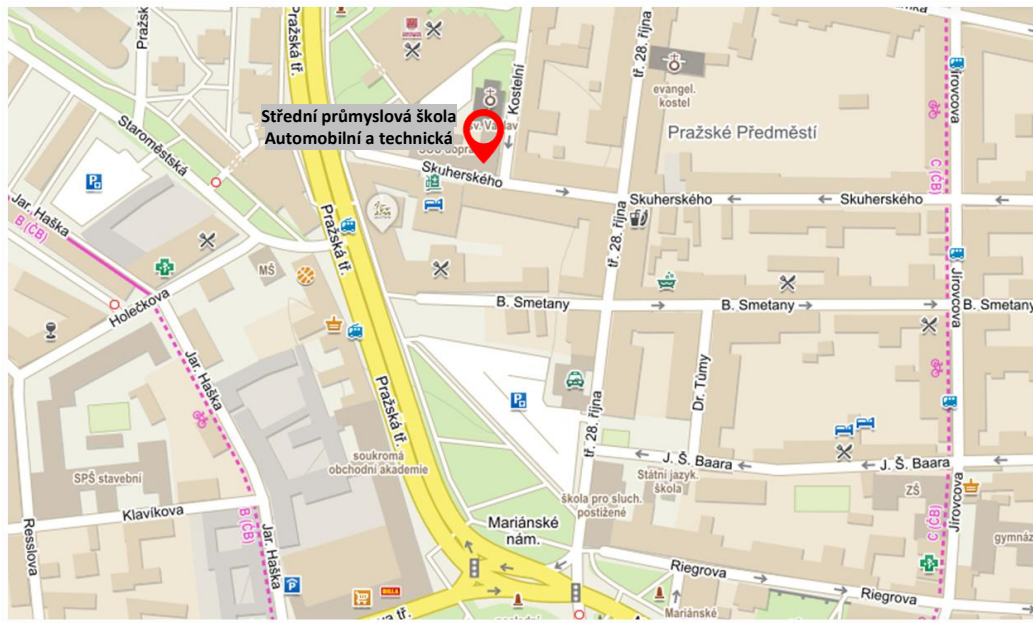
Historie školy

První kořeny školy sahají do roku 1966, kdy bylo zřízeno Odborné učiliště n.p. ČSAD České Budějovice. Roku 1976 došlo k prvnímu osamostatnění školy a přestěhování do historické budovy v ulici Skuherského 3. Další zlom osamostatnění nastal v roce 1981, kdy se zřídilo Střední odborné učiliště dopravní s organizačním začleněním do n.p. ČSAD. Roku 1991 se Střední odborné učiliště dopravní stalo samostatnou hospodařící jednotkou. Došlo tedy k rozšíření a modernizaci Středního odborného učiliště a Střední odborné školy automobilní. V rámci programu optimalizace se v roce 1998 stala součástí naší školy Integrovaná střední škola technická, se sídlem na Senovážném náměstí. K poslední změně názvu školy došlo v roce 2006 na Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola automobilní a technická (www.spsautocb.cz, 2016).

Geografická poloha

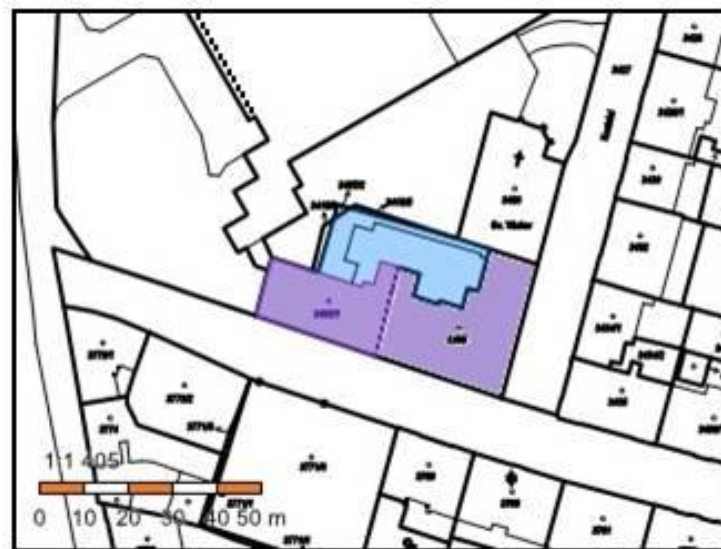
Střední průmyslová škola automobilní a technická se nachází poblíž centra města Českých Budějovic. Škola sídlí v ulici Skuherského 3. Z hlediska dostupných sportovišť škola sídlí na špatné pozici, protože má daleko ke sportovištím. Nejbližší

atletický stadion je SK Policie, který je vzdálený cca 920 m od školy. Sportoviště na Sokolském ostrově- plavecký bazén, tělocvična jsou daleko cca 950 m.

Obrázek 69. Mapa polohy Střední průmyslové školy automobilní a technické (zdroj: www.mapy.cz 2021).

Dle Českého úřadu zeměměřického a katastrálního se Střední průmyslová škola automobilní a technická rozkládá na ploše o výměře 1559 m² (fialová barva na obrázku 70). Škola je obklopena silnicí, parkovištěm a budovami. Pokud by škola chtěla rozšířit své prostory o nějakou další výstavbu, tak zde bohužel není dostatek prostoru (www.nahlizenidokn.cuzk.cz, 2021).

Obrázek 70. Katastrální mapa Střední průmyslové školy automobilní a technické (zdroj:www.cuzk.cz 2021).

Základní informace o škole

Střední průmyslová škola automobilní a technická nabízí studentům tříleté studium s výučním listem v nespočetně oborech (Automechanik, Autoelektrikář, Nástojař, Modelář, Elektromechanik, Prodavač a další...). Dále provozuje i čtyřleté studium, zakončené maturitní zkouškou v mnoha oborech (Autotronik, Mechanik seřizovač, Diagnostika motorových vozidel, Provoz ekonomika dopravy a další...). Pro studenty dále nabízí nástavbové studium a Vyšší odborné vzdělání se získáním titulu. V současné době navštěvuje školu okolo 1500 studentů. Ředitelem školy je pan Bc. Jan Šindelář (www.spsautocb.cz, 2016).

Sportoviště

Každá třída na škole má dvě hodiny tělesné výchovy týdně. Škola vlastní jednu sportovní tělocvičnu (viz. obrázek 71), dvě víceúčelová venkovní hřiště (viz. obrázek 72), atletické dráha s umělým trávnatým hřištěm (viz. obrázek 73) a posilovnu (viz. obrázek 74). K výuce tělesné výchovy si škola žádné sportoviště nepronajímá a využívá své vlastní. Sportoviště školy se nachází u Domova mládeže v ulici Trocnovská 2/a v Českých Budějovicích. Trasa je dlouhá 1,6 km a trvá chůzí přibližně 24 minut. Lze využít i MHD, které časově vychází na cca 17 minut. Sportovní areál se začal využívat v zaří 2019. V areálu mají řádné hygienické zázemí tedy šatny, WC a sprchy. Škola uvedla, že je schopná ze 100 % uplatnit hodiny tělocviku na svých sportovištích. Své sportovní prostory nepronajímá.

Obrázek 71. Tělocvična Střední průmyslové školy automobilní a technické (zdroj:www.iscus.cz 2021).

Tělocvična na obrázku 71 má rozměry větší než 18 m x 36 m (Š x D) a výška stropů dosahuje více jak šesti metrů od podlahy. Tělocvična má dřevěnou podlahu s vyznačenými kurty pro volejbal, basketbal, házená, nohejbal, florbal a tenis. Jedná se o multifunkční prostor, který slouží pouze pro volnočasový, rekreační sport žákům školy či Domova mládeže.

Obrázek 72. Letecký snímek venkovních sportovišť Střední průmyslové školy automobilní a technické (vlevo – atletický hřiště s umělým travnatým hřištěm; uprostřed – víceúčelové hřiště velké; vpravo - víceúčelové hřiště malé) (zdroj:www.mapy.cz 2021).

Prostřední víceúčelové venkovní hřiště má rozměry větší než 18 m x 36 m (Š x D) je osvětleno a oploceno. Jsou zde kurty pro tenis, házenou a nohejbal. Menší víceúčelové hřiště vpravo má rozměry 12 m x 24 m (Š x D). Je taktéž oploceno a osvětleno. Hřiště slouží hlavně k volejbalu a nohejbalu.

Obrázek 73. Atletické dráha s umělým travnatým hřištěm, Střední průmyslové školy automobilní a technické (zdroj:www.spsautocb.cz 2021).

Atletická dráha je dlouhá 160 metrů a má čtyři dráhy. Součástí atletického hřiště je i doskočiště pro skok daleký, vysoký a vrhačský kruh. Travnaté umělé hřiště je určeno pro hraní malé kopané a má rozměry 50 m x 35 m (Š x D). Vše je osvětleno.

Obrázek 74. Posilovna, Střední průmyslové školy automobilní a technické (zdroj:www.iscus.cz 2021).

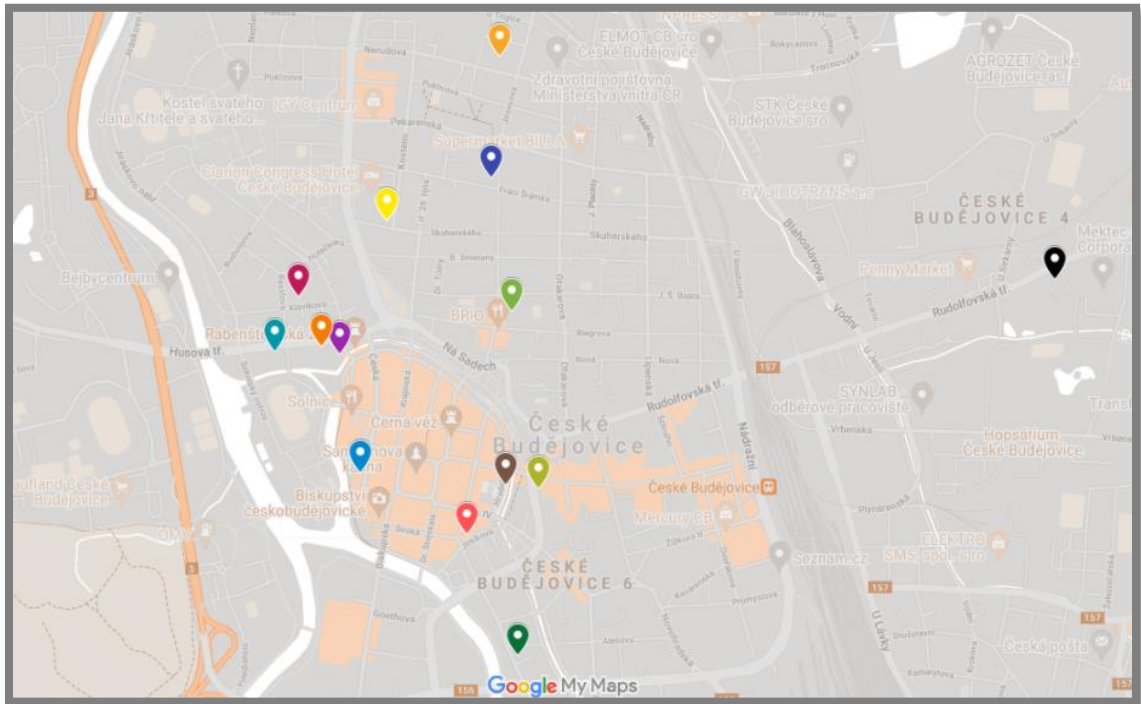
Posilovna má rozměry 20 m x 10 m (Š x D) a výška stropů dosahuje do tří až čtyř metrů od země. Podlahaje pokryta kobercem a slouží k posilování a volnočasovým aktivitám žákům školy.

Sportovní vybavení

Základní sportovní vybavení pro atletiku, gymnastiku a sportovní hry na Střední průmyslové škole automobilní a technické je na dobré úrovni. Z hlediska *atletického vybavení* má škola vlastní atletické hřiště. Z atletického náčiní vlastní pouze několik kusů vrhačských koulí a míčků pro hod. Pro *výuku gymnastiky* škola vlastní – švédskou bednu, odrazový můstek, trampolínu, kruhy, hrazdu, kladinu, gymnastickou kozu, švédské lavičky a ribstole. Z *gymnastických pomůcek* vlastní v rozmezí 10 – 20 kusů švihadel. Dále mají 1 – 10 kusů žíněnek, gymballů, overballů, karimatek a bosu. Pro *sportovní hry* jako je fotbal, volejbal, basketbal, florbal, házená, tenis, stolní tenis a badminton je škola plně vybavena brankami, sítěmi, koši, míči, hokejkami, páčkami a rozlišovacími dresy. Posilovna je plně vybavena tímto náčiním – rotopedy, činkami, polohovací lavicí, horní i spodní kladkou, multipressem a posilovací tyčí s kotoučemi.

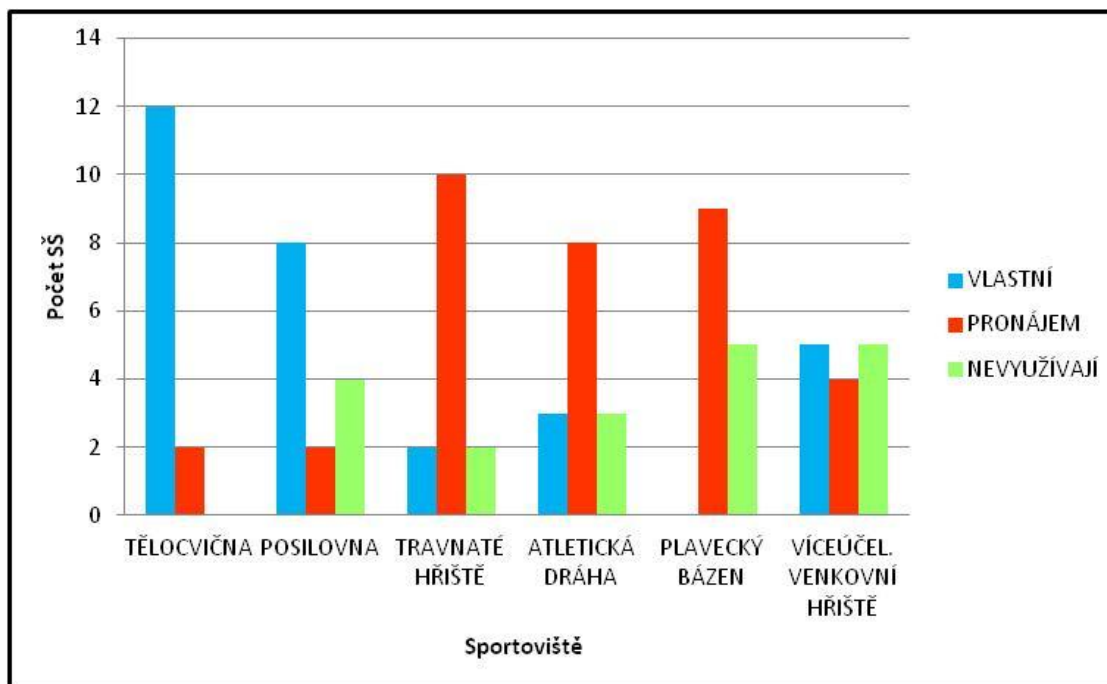
5 Souhrn zjištěných dat a diskuze

Z výše uvedené podrobné analýzy materiálně technických podmínek vybraných středních škol v Českých Budějovicích, jsme na základě získaných informací vyhotovili tabulky a grafy. Zaměřili jsme se hlavně na sportovní zařízení, které škola vlastní a pokusili se střední školy porovnat dle urbanistického ukazatele (cvičební plocha v m²/obyvatele). Dále věnujeme pozornost historickému srovnání vzniku založení středních škol a jeho vlivu na materiálně technické podmínky.

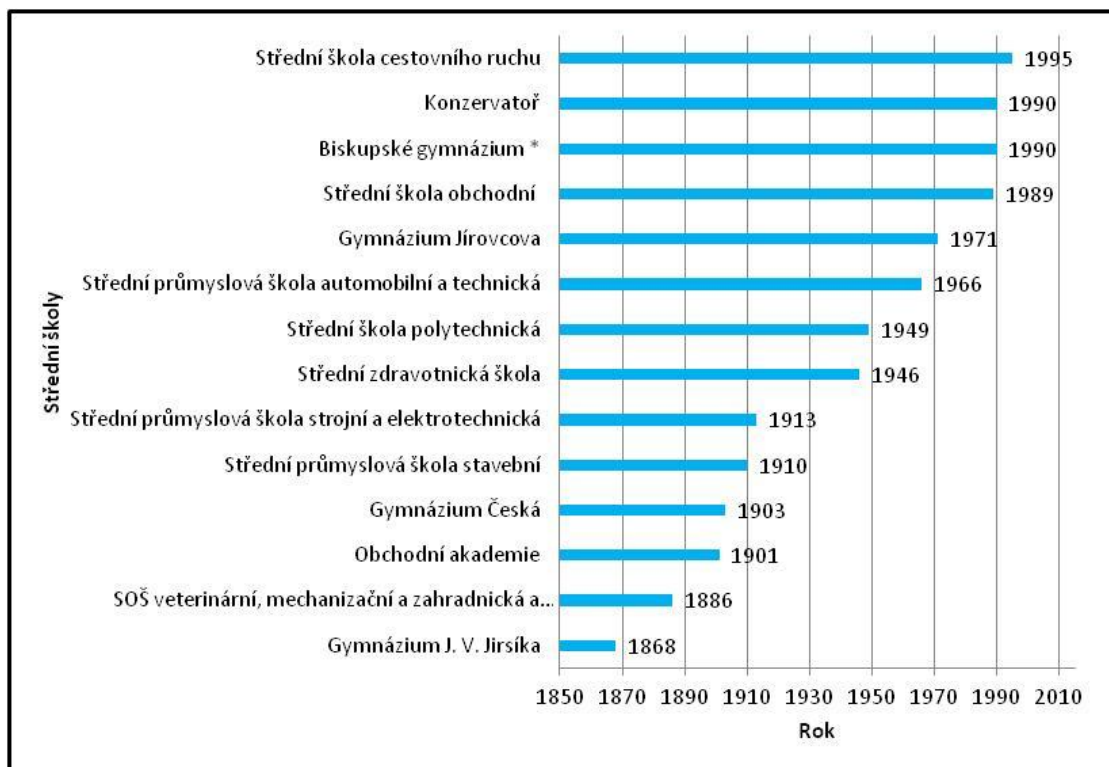
Obrázek 75. Mapa vybraných středních škol v Českých Budějovicích (zdroj: www.google.cz/maps, 2021).

Na obrázku 75 (větší mapa v příloze 4) můžeme vidět, v jakých částech města sídlí jednotlivé školy. Většina středních škol se nachází v centru města Českých Budějovic a má dobrou dostupnost ke sportovištím jako je atletický stadion Sokol, SKP, plavecký stadion nebo park Stromovka. Tato sportoviště školy hojně navštěvují nebo si prostory pronajímají. Sídlící školy v centru jsou z velké části obestavěny domy a nedovolují rozšířit své prostory o nějakou další výstavbu. Budovy v centru, ve kterých některé střední školy sídlí, spadají až do předválečných dob a jsou tedy velmi historicky staré. Tudíž jejich dřívější materiální podmínky už z velké části neodpovídají těm dnešním. Školy sídlící mimo centrum mají k dispozici větší prostor pro případné rozšíření nebo výstavbu, například SOŠ veterinární, mechanizační, zahradnická a Jazyková škola.

Obrázek 76. Sportovní zařízení, které střední školy využívají pro výuku tělesné výchovy.

Na obrázku 76 je možné vidět, kolik středních škol vlastní, pronajímá nebo vůbec nevyužívá tělocvičnu, posilovnu, travnaté hřiště, atletickou dráhu, plavecký bazén či víceúčelové venkovní hřiště. Ze 14 oslovených středních škol vlastní tělocvičnu 12 škol a pouze dvě střední školy, konkrétně Konzervatoř a Střední škola obchodní nevlastní žádné sportovní zařízení. Posilovnu vlastní osm středních škol a jedná se o menší cvičební prostory. Dvě školy docházejí do pronájmu a čtyři školy, nevyužívají posilovnu vůbec, a to Gymnázium Česká, Konzervatoř, Střední škola cestovního ruchu a Střední zdravotnická škola. Na obrázku 76 dále můžeme pozorovat vysoké červené sloupce, tedy pronájem, který je výrazný na sportovištích plaveckého bazénu, atletické dráhy a travnatého hřiště. Předpokládáme, že tato sportoviště si z finančních a prostorových důvodů nemůže dovolit postavit většina středních škol. Dochází tedy do pronájmů a to nejvíce na atletický stadion Sokol a SKP. Českobudějovický plavecký stadion si pronajímá devět středních škol. Víceúčelové venkovní hřiště vlastní pouze pět středních škol (Gymnázium Česká, Gymnázium Jírovcova, Gymnázium J. V. Jirsíka, Střední průmyslová škola automobilní a technická, Střední zdravotnická škola), čtyři školy si víceúčelové hřiště pronajímají a pět škol ho nevyužívá vůbec. Můžeme konstatovat, že více jak polovina vybraných středních škol nevlastní žádné venkovní cvičební prostory a mají pouze vnitřní sportovní zařízení.

Obrázek 77. Historický přehled založení současně právních subjektů nebo jejich přímých předchůdců.

Na obrázku 77 vidíme seřazení škol dle jejich historického založení současně právních subjektů nebo jejich předchůdců. Data na tomto obrázku nesouvisí se stářím budov, ve kterých dané školy sídlí. Většina středních škol prošla dlouho historií a data jsou velice obsáhlá a v některých případech těžko dohledatelná. Jsou zde i školy, které se mnohokrát stěhovaly a měnily své sídlo. V současné době se devět středních škol nachází v budovách, jejichž stáří datujeme do roku 1918. Dvě budovy jsou datovány svým stářím do roku 1945 a dvě po roce 1945. U některých budov se jedná pouze o orientační dobu, kdy byly tyto domy postaveny. Stáří budov je pro nás důležitý údaj, protože se o tyto roky budeme opírat i u urbanistického srovnání škol.

Data, kterými se budeme v následujícím odstavci zabírat, jsou získaná z pasportizačních protokolů (počet žáků školy z jara 2021), z České unie sportu (ČUS) (cvičební plochy sportovišť v m²) a z oficiálních internetových stránek škol. V teoretické části práce lze najít tabulku 2 na s. 30 dle Vorla (1991), s kterou budeme pracovat a zohledňovat data dle urbanistického ukazatele školní tělesné výchovy pro střední školy z roku 1960.

Tabulka 4. Pokus o srovnání současných cvičebních ploch tělocvičen s počtem žáků školy, uvedených na jaře 2021 (tabulka vlastní, data: vlastní pasport, ČUS ,oficiální stránky škol).

Název školy	**Rok založení současných škol	*** Přibližné stáří budov	Počet žáků školy	Cvičební plocha v m ²	
				tělocvična	na jednoho žáka
Gymnázium J. V. Jirsíka	1868	do 1918	500	337	0,674
SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola	1886	po 1945	620	373	0,602
Obchodní akademie	1901	do 1918	324	286	0,883
Gymnázium Česká	1903	do 1918	450	190	0,422
Střední průmyslová škola stavební	1910	do 1918	480	300	0,625
Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická	1913	do 1918	360	190	0,528
Střední zdravotnická škola	1946	do 1918	620	350	0,565
Střední škola polytechnická	1949	po 1945	450	420	0,933
Střední průmyslová škola automobilní a technická	1966	do 1918	1500	727	0,485
Gymnázium Jírovcova	1971	do 1918	450	177	0,393
Střední škola obchodní	1989	do 1945	700	X	X
Biskupské gymnázium *	1990	do 1918	700	270	0,386
Konzervatoř	1990	po 1945	200	X	X
Střední škola cestovního ruchu	1995	do 1945	700	228	0,326
Podle urbanistického ukazatele dle Vorla z roku 1960				0,153 m ²	

VYHOVUJÍCÍ

NEVYHOVUJÍCÍ

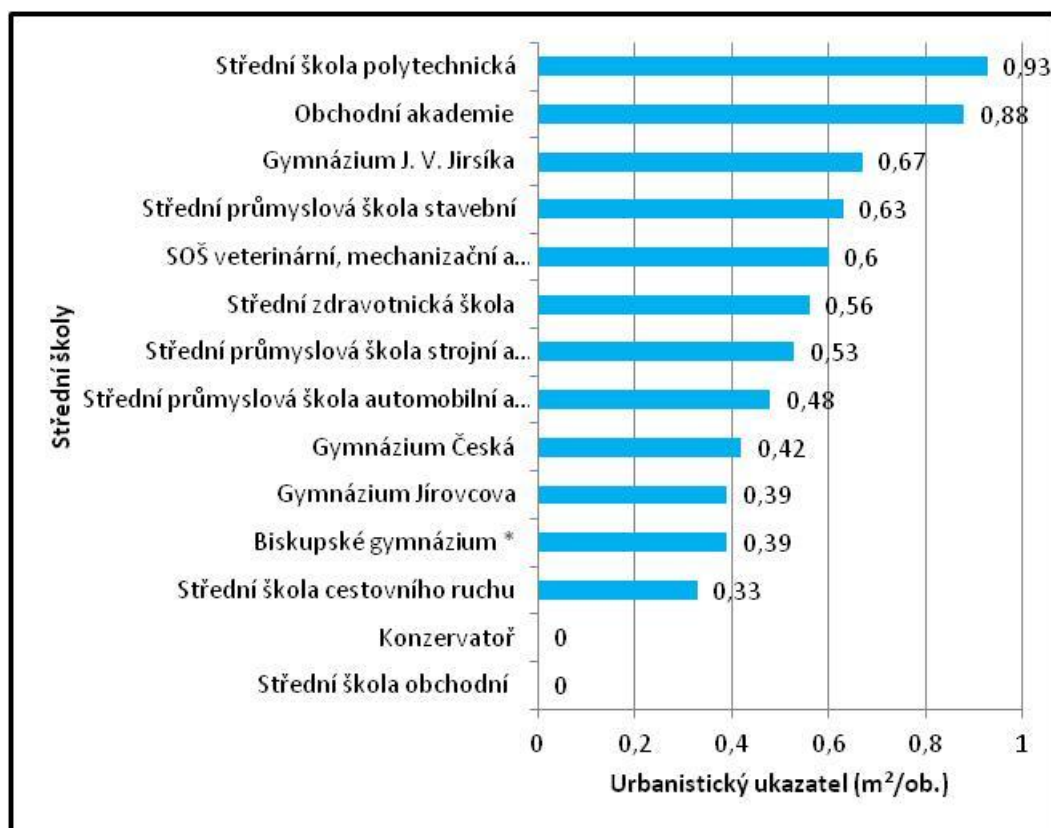
X NEVLASTNÍ

*hodnota cvičební plochy u Biskupského gymnázia je pouze orientační, určena odhadem z obrázků, protože škola neuvedla konkrétní rozměr sportoviště, **rok založení současně právního subjektu nebo jeho přímého předchůdce, v řadě škol, rok nesouhlasí se stářím budov ***přibližné stáří hlavních budov, nevztahuje se na nově vzniklé přístavby k budovám

V tabulce 4 můžeme vidět data, která jsme se pokusili vyhodnotit podle urbanistického ukazatele dle Vorla (1991) z roku 1960. Hodnota cvičebních ploch tělocvičen na středních školách by měla dosahovat 0,153 m² na jednoho obyvatele. Autor tohoto ukazatele zohledňuje také velikost a druh školy, proto tedy tato hodnota. Tento parametr nám tedy dle tabulky 2 (s. 30) udává cvičební plochu tělocvičny na obyvatele pro střední školy. V tabulce jsou barevně vyhodnocena data, kde můžeme

pozorovat výpočet na jednoho žáka. Zeleně označená hodnota, znamená vyhovující cvičební plochu na jednoho žáka školy dle urbanistické normy z roku 1960. Většina námi vybraných středních škol, kromě Konzervatoře a Střední školy obchodní, mají vyhovující cvičební prostor na podmínky té doby. Dalo by se konstatovat, že eventuelně tyto materiální podmínky souhlasí se stářím budov, v kterých škola sídlí.

Další probádané informace dle Vorla (1967) uvádí, že bylo počítáno hlavně s tělocvičnami o rozměrech 12 m x 24 m a 18 m x 30 m. Dle dnešních zjištěných dat z pasportizace ale víme, že pět škol uvedlo, že mají tělocvičnu menší než 12 m x 24 m, pět škol má tělocvičnu o rozměrech 12 m x 24 m a pouze dvě školy vlastní tělocvičnu o rozměrech 18 m x 36 m.

Obrázek 78. Seřazení středních škol dle urbanistického ukazatele pro tělocvičny dle Vorla z roku 1960.

Na obrázku 78 můžeme vidět seřazení středních škol na základě cvičební plochy tělocvičen na jednoho žáka. Konzervatoř a Střední škola obchodní nevlastní žádná sportoviště, tudíž mají v grafu nulovou hodnotu. Další nejmenší parametr a to 0,33 m²/žáka má Střední škola cestovního ruchu, na kterou dochází 700 žáků a vlastní tělocvičnu o ploše 228 m². Škola má sice vyhovující podmínky dle normativu z roku 1960, ale v porovnání se školami s kapacitou žáků okolo 600 by měla mít Střední škola

cestovního ruchu alespoň dvojnásobně větší cvičební plochu tělocvičny. Dle normativů Vorla (1991) z roku 1960 mají všechny školy vyhovující plochu tělocvičny a tedy dostačující vnitřní podmínky pro výuku tělesné výchovy.

Tabulka 5. Pokus o srovnání současných cvičebních ploch venkovních hřišť s počtem žáků školy, uvedených na jaře 2021 (tabulka vlastní, data: vlastní pasport, ČUS ,oficiální stránky škol).

Název školy	**Rok založení současných škol	*** Přibližné stáří budov	Počet žáků školy	Cvičební plocha v m ²	
				venkovní hřiště	na jednoho žáka
Gymnázium J. V. Jirsíka	1868	do 1918	500	1360	2,72
SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola	1886	po 1945	620	324	0,52
Obchodní akademie	1901	do 1918	324	x	x
Gymnázium Česká	1903	do 1918	450	x	x
Střední průmyslová škola stavební	1910	do 1918	480	x	x
Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická	1913	do 1918	360	264	0,73
Střední zdravotnická škola	1946	do 1918	620	650	1,05
Střední škola polytechnická	1949	po 1945	450	x	x
Střední průmyslová škola automobilní a technická	1966	do 1918	1500	2835	1,89
Gymnázium Jírovцова	1971	do 1918	450	1360	3,02
Střední škola obchodní	1989	do 1945	700	x	x
Biskupské gymnázium *	1990	do 1918	700	x	x
Konzervatoř	1990	po 1945	200	x	x
Střední škola cestovního ruchu	1995	do 1945	700	x	x
Podle urbanistického ukazatele dle Vorla z roku 1960				0,962 m ²	

VYHOVUJÍCÍ

NEVYHOVUJÍCÍ

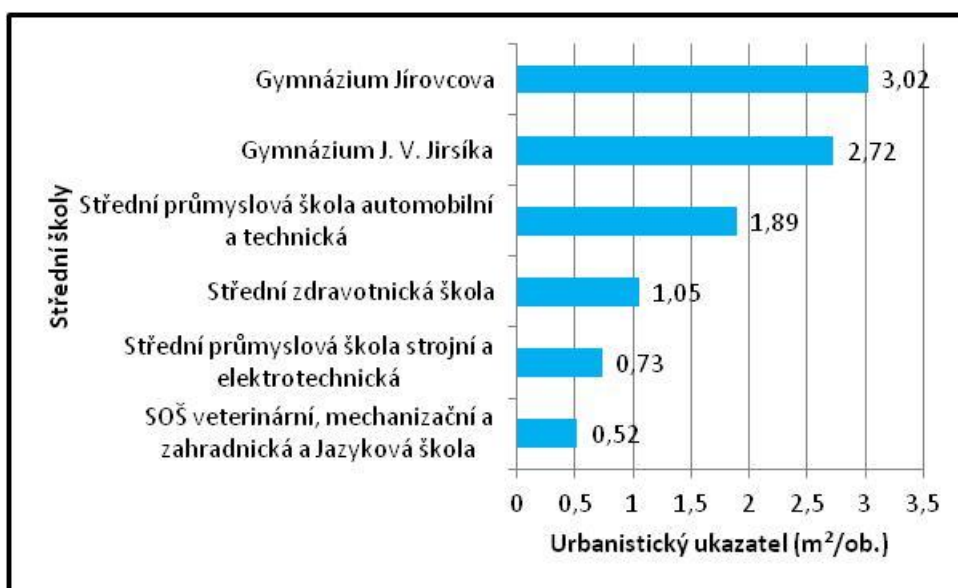
X NEVLASTNÍ

*hodnota cvičební plochy u Biskupského gymnázia je pouze orientační, určena odhadem z obrázků, protože škola neuvedla konkrétní rozměr sportoviště, **rok založení současně právního subjektu nebo jeho přímého předchůdce, v řadě škol, rok nesouhlasí se stářím budov ***přibližné stáří hlavních budov, nevztahuje se na nově vzniklé přístavby k budovám

Tabulka 5 znázorňuje vyhodnocení dat podle urbanistického ukazatele dle Vorla (1991) z roku 1960. Dle normativu by měla plocha venkovních hřišť na středních

školách na jednoho obyvatele dosahovat $0,962 \text{ m}^2$. Autor tohoto ukazatele zohledňuje velikost a druh školy, proto tedy tato hodnota (viz. tabulka 2, s. 30).

V tabulce 5 lze vidět barevně vyhodnocená data. Zeleně označená hodnota, znamená vyhovující cvičební plochu venkovních hřišť na jednoho žáka školy. Vyhovující venkovní hřiště dle urbanistického ukazatele mají školy Gymnázium J. V. Jirsíka ($2,72 \text{ m}^2/\text{žáka}$), Střední zdravotnická škola ($1,05 \text{ m}^2/\text{žáka}$), Střední průmyslová škola automobilní a technická ($1,89 \text{ m}^2/\text{žáka}$) a Gymnázium Jírovцова ($3,02 \text{ m}^2/\text{žáka}$). Červené hodnoty znamenají nevyhovující cvičební plochu venkovního hřiště na jednoho žáka. Jedná se o školy SOŠ veterinární, mechanizační, zahradnická a Jazyková škola ($0,52 \text{ m}^2/\text{žáka}$) a o Střední průmyslovou školu strojní a elektrotechnickou ($0,73 \text{ m}^2/\text{žáka}$). Více jak polovina vybraných středních škol nevlastní venkovní hřiště vůbec, proto můžeme v tabulce pozorovat u těchto škol křížek – X. Jedním z důvodů může být nedostatek prostoru, protože většina škol se nachází v centru Českých Budějovic, kde je veliká zástavba budovami a neumožňují tak další rozšíření školy.

Obrázek 79. Seřazení středních škol, které vlastní venkovní hřiště, dle urbanistického ukazatele z roku 1960.

Na obrázku 79 můžeme vidět seřazení středních škol na základě cvičební plochy venkovních hřišť na jednoho žáka. V tabulce jsou seřazené pouze střední školy, které vlastní venkovní hřiště. Ze 14 vybraných středních škol, vlastní hřiště pouze šest škol. Nejmenší parametr, dle normativu nevyhovující, je $0,52 \text{ m}^2/\text{žáka}$, který připadá SOŠ veterinární, mechanizační, zahradnické a Jazykové škole, kam dochází 620 studentů. Vlastní venkovní hřiště o ploše 324 m^2 , ale bohužel je plocha nedostačující. Škola by se

dala porovnat se Střední zdravotnickou školou, kam dochází taktéž 620 studentů a jejich plocha je dvojnásobně větší, vyhovující a činí 650 m². SOŠ veterinární, mechanizační, zahradnické a Jazyková škola sídlí mimo centrum a jejich venkovní sportoviště by se dala případně rozšířit nebo postavit nová. Škola se nachází v dobré části města, kde není taková zástavba a lze tedy s touto problematikou pracovat.

Tabulka 6. Pokus o srovnání současných celkových cvičebních ploch s počtem žáků školy, uvedených na jaře 2021 (tabulka vlastní, data: vlastní pasport, ČUS ,oficiální stránky škol).

Název školy	**Rok založení současných škol	*** Přibližné stáří budov	Počet žáků školy	Cvičební plocha v m ²		Cvičební plocha v m ²		Cvičební plocha v m ²	
				tělocvična	na jednoho žáka	venkovní hřiště	na jednoho žáka	celková plocha	na jednoho žáka
Gymnázium J. V. Jirsíka	1868	do 1918	500	337	0,674	1360	2,72	1697	3,39
SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola	1886	po 1945	620	373	0,602	324	0,52	697	1,12
Obchodní akademie	1901	do 1918	324	286	0,883	0	0	286	0,88
Gymnázium Česká	1903	do 1918	450	300	0,667	0	0	300	0,67
Střední průmyslová škola stavební	1910	do 1918	480	190	0,396	0	0	190	0,40
Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická	1913	do 1918	360	190	0,528	264	0,73	454	1,26
Střední zdravotnická škola	1946	do 1918	620	350	0,565	650	1,05	1000	1,61
Střední škola polytechnická	1949	po 1945	450	420	0,933	0	0	420	0,93
Střední průmyslová škola automobilní a technická	1966	do 1918	1500	727	0,485	2835	1,89	3562	2,37
Gymnázium Jírovcova	1971	do 1918	450	177	0,393	1360	3,02	1537	3,42
Střední škola obchodní	1989	do 1945	700	0	0	0	0	0	0
Biskupské gymnázium *	1990	do 1918	700	270	0,386	0	0	270	0,39
Konzervatoř	1990	po 1945	200	0	0	0	0	0	0
Střední škola cestovního ruchu	1995	do 1945	700	228	0,326	0	0	228	0,33
Urbanistický ukazatel dle Vorla z roku 1960								1,12 m ²	

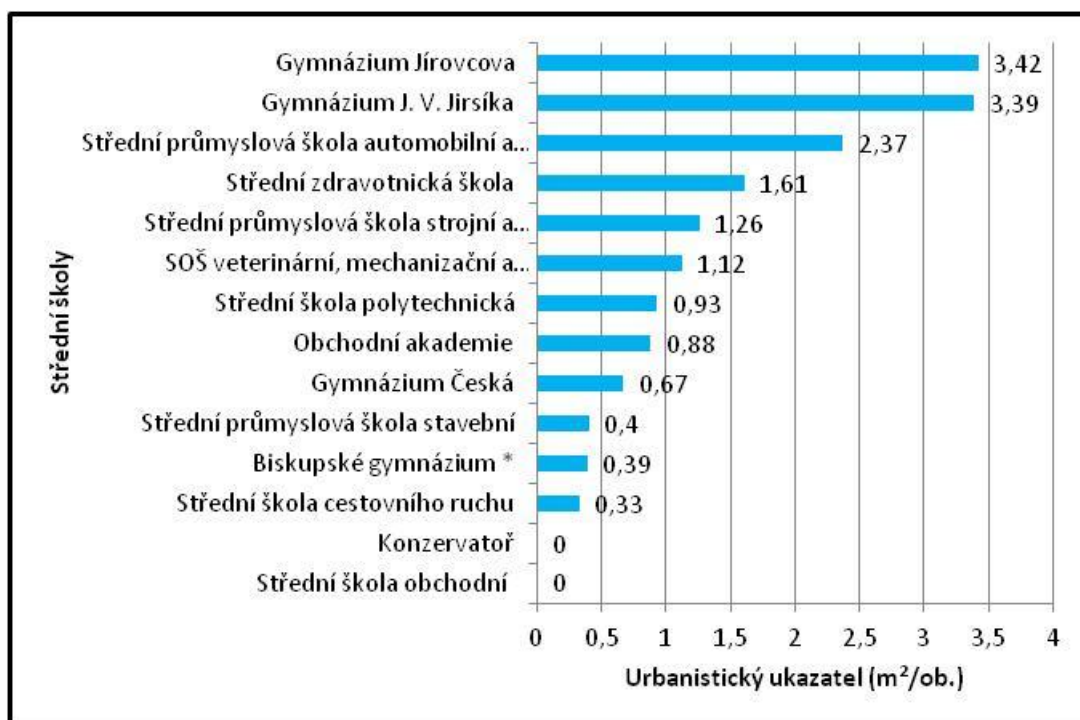
VYHOVUJÍCÍ

NEVYHOVUJÍCÍ

*hodnota cvičební plochy u Biskupského gymnázia je pouze orientační, určena odhadem z obrázků, protože škola neuvedla konkrétní rozměr sportoviště, **rok založení současně právního subjektu nebo jeho přímého předchůdce, v řadě škol, rok nesouhlasí se stářím budov ***přibližné stáří hlavních budov, nevztahuje se na nově vzniklé přístavby k budovám

V tabulce 6 jsme se pokusili o celkové srovnání všech cvičebních ploch, respektive součet ploch z tělocvičny a venkovního hřiště. Dle normativu Vorla (1991) z roku 1960 činí 1,12 m²/žáka na celkovou plochu. Ze 14 středních škol pouze šest škol vyhovuje tomuto urbanistickému ukazateli a ty můžeme vidět v tabulce 6 pod zelenou barvou. Jedná se o školy Gymnázium J. V. Jirsíka (3,39 m²/žáka), SOŠ veterinární, mechanizační, zahradnickou a Jazykovou školu (1,12 m²/žáka), Střední průmyslovou školu strojní a elektrotechnickou (1,26 m²/žáka), Střední zdravotnickou školu (1,61 m²/žáka), Střední průmyslovou školu automobilní a technickou (2,37 m²/žáka) a Gymnázium Jírovcova (3,42 m²/žáka). Ostatní školy, tedy více jak polovina, byly vyhodnoceny jako nevyhovující a jejich sportoviště nejsou dostačující na počet žáků

školy. Jak jsme již zmiňovali, většina škol sídlí v centru města Českých Budějovic a mají malé prostory k výstavbám venkovních sportovišť či tělocvičen. Dalším problémem pro oblast centra Českých Budějovic je vysoká cena za prodej parcely či pozemku, na kterém by eventuelně mohlo stát nové sportoviště. Většina škol sídlí v historických budovách, které byly postaveny do roku 1918, do roku 1945 a po roce 1945. V té době nebyl uzákoněný žádný normativ pro výstavbu školních tělocvičen alespoň podle zdrojů, které jsme dohledali pro teoretickou část práce. Možná, že také z toho důvodu máme v tabulce tolik nevyhovujících hodnot.

Obrázek 80. Seřazení středních škol dle urbanistického ukazatele celkové plochy všech sportovišť podle Vorla z roku 1960.

Graf na obrázku 80 je vytvořen na základě dat z tabulky 6, kde jsou uvedeny hodnoty celkové cvičební plochy. Konzervatoř a Střední škola obchodní nevlastní žádná sportoviště, tudíž mají v grafu hodnotu nula. Prvních šest škol shora mají vyhovující sportoviště dle normativu Vorla z roku 1960. Jedná se o školy s hodnotami od 3,42 m²/žáka do 1,12 m²/žáka. Zbytek škol dle normativu je bohužel nevyhovující.

Tabulka 7. Pokus o srovnání dvou urbanistických ukazatelů (tabulka vlastní, data: vlastní pasport, ČUS, oficiální stránky škol).

Název školy	**Rok založení současných škol	*** Přibližné stáří budov	Počet žáků školy	Cvičební plocha v m ² dle Vorla 1960		Cvičební plocha v m ² dle MŠMT 1999	
				celková plocha	na jednoho žáka	celková plocha	na jednoho žáka
Gymnázium J. V. Jirsíka	1868	do 1918	500	1697	3,39	1697	3,39
SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola	1886	po 1945	620	697	1,12	697	1,12
Obchodní akademie	1901	do 1918	324	286	0,88	286	0,88
Gymnázium Česká	1903	do 1918	450	300	0,67	300	0,63
Střední průmyslová škola stavební	1910	do 1918	480	190	0,40	190	0,40
Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická	1913	do 1918	360	454	1,26	454	1,26
Střední zdravotnická škola	1946	do 1918	620	1000	1,61	1000	1,61
Střední škola polytechnická	1949	po 1945	450	420	0,93	420	0,93
Střední průmyslová škola automobilní a technická	1966	do 1918	1500	3562	2,37	3562	2,37
Gymnázium Jírovцова	1971	do 1918	450	1537	3,42	1537	3,42
Střední škola obchodní	1989	do 1945	700	0	0	0	0
Biskupské gymnázium *	1990	do 1918	700	270	0,39	270	0,39
Konzervatoř	1990	po 1945	200	0	0	0	0
Střední škola cestovního ruchu	1995	do 1945	700	228	0,33	228	0,33
Urbanistický ukazatel				1,12 m ²		1,95 m ²	
				VYHOVUJÍCÍ		NEVYHOVUJÍCÍ	

*hodnota cvičební plochy u Biskupského gymnázia je pouze orientační, určena odhadem z obrázků, protože škola neuvedla konkrétní rozměr sportoviště, **rok založení současně právního subjektu nebo jeho přímého předchůdce, v řadě škol, rok nesouhlasí se stářím budov ***přibližné stáří hlavních budov, nevztahuje se na nově vzniklé přístavby k budovám

V tabulce 7 můžete vidět vypočítané pouze celkové cvičební plochy na jednoho žáka. Zajímavostí této tabulky je, že jsme se pokusili srovnat urbanistický ukazatel dle Vorla (1991) z roku 1960 s nejmladším dohledným urbanistickým ukazatelem pro školní tělovýchovu. Dle Kopřivy (2017) byl poslední schválený normativ od MŠMT roku 1999. V teoretické části se o tomto normativu zmiňujeme na s. 29, tabulka 3.

Plošný ukazatel MŠMT pro školní tělovýchovu z roku 1999 činí 1,95 m² na obyvatele, což je o 0,83 m² více než uvádí plošný ukazatel Vorla (1991) z roku 1960. Tento nově zjištěný údaj (1,95 m²/obyvatele) zamíchal ještě některými hodnotami v tabulce 7, konkrétně v pravém barevném sloupci, ze 14 středních škol vyhovují pouze tři "současným" normativům dle MŠMT z roku 1999, jak uvádí Kopřiva (2017).

Dalo by se konstatovat, že nejmladší dohledaný normativ z roku 1999 je pro naše srovnání již trochu zavádějící, protože nám nesouhlasí se stářím budov. Je dobré ale vědět, že u více jak poloviny těchto středních škol byly již dříve (dle Vorla 1960) a jsou i dnes (dle MŠMT 1999) plochy sportovišť na těchto školách nevyhovující.

6 Závěr

Cílem této diplomové práce bylo zjistit a srovnat materiální podmínky pro tělesnou výchovu na středních školách v Českých Budějovicích. Jednalo se o 13 státních škol (gymnázia, konzervatoř, střední školy) a jednu školu církevní. Pasportizace probíhala na jaře 2021.

Kvůli špatné epidemiologické situaci ohledně Covidu 19, kdy došlo k uzavření okresů a hlavně škol, jsme byli nuceni poupravit naše úkoly práce. V plánu bylo jednotlivé školy osobně navštívit, provést fotodokumentaci a vyplnit s pověřenou osobou protokol k pasportizaci materiálních podmínek. Jelikož jsme tak nemohli učinit, spojili jsme se s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy Jihočeského kraje, který nám ochotně nabídl, že elektronicky rozešle protokol k pasportizaci vybraným středním školám v Českých Budějovicích. Po opětovné žádosti o vyplnění všechny školy nakonec poslaly protokol nazpět. Fotodokumentaci a doplňující informace o školách jsme získali z oficiálních internetových stránek škol a České unie sportu (ČUS). Po shromáždění všech dat z protokolů, stránek škol a ČUS jsme vypracovali systematický přehled o materiálních podmínkách vybraných středních škol. V našem případě se velmi těžko hledala data o vzniku středních škol a výstavbě budov, ve kterých dnes sídlí. S touto problematikou nám pomohl vedoucí práce, který má z tohoto hlediska rozsáhlý historický přehled.

Na základě podrobné analýzy jsme se pokusili porovnat data jednotlivých škol s normativem Vorla (1991) z roku 1960, který je podložen urbanistickým ukazatelem. Vyhотовili jsme tedy tabulky a grafy, kde barevně vyznačujeme školy, které mají plochu sportoviště (tělocvičnu, venkovní hřiště) na jednoho obyvatele vyhovující či nevyhovující. Dále jsme také věnovali pozornost, kdo jaká sportoviště vlastní, pronajímá nebo je nevyužívá.

Pokus o stanovení souvztažnosti mezi současnou kapacitou žáků škol a cvičební plochou dle urbanistického ukazatele od Vorla (1991) z roku 1960, ukazuje, že více jak polovina středních škol mají nevyhovující celkovou cvičební plochu (tělocvična + venkovní hřiště) na jednoho žáka. Pokud by se však jednalo pouze o plochu tělocvičen, tak 12 ze 14 škol mají dle normativu z roku 1960 vyhovující cvičební plochu.

Z celkové pasportizace vyplývá, že většina škol má zastaralé a nedostačující prostory pro výuku tělesné výchovy. Naopak vybavenost školních tělocvičen a náčiní je vcelku uspokojivá.

Situace škol je velice rozdílná v tom, v jaké části města škola sídlí. Většina středních škol se nachází v centru města Českých Budějovic, kde je velká zástavba, která nedovoluje některým školám zvětšit své prostory nebo postavit novou budovu. Dalším důvodem je také to, že jsou zde pozemky velice drahé a na jejich využití je veden veliký tlak. Některé budovy, ve kterých školy sídlí, jsou historicky chráněné památky a nedovoluje se tak zásah k jejich modernizaci.

Doufáme, že práce poslouží jako přehled pro zřizovatele škol, případně jako podklad pro zdůvodnění návrhu rozšíření či rekonstrukci tělovýchovných zařízení v uvedených školách.

Referenční seznam literatury

- Fialová, L., Flemr, L., Marádová, E., & Mužík, V. (2014). *Vzdělávací oblast Člověk a zdraví v současné škole*. Praha: Karolinum.
- Grexa, J., & Strachová, M. (2011). *Dějiny sportu. Přehled světových a českých dějin tělesné výchovy a sportu*. Brno: Masarykova univerzita.
- Kopřiva, M. (2017). *Architektonická východiska pro plánování sportovní a rekreační vybavenosti území*. Habilitační brožura. Praha: České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury.
- Krátký, F. (1974). *Dějiny tělesné výchovy. Od nejstarších dob do roku 1848*. Praha: Olympia.
- Kössl, J., Štumbauer, J., & Waic, M. (2008). *Vybrané kapitoly z dějin tělesné kultury*. Praha: Karolinum.
- Ludvík, L. (2005). *Regionální aspekty podnikání*. Ostrava: Vysoká škola podnikání.
- Novaček, V., Kopřivová, J., & Mužík, V. (2001). *Vybrané kapitoly z teorie a didaktiky tělesné výchovy*. Brno: Masarykova univerzita.
- Rychtecký, A., & Fialová, L. (1998). *Didaktika školní tělesné výchovy*. Praha: Karolinum.
- Vališová, A., & Kasíková, H. (2007). *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada.
- Veselá, Z. (1972). Vznik a vývoj českého středního školství. *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity* (pp. 269 – 288). Brno: Katedra pedagogiky FF UJEP.
- Vilímová, V. (2009). *Didaktika tělesné výchovy*. Brno: Masarykova univerzita.
- Vorel, M. (1967). *Sbírka podkladů pro plánování výstavby tělovýchovných zařízení*. Brno: Rudé právo.
- Vorel, M. (1991). *Stavby pro tělovýchovu a sport*. Praha: Karolinum.
- Wágnerová, K. (2015). Sokolovny napříč časem. *Vzdělávatelské listy*, 2015 (3), 3-6, ISSN 0489-6718.

Internetové zdroje

- Atlas školství. (2020). Získáno 6. února 2021, <https://www.atlasskolstvi.cz/stredni-skoly?show=intro>
- Biskupské gymnázium J. N. Neumanna. (2021). Získáno 2. dubna 2021, <http://www.bigy-cb.cz/bigy/o-skole/historie-a-soucasnost/>.
- ČUS. (2021). Získáno 2. dubna 2021, <https://iscus.cz/>.
- ČÚZK. (2021). Získáno 1. dubna 2021, <https://nahlizenidokn.cuzk.cz/>.
- Facebook. (2021). Získáno 3. dubna 2021, www.facebook.com/gymji.
- Google Maps. (2021). Získáno 18. dubna 2021 z, <https://www.google.cz/maps/>.
- Gymnázium J. V. Jirsíka. (2020). Získáno 3. dubna 2021, <https://www.gjvj.cz/o-skole/historie-skoly>.
- GYMNÁZIUM, ČESKÉ BUDĚJOVICE, ČESKÁ 64. (2020). Získáno 1. dubna 2021, z <https://www.gymceska.cz/gymnazium/historie-skoly>.
- Gymnázium, České Budějovice, Jírovčova 8 (2021). Získáno 3. dubna 2021, <https://www.gymji.cz/Historie%20%C5%A1koly>.
- Konzervatoř, České Budějovice. (2015). Získáno 3. dubna 2021, <http://www.konzervatorcb.cz/index.php/nase-skola>.
- Mapy.cz. (2021). Získáno 1. dubna 2021, z <https://mapy.cz/>.
- MŠMT. (2001). Získáno 13. března, z <https://www.msmt.cz/sport/koncepce-statni-politiky-v-telovychove-a-sportu-v-ceske-republice>.

- MŠMT. (2001). Získáno 13. března, z <https://www.msmt.cz/sport/narodni-program-rozvoje-sportu-pro-vsechny>.
- Novotný, M. (2021). *Encyklopedie Českých Budějovic*. Získáno 18. února 2021, z <http://www.encyklopedie.c-budejovice.cz/clanek/skolstvi>.
- Obchodní akademie, České Budějovice, Husova 1. (2020). Získáno 4. dubna 2021, <https://www.oacb.cz/historie-skoly/>.
- SOŠ veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky České Budějovice, Rudolfovska 92. (2021). Získáno 4. dubna 2021, <https://www.soscb.cz/skola/vyuka/historie/>.
- SŠ polytechnická České Budějovice, Nerudova 59. (2021). Získáno 7. dubna 2021, <https://www.sspcb.cz/o-skole/historie/>.
- Střední průmyslová škola stavební České Budějovice. (2021). Získáno 4. dubna 2021, <https://stavarna.com/skola/historie.html>.
- Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická, České Budějovice. (2021). Získáno 5. dubna 2021, <https://www.spssecb.cz/o-skole>.
- Střední škola a Vyšší odborná škola cestovního ruchu. (2021). Získáno 5. dubna 2021, <https://skolacrcb.edupage.org/about/>.
- Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9. (2021). Získáno 5. dubna 2021, <https://www.sso.cz/297/historie-skoly.html>.
- Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická České Budějovice, Husova 3. (2021). Získáno 7. dubna 2021, <https://www.szscb.cz/o-skole/historie-skoly/>.
- Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola automobilní a technická. (2016). Získáno 7. dubna 2021, <https://www.spsautocb.cz/index.php/pro-uchazece/pruvodce-skolou/66-historie-a-osobnosti>.
- WHO. (2021). Získáno 20. března z https://www.who.int/health-topics/physical-activity#tab=tab_1.
- Zdravá generace. (2018). Získání 20. března, z <https://zdravagenerace.cz/reporty/pohyb/>.

Seznam příloh

Příloha 1. E-mail pro Odbor školství, mládeže a tělovýchovy Jihočeského kraje.

Paní Mgr. Eva Brablecová, z oddělení školství, poslala tento e-mail všem vybraným středním školám ze seznamu viz. příloha 3.

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

jmenuji se Sabina Švecová a studuji na Katedře tělesné výchovy a sportu na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. V současné době dokončuji magisterské studium a píši diplomovou práci na téma *Analýza podmínek pro tělesnou výchovu na středních školách v Českých Budějovicích*.

Původně jsem Vás chtěla prosit o návštěvu Vaší školy a krátký pohovor, ale epidemiologická situace ohledně Covidu-19 nám to nepovoluje. Víím, že nejpřesnější informace mohu získat pouze od Vás a s Vaší pomocí, prosím Vás tedy o vyplnění protokolu, který je pod tímto odkazem <https://forms.gle/DyDA8zfxADEu736s6>

Dotazník může vyplnit učitel/ka tělesné výchovy nebo sám ředitel. Byla bych moc vděčná, kdybyste protokol vyplnili do 4. dubna 2021. Pokud by byla jakákoliv potíž s on-line vyplněním nebo s nepochopením otázek, neváhejte mě kontaktovat (email: sabinasvecova7@seznam.cz, telefon: 721384998). V případě zájmu Vám po dokončení diplomové práce mohu práci poskytnout.

Děkuji za Vaši spolupráci,

Švecová Sabina

Příloha 2. Protokol k pasportizaci materiálně technických podmínek (zdroj: vlastní)

Škola:			
Zaměření školy:			
Počet žáků:		Počet hodin TV týdně/třída:	
Škola má vlastní: ☐ Tělocvičnu ☐ Posilovnu ☐ Venkovní travnatou plochu- hřiště ☐ Atletickou dráhu ☐ Plavecký bazén ☐ Víceúčelové venkovní hřiště			
Pronajímá své prostory: hodín týdně			
Škola si pronajímá: ☐ Tělocvičnu ☐ Posilovnu ☐ Venkovní travnatou plochu- hřiště ☐ Atletickou dráhu ☐ Plavecký bazén ☐ Víceúčelové venkovní hřiště			
Kde:			
Škola nevyužívá: ☐ Tělocvičnu ☐ Posilovnu ☐ Venkovní travnatou plochu- hřiště ☐ Atletickou dráhu ☐ Plavecký bazén ☐ Víceúčelové venkovní hřiště			
Rozměry sportovišť (Š x D x V):			
Tělocvična:		Posilovna:	
Venkovní travnatá plocha		Víceúčelové venkovní hřiště:	
Dostupnost pronajatých sportovišť pro:			
Atletiku:		Gymnastiku:	Sportovní hry:
Dostupnost navštěvovaných sportovišť:			
Plavecký bazén:		Posilovna:	
Přírodní sportoviště (lesy, parky):		Zimní stadion:	
Hygienické zázemí:			
Tělocvična:		☐ Šatna	☐ WC
Posilovna:		☐ Šatna	☐ WC
Venkovní hřiště:		☐ Šatna	☐ WC
		☐ Sprcha	☐ Nemáme
		☐ Sprcha	☐ Nemáme
		☐ Sprcha	☐ Nemáme
SČÍTACÍ ARCH:			
Atletika:			
v y b a v a	Atletická dráha:		
	☐ Doskočiště pro skok daleký ☐ Doskočiště pro skok vysoký ☐ Kruh pro vrh koulí		
	KS		KS
	Startovní bloky:		Výškově stavitelné překážky:
	Vrhačské koule:		Míčky/granáty:
Oštěpy:		Disky:	
Gymnastika:			
v y b a v e n í	Gymnastický sál:		Gymnastický koberec:
	Odrasový můstek:		Zrcadlová stěna:
	Trampolína:		Švédská bedna:
	Kruhy:		Bradla:
	Kladina:		Hrazda:
	Gymnastický kůň:		Švédské lavičky:
	Gymnastická koza:		Ribstole (žebřiny):
N á č i n í	Švihadla		Míče - Gymball
	Stuhy		Míče - Overball
	Kužele		Bosu
	Bedýnky pro step aerobic		Gymnastické tyče
	Žíněnky		Karimatky (podložky)
Sportovní hry:			
v y b a v e n í	Fotbalové míče:		Brány/branky:
	Volejbalové míče:		Florbalové hokejky + míčky:
	Síť na volejbal:		Badmintonové rakety + míčky:
	Házenkářské míče:		Stolní tenis (pálky + míčky):
	Basketbalové míče:		Ringo:
	Koše na basketbal:		Rozlišovací dresy:
	Vytyčovací kužele a misky:		

Posilovna:			
V	Rotopedy:		Horní kladka:
y	Spiningová kola:		Spodní kladka:
h	Jednoruční činky do 3 kg:		Multipress:
a	Jednoruční činky do 10 kg:		Legpress:
v	Medicinbaly:		Posilovací osy, tyče:
e	Polohovací lavice:		Závaží (kotouče):
n			
í			

Příloha 3. Seznam oslovených středních škol (tabulka vlastní).

Název	Adresa	Ředitel	Webové stránky
Biskupské gymnázium J. N. Neumanna a Církevní základní škola	Jirsíkova 5, 370 21 České Budějovice	Ing. Martin Maršík, Ph.D.	www.bigy-cb.cz
Gymnázium, České Budějovice, Česká 64	Česká 64, 370 21 České Budějovice	Mgr. Antonín Sekyrka	www.gymceska.cz
Gymnázium, České Budějovice, Jírovцова 8	Jírovцова 8, 371 61 České Budějovice	Mgr. Pavel Kavřík	www.gymji.cz
Gymnázium J. V. Jirsíka, České Budějovice, Fráni Šrámka 23	Fr. Šrámka 23, 371 46 České Budějovice	RNDr. Jaroslav Pustina	www.givi.cz
Konzervatoř, České Budějovice, Kanovnická 22	Kanovnická 22, 370 61 České Budějovice	Mgr. Petr Ries	www.konzervatorcb.cz
Obchodní akademie, České Budějovice, Husova 1	Husova 1, 370 21 České Budějovice	Ing. Lenka Kubátová	www.oacb.cz
Střední odborná škola veterinární, mechanizační a zahradnická a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky, České Budějovice, Rudolfovská 92	Rudolfovská 92, 372 16 České Budějovice	Ing. Bc. Břetislav Kábele	www.soscb.cz
Střední průmyslová škola stavební, České Budějovice, Resslova 2	Resslova 2, 372 11 České Budějovice	RNDr. Vladimír Kostka	www.spsstavcb.cz
Střední průmyslová škola strojní a elektrotechnická, České Budějovice, Dukelská 13	Dukelská 260/13, 371 45 České Budějovice	Mgr. Jaroslav Koreš, Ph.D.	www.spssecb.cz
Střední škola a Vyšší odborná škola cestovního ruchu, České Budějovice, Senovážné náměstí 12	Senovážné náměstí 12, 370 01 České Budějovice	Mgr. Zdeňka Erhartová	www.skolacrbc.cz
Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9	Husova tř. 1846/9, 370 01 České Budějovice	Mgr. Jarmila Benýšková	www.sso.cz
Střední škola polytechnická, České Budějovice, Nerudova 59	Nerudova 59, 370 04 České Budějovice	Ing. Luboš Kubát	www.sspcb.cz
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, České Budějovice, Husova 3	Husova 3, 371 60 České Budějovice	PhDr. Karel Štix	http://www.szscb.cz/
Vyšší odborná škola, Střední průmyslová škola automobilní a technická, České Budějovice, Skuherského 3	Skuherského 3, 370 04 České Budějovice	Bc. Jan Šindelář	www.spsautocb.cz

Příloha 4. Mapa vybraných středních škol v Českých Budějovicích (zdroj: www. google.cz/maps 2021).

